

## **Beleids- en begrotingstoelichting**

WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN  
ARMOEDEBESTRIJDING

I.	INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	12
II.	SAMENVATTING.....	13
III.	OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN .....	16
	1.1. SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger centraal staan.....	16
	1.2. SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.....	16
	1.3. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning .....	17
	1.4. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers .....	17
	1.5. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren....	17
	1.6. SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede .....	18
IV.	BELEIDSVELD I: WELZIJN.....	19
	1. ISE: BELEIDSONDERSTEUNING .....	19
	1.1. SD: We zorgen voor een gecoördineerde en onderbouwde aanpak van intersectoraal beleid met als doel samenwerking te creëren.....	19
	1.1.1. OD: We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten .....	19
	1.1.2. OD: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning .....	19
	1.1.3. OD: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen .....	20
	1.2. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van de zorg en ondersteuning .....	20
	1.2.1. OD: We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet .....	20
	1.2.2. OD: We stroomlijnen de handhavingsketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen.....	20
	1.3. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende	

en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers .....	21
1.3.1. OD: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel en vrijwilligers om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden. ....	21
1.3.2. OD We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert. ....	21
1.4. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren ....	22
1.4.1. OD: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms ....	22
1.4.2. OD: We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data .....	22
1.4.3. OD: We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie .....	23
1.5. SD: We zijn voorbereid en reageren snel op crises om de impact op gezondheid en welzijn in te perken en herstel te faciliteren .....	23
1.5.1. OD: We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen.....	23
1.5.2. OD We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces .....	23
1.6. SD We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.....	24
1.6.1. OD We ontwikkelen een kader voor de evaluatie van subsidies en stroomlijnen subsidieprocessen. ....	24
1.7. Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	24
1.7.1. Departement Zorg .....	24
1.7.2. Overige entiteiten onder toezicht: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg (VASGAZ) .....	31
2. ISE: ARMOEDEBELEID.....	32
2.1. SD We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede .....	32
2.1.1. OD We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid	32
2.1.2. OD We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis.....	32
2.1.3. OD We versterken de sociale cohesie, zetten in op	

	laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan .....	32
2.1.4.	OD We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede	33
2.1.5.	OD We verhogen de voedselzekerheid .....	33
2.1.6.	OD We voorkomen en bestrijden dak- en thuisloosheid	33
2.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	33
2.2.1.	Departement Zorg .....	34
3.	ISE: WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB .....	37
3.1.	SD We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning 37	
3.1.1.	OD We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat .....	37
3.1.2.	OD We bouwen een sterk vervlochten welzijnswerk uit	37
3.1.3.	We voorzien toegankelijke, betaalbare en passende hulpverlening aan slachtoffers.....	37
3.1.4.	OD We zetten in op een toegankelijke zorg en in een forensische context en werken preventief en schadebeperkend .....	38
3.1.5.	OD We voeren de strijd tegen geweld verder op .....	38
3.1.6.	OD We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau .....	38
3.1.7.	OD We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten	39
3.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	39
3.2.1.	Departement Zorg .....	40
4.	ISE: VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB .....	45
4.1.	SD We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers .....	45
4.1.1.	OD We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord .....	45
4.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	45
4.2.1.	Departement Zorg .....	46
V.	BELEIDSVELD II: GEZONDHEIDS- EN WOONZORG.....	48
1.	ISE: PREVENTIE, MVG excl. DAB .....	48
1.1.	SD We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen .....	48
1.1.1.	OD We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op	

	basis van gezondheidsdoelstellingen .....	48
1.1.2.	OD We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen .....	49
1.1.3.	OD We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren.....	49
1.1.4.	OD We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken	50
1.1.5.	OD We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid.....	51
1.1.6.	OD We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid .....	51
1.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	51
1.2.1.	Departement Zorg .....	52
2.	ISE: WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB.....	57
2.1.	SD We realiseren geïntegreerde en doelgerichte zorg en ondersteuning waarin de persoon centraal staat. ....	57
2.1.1.	OD We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak .....	57
2.2.	SD We werken aan een kwaliteitsvol en toegankelijk aanbod aan woonzorg .....	57
2.2.1.	OD We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod .....	58
2.2.2.	OD Om te kunnen antwoorden op toekomstige zorgnoden, hervormen en actualiseren we de financieringsmodellen	58
2.2.3.	OD We bewaken de kwaliteit en betaalbaarheid van woonzorg .....	59
2.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	59
2.3.1.	Departement Zorg .....	60
3.	ISE: GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB .....	65
3.1.	SD We versterken de geestelijke gezondheid en bieden gepaste zorg en ondersteuning voor geestelijke gezondheidsproblemen.....	65
3.1.1.	OD We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit	65

3.1.2.	OD We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector	65
3.2.	SD We versterken het aanbod voor fysieke revalidatie	65
3.2.1.	OD We hervormen het revalidatielandschap naar een gestroomlijnd zorgaanbod met een uniform getrapt zorgmodel afgestemd op de zorgnood/revalidatienood	65
3.3.	SD We zetten in op de kwaliteit van de ziekenhuizen	66
3.3.1.	OD We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen	66
3.3.2.	OD We maken werk van een betere samenwerking tussen ziekenhuizen en integratie in het zorggebied vanuit het streven naar geïntegreerde zorg	66
3.4.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	66
3.4.1.	Departement Zorg	67
4.	ISE: ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB	71
4.1.	Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement	71
4.2.	Operationele doelstellingen	71
4.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	71
4.3.1.	Departement Zorg	71
VI.	BELEIDSVELD III: OPGROEIEN	73
1.	ISE: JEUGDHULP, MVG excl. DAB	73
1.1.	SD We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak	73
1.1.1.	OD We spelen vroegtijdig in op de behoeften van kinderen en jongeren zodat problemen in hun ontwikkeling en welzijn tijdig herkend en aangepakt worden	73
1.1.2.	OD We geven op elke situatie van verontrusting en kindermishandeling een passende en kwaliteitsvolle reactie	73
1.1.3.	OD We ondersteunen jongvolwassenen met een versterkt en geïntegreerd beleid	73
1.1.4.	OD We laten kinderen zo thuis als mogelijk opgroeien	74
1.1.5.	OD Met een effectieve, integrale en gecoördineerde aanpak ondersteunen we kinderen en jongeren die zich in complexe jeugdhulpsituaties bevinden	74
1.1.6.	OD We creëren een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpaanbod dat de effectiviteit en efficiëntie verhoogt en samenwerking bevordert	74
1.1.7.	OD We versterken het mentaal welzijn van kinderen en jongeren	

	met bijzondere aandacht voor vroegtijdige signalering en versterking van veerkracht .....	74
1.1.8.	OD Vanuit een gedeelde bevoegdheid blijven we inzetten op een duurzame en kwaliteitsvolle aanpak van jeugddelinquentie waar veiligheid, herstel, een gezins- en contextgerichte benadering en geïntegreerd werken centraal staan .....	75
1.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	75
1.2.1.	Departement Zorg .....	75
1.2.2.	Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien regie	77
2.	ISE: GROEIPAKKET, MVG excl. DAB .....	79
2.1.	SD We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening .....	79
2.1.1.	OD We maken het Groeipakket effectiever in haar doelstellingen en bestrijden het armoederisico en promotie vallen .....	79
2.1.2.	OD We ondersteunen overheden en partners om bijkomende voordelen en tegemoetkomingen toe te kennen aan gezinnen .....	79
2.1.3.	OD We stimuleren gezinnen in de ondersteuning van hun kinderen, met een focus op het Nederlands en de deelname aan onderwijs .....	80
2.1.4.	OD We blijven het Groeipakket continu verbeteren .....	80
2.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	81
2.2.1.	Departement Zorg .....	81
2.2.2.	Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien regie	83
2.2.3.	Overige entiteiten onder toezicht: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG) .....	85
2.2.4.	Overige entiteiten onder toezicht: Private Uitbetalingsactoren .....	86
3.	ISE: GEINTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB .....	88
3.1.	SD We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien. ....	88
3.1.1.	We investeren in sterke basisvoorzieningen met een sterke lokale regie.....	88
3.2.	SD We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang. ....	88
3.2.1.	OD We realiseren kwaliteitsvolle kinderopvang als toegankelijke	

	basisvoorziening die afgestemd is op de noden van de gezinnen .....	88
3.2.2.	OD We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren	89
3.3.	SD We voeren regie met betrekking tot adoptie .....	90
3.3.1.	OD We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen respecteert.....	90
3.4.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	90
3.4.1.	Departement Zorg .....	90
3.4.2.	Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien Regie .....	92
VII.	BELEIDSVELD IV: PERSONEN MET EEN BEPERKING.....	94
1.	ISE: PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB .....	94
1.1.	SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan	94
1.1.1.	OD: We maken werk van een langetermijnplan Perspectief 2040 waarbij we een concrete visie en doelstellingen ontwikkelen voor een meer inclusieve en toegankelijke samenleving over alle beleidsdomeinen heen. ....	94
1.1.2.	OD: We delen kennis en informatie over het VAPH, handicap en over zorg- en ondersteuningsmogelijkheden op maat van zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen. ....	95
1.1.3.	OD: We ondersteunen actief zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen bij het realiseren van een inclusief beleid voor personen met een handicap .....	97
1.1.4.	OD: We monitoren de voortgang van de realisatie van een inclusief en sociaal beleid voor personen met een handicap.	99
1.1.5.	OD: We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein. ....	99
1.1.6.	OD: We ontwikkelen een intersectoraal actieplan en formuleren oplossingen om personen met een handicap en bijkomende complexe problematieken te ondersteunen.....	100
1.2.	SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.....	101
1.2.1.	OD: We creëren een laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt voor burgers rond zorg en ondersteuning voor	



	personen met een handicap door onze intermediaire partners te heroriënteren naar de eerste lijn. ....	101
1.2.2.	OD: We werken, samen met andere beleidsdomeinen en actoren, een aanpak uit om de verschillende erkenningen handicap af te stemmen met het oog op vlot verlenen van afgeleide rechten. ....	101
1.2.3.	OD: We evalueren de toeleidingsprocedures voor personen met een handicap en zetten in op vereenvoudiging. ....	102
1.2.4.	OD: We werken aan perspectief op zorg en ondersteuning voor personen in prioriteitengroep twee en drie. ....	103
1.2.5.	OD: We breiden het beleid rond het huren of hergebruiken van hulpmiddelen verder uit. ....	104
1.2.6.	OD: We onderzoeken de mogelijkheden om bestaande erkennings-, vergunnings- of registratieopties voor organisaties te vereenvoudigen en af te stemmen. ....	104
1.2.7.	OD: We werken verder aan administratieve vereenvoudiging voor de aanbieders van zorg- en ondersteuning. ....	105
1.2.8.	OD: We onderzoeken de mogelijkheid om de principes van transparante boekhouding toepasbaar te kunnen maken binnen de sector personen met een handicap.....	105
1.2.9.	OD: We brengen alle projectsubsidies in kaart, evalueren en optimaliseren bestaande processen.....	105
1.3.	SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning .....	106
1.3.1.	OD: We zetten verder in op het ondersteunen van actoren betrokken bij de toeleidingsprocedures, in het bijzonder voor de realisatie van kwaliteitsvolle inschalingen.....	106
1.3.2.	OD: We werken verder aan een regelluw sectoraal kwaliteitskader dat de principes van het kwaliteitsdecreet uitdraagt.....	106
1.3.3.	OD: We ondersteunen lopende initiatieven en ontwikkelen concrete richtlijnen en acties om de participatie van personen met een handicap te versterken. ....	107
1.3.4.	OD: We optimaliseren de handhavingscyclus, in samenwerking met zorginspectie. ....	107
1.3.5.	OD: We ontwikkelen een proactief en preventief monitoringssysteem voor alle bestaande actoren in de sector om de vinger aan de pols te houden, in het bijzonder voor de financiële aspecten.....	108
1.3.6.	OD: We implementeren en onderzoeken de toepassing van	

	doelregelgeving binnen de sector personen met een handicap. .....	108
1.3.7.	OD: We zetten verder in op een doeltreffende besteding van het persoonsvolgend budget en persoonlijke assistentiebudget.	108
1.3.8.	OD: We werken verder aan het vernieuwen van het kader rond rechtstreeks toegankelijke hulp. ....	108
1.4.	SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers .....	109
1.4.1.	OD: We onderzoeken de oorzaken en elementen die bijdragen aan de krapte aan de arbeidsmarkt binnen de sector personen met een handicap. ....	109
1.4.2.	OD: We formuleren (intersectorale) aanbevelingen om de krapte op de arbeidsmarkt binnen de sector te kunnen verminderen. .....	109
1.5.	SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren	110
1.5.1.	OD: We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van gegevens van personen met een handicap om deze op veilige wijze met andere overheden te kunnen uitwisselen...	110
1.5.2.	OD: We werken verder aan de digitalisering van onze dienstverlening voor burgers en hebben oog voor de toegankelijkheid ervan.....	110
1.6.	SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten voor iedereen en op het voorkomen en bestrijden van armoede.....	111
1.6.1.	OD: We houden de vinger aan de pols rond de betaalbaarheid van woon- en leefkosten en zetten samenwerkingsverbanden op met andere overheden om oplossingen te formuleren.	111
1.6.2.	OD: We onderzoeken de betaalproblemen rond vervoer en mobiliteit binnen de sector en werken aan gerichte oplossingen door de handen in elkaar te slaan met andere beleidsdomeinen. .....	111
1.7.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	111
1.7.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's) .....	112
1.7.2.	Overige entiteiten onder gezag: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) .....	114
VIII.	BELEIDSVELD V: SOCIALE BESCHERMING .....	139
1.	ISE: SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB .....	139
1.1.	SD We waarborgen de sociale bescherming van de burger .....	139

1.1.1.	OD We verbeteren de financiële toegankelijkheid met vereenvoudigde en transparante (aanvraag)procedures en werken ongelijkheden weg .....	139
1.1.2.	OD We ontwikkelen een zorgprognosemodel om verwachte zorgnoden in kaart te brengen .....	139
1.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	140
1.2.1.	Departement Zorg .....	141
1.2.2.	<i>Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) .....</i>	<i>154</i>
IX.	BELEIDSVELD VI: ZORGINFRASTRUCTUUR .....	168
1.	ISE: ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB .....	168
1.1.	SD We realiseren duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur .....	168
1.1.1.	OD We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren .....	168
1.1.2.	OD We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid .....	168
1.2.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar .....	168
1.2.1.	Overige entiteiten onder gezag: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) .....	176
X.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	179
1.	Apparaatskredieten.....	179
	PROGRAMMA GA - GB0 - DEPARTEMENT WVG .....	179
	PROGRAMMA GA - GD0 - OPGROEIEN .....	186
2.	Thema overschrijdend .....	187
	PROGRAMMA GB - GB0 - DEPARTEMENT ZORG.....	187
	LIJST MET AFKORTINGEN .....	190
XI.	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN' .....	192

## **I. INLEIDING DOOR DE MINISTER**

### **Investeren en hervormen om Vlaamse zorg beter te maken en meer mensen te helpen**

Een welvarende regio als Vlaanderen moet iedereen de beste én betaalbare zorg te bieden op het moment dat die zorg nodig is. Om meer mensen sneller en beter te helpen, zorgt deze Vlaamse regering voor nooit geziene investeringen- in het Vlaams welzijnsbeleid. Niemand mag uit de boot vallen. Om die ambitie waar te maken moeten we ook zorgen voor wie zorg verleent. En dus investeren we ook in voldoende en goed opgeleide zorg- en hulpverleners, professioneel en vrijwillig.

Welzijn en zorg in Vlaanderen beter maken, is niet alleen een kwestie van investeren, maar ook een kwestie van hervormen. Het ene doen zonder het andere heeft geen enkele zin. De vermindering van de regeldruk en de papier- en attestenlast zijn daar onderdeel van, net als een betere stroomlijning van het aanbod. Om dat laatste mogelijk te maken en overal in Vlaanderen zorgzame buurten mogelijk te maken, moeten we muren durven afbreken, zodat zorg en welzijn op een haast natuurlijke wijze samenvloeien. Actieve samenwerking binnen en tussen onze welzijns- en zorglijnen moet de logica zelve worden. Alleen zo kunnen we steun en zorg op maat inpassen in het dagelijks leven en de levenskwaliteit écht verbeteren.

### **5 werven met 1 rode draad: betaalbare, toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg**

#### **1. kinderopvang**

Investeren in de toekomst is investeren in onze kinderen. En dat begint bij de zorg voor onze allerkleinsten. Betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang is niet alleen cruciaal om elk kind van bij de geboorte gelijke kansen te geven, het zorgt er ook voor dat ouders met een gerust hart kunnen gaan werken. Bijkomende investeringen zullen onze kinderopvang vooruit stuw en ten goede komen aan de 3 P's: plaats, prijs en personeel. Investeren in extra plaatsen is een absolute prioriteit, zeker in gemeenten waar de noden het hoogst liggen en jonge ouders al maanden voor de geboorte op wachtlijsten staan om voor hun baby een plekje te vinden. Kinderopvang betaalbaarder maken is een tweede prioriteit: waar mogelijk wil ik de prijs afhankelijk maken van het inkomen van de ouders. Tot slot betekent kwaliteitsvolle kinderopvang investeren in voldoende en goed opgeleide kinderbegeleiders en onthaalouders. Met goede loon- en arbeidsvoorwaarden, zodat deze waardevolle job weer aantrekkelijk wordt én onze kinderbegeleiders onze allerkleinsten de nodige tijd, aandacht en zorg kunnen verlenen. Alleen zo zullen we mensen kunnen aantrekken en er ook voor zorgen dat ze de sector niet meer verlaten. Daarnaast vraagt ook de buitenschoolse opvang om extra investeringen, voor onze kinderen, maar ook voor al die ouders die niet om 15u aan de schoolpoort kunnen staan. We voorzien bijgevolg eveneens uitbreidingsbeleid om het aanbod te waarborgen en de kwaliteit van de buitenschoolse opvang te verzekeren.

#### **2. jeugdhulp**

Te veel kinderen en jongeren die hulp nodig hebben, wachten vandaag op therapie, een diagnose of een plek om te wonen. Nog te veel ouders en hulpverleners verrichten elke dag fantastisch werk, maar botsen nog te vaak op plaatsgebrek of worden van het kastje naar de muur gestuurd. Voor een welvarende regio als Vlaanderen is dat onaanvaardbaar. Elk kind heeft recht op de juiste hulp en zorg, elk kind heeft recht op veiligheid. We doen bijzonder grote investeringen in de jeugdhulp om zo veel mogelijk kinderen en jongeren écht te helpen. Maar ook hier geldt: investeren zonder te hervormen heeft geen enkele zin. In nauw overleg met de sector zal ik daarom nagaan welke hervormingen noodzakelijk zijn om meer kinderen en jongeren sneller die juiste hulp of die veilige plek te bieden.

#### **3. personen met een handicap**

We investeren en hervormen om meer mensen met een handicap te helpen. Vandaag wachten bijna 20.000 mensen met een handicap op zorg, of op het geld waarop ze recht hebben om die zorg te betalen. Voor ons is dat een absolute prioriteit. In de eerste plaats moeten die extra investeringen dienen om personen met een handicap met de allerswaarste noden (Prioriteitengroep 1) allemaal te helpen door hen automatisch een budget toe te kennen, zowel voor minderjarigen als voor volwassenen. Op die manier komt er ook wat ademruimte en perspectief voor de mensen met een handicap in prioriteitengroep 2 en 3. Ook die wachtlijsten voor mensen met minder zware of mildere noden (Prioriteitengroepen 2 en 3) willen we aanpakken en meer mensen helpen. Daarnaast wil ik de samenwerking in de sector versterken, overbodige tussenschotten neerhalen en ook voor personen met een handicap het verhaal van geïntegreerde zorg realiteit laten zijn. We hebben in Vlaanderen nog een weg af te leggen zodat elke persoon met een handicap volwaardig deel kan uitmaken van onze samenleving: het is mijn engagement om daar mijn schouders onder te zetten.

#### **4. ouderenzorg**

Steeds meer mensen leven steeds langer. Dat is een prachtig teken van vooruitgang. Maar het betekent natuurlijk ook dat er veel meer zorg voor ouderen nodig is. Ofwel thuis in hun vertrouwde omgeving met de nodige steun, zorg en hulp. Ofwel in een woonzorgcentrum waar onze ouderen kunnen rekenen op de beste én betaalbare zorg. We werken een nieuwe kader uit voor de gezins- en thuiszorg, en investeren extra in de zorg voor ouderen: in de thuiszorg, in extra plaatsen in woonzorgcentra en in betere werkomstandigheden voor het personeel. We pakken ook de toenemende commercialisering aan. De laatste jaren hebben we pijnlijke verhalen gezien en gelezen van buitensporige facturen voor veel minder kwaliteit. Grote winsten boeken op de kap van onze ouderen in Vlaanderen, kan niet voor deze Vlaamse regering. We zullen dan ook inzetten op buurtgerichte zorg en meer residentiële plaatsen, meer transparantie in de facturen en een betere programmatie- en toekenningsmethode. Eventuele kleine winsten moeten woonzorgcentra dan weer herinvesteren in hun zorgverlening én in lagere facturen. Want wie zijn leven lang gewerkt heeft, verdient een comfortabele oude dag, met hoogstaande en betaalbare zorg zonder financiële kopzorgen

#### **5. mentaal welzijn**

De vijfde en laatste grote prioriteit in mijn beleid de komende jaren is mentaal welzijn. In een tijd waarin steeds meer mensen kampen met mentaal welbevinden, is het cruciaal dat we proactief en preventief handelen. Vermijden dat mentale problemen groter worden, er snel bij zijn: dat is de beste investering voor onze zorg, want het vermijdt grotere problemen en grotere kosten later. Mentale problemen veel sneller bespreekbaar maken en veel sneller opsporen voor ze ontsporen is dus een win-win. Daarom zal ik een voortrekker zijn van een cultuur van openheid en begrip rond mentale gezondheid en investeren in preventieve programma's die gericht zijn op het vroegtijdig herkennen en aanpakken van mentale gezondheidsproblemen. Investeren in laagdrempelige, toegankelijke en kwalitatieve geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen - voor jong én oud - is absoluut noodzakelijk in een afgestemd beleid voor 1e en 2e lijn.

#### **Alleen als we zorg dragen voor wie zorg verleent, kunnen we onze ambities waarmaken**

Een goed welzijnsbeleid, is alleen mogelijk als we investeren in voldoende en goed opgeleide zorgprofessionals, en vrijwilligers op de juiste manier ondersteunen. In de eerste plaats betekent dat uiteraard dat er voldoende zorgpersoneel moet zijn. Het is geen geheim dat we in Vlaanderen met een gebrek aan personeel kampen. Daarom wil ik - samen met alle belanghebbenden - de oorzaken van die onderliggende tekorten aanpakken. In elke sector van ons zorg- en welzijnslandschap kan die oorzaak verschillend zijn. Maar werk maken van goede loons- en arbeidsvoorwaarden, én voldoende collega's om tijd te hebben om goede

zorg en steun te kunnen verlenen vormen het fundament. Alleen zo maken we jongeren ook warm voor een duurzame carrière in de zorg of de brede welzijnssector. Ik zal daarom zorgen voor maximale afstemming en samenwerking met de federale overheid. Om de simpele reden dat we - elk met onze bevoegdheden - voor dezelfde uitdaging staan.

Het verminderen van de regeldruk en de papierlast, maken deel uit van datzelfde verhaal. Dat is essentieel als we willen dat hulp- en zorgverleners opnieuw de tijd en ruimte hebben om te doen wat ze het beste doen: zorgen en ondersteunen. Dat vermindert trouwens niet alleen de werkdruk, het draagt ook bij tot een grotere jobtevredenheid. Het afbreken van muren in ons welzijnsbeleid en samenwerking stimuleren, of meer nog... daarvan de logica zelve maken, is ook essentieel voor wie hulp of zorg nodig heeft. Dat het aantal zorg- en hulpvragen dat zich tot 1 domein beperkt, jaar na jaar daalt, is daar het beste bewijs van. En dus moet een overheid daarop inspelen met een transparante, doelmatige en efficiënte inzet van middelen en personeel. Dat kan enkel door voluit in te zetten op samenwerking, in en tussen de verschillende zorg- en welzijnslijnen. Alleen zo zetten we in Vlaanderen stappen vooruit naar geïntegreerde zorg.

### **Een sterk welzijnsbeleid maakt ook een vuist tegen armoede**

Tot slot vind ik het essentieel dat we de meest kwetsbaren in onze samenleving niet uit het oog verliezen en er alles aan doen om mensen in armoede perspectief te geven, met juiste en voldoende steun. Aanhoudende geldzorgen zorgen voor een druk die altijd aanwezig is. Voor zowel ouders als kinderen. Deze stress heeft niet alleen een negatief effect op de mentale gezondheid, maar ook lichamelijk gaan mensen erop achteruit. Omdat elke euro telt, slaan mensen in armoede bijvoorbeeld al eens een bezoek aan de tandarts, dokter of kinesist over. Armoede bestrijden, doet een minister van Welzijn en Armoedebestrijding evenwel niet alleen. Daarvoor zijn alle ministers in deze Vlaamse regering nodig. Want dat is eerst en vooral investeren in elk kind (investeren in kinderopvang, het groeipakket gekoppeld aan de index, gezonde schoolmaaltijden waar nodig en betaalbare facturen in het onderwijs), maar ook volop investeren in betaalbaar wonen. En dat doen we, want deze Vlaamse regering investeert de komende jaren een recordbedrag in sociale woningbouw. Daarnaast verbieden we de indexatie van slecht geïsoleerde huurwoningen. Voor dak- en thuislozen zet ik - samen met mijn collega-minister van Wonen - in op Housing First. Door mensen eerst een dak boven het hoofd te geven en van daaruit begeleiding op te starten, kunnen zij hun leven opnieuw uitbouwen. We verkleinen zo sterk de kans op terugval.

We maken werk van mensen goed te begeleiden naar een deftige job, want duurzaam werk is de beste bescherming tegen armoede. We doen dit samen met ervaringsdeskundigen en het middenveld. Voor wie niet (meer) kan werken, garanderen we dan weer een menswaardig inkomen op maat. De uitkering waar de meeste mensen recht op hebben, volstaat vandaag vaak niet om menswaardig te leven. Met het REMI-systeem berekenen we op maat van elk gezin het maandelijks inkomen dat écht nodig is om alle noodzakelijke uitgaven te doen. Als het totale gezinsinkomen onder dat menswaardig inkomen ligt, geven we aanvullende financiële steun.

Conclusie: Investeren en hervormen om onze Vlaamse zorg beter te maken en meer mensen te helpen, dat is niet alleen de opdracht de komende 5 jaar, maar ook onze ambitie. Door (1) het uitrollen van 5 grote werven met focus op betaalbare zorg, goede zorg en toegankelijke zorg, (2) door te investeren in en zorg te dragen voor iedereen die zorg of steun verleent en (3) door erop toe te zien dat niemand uit de boot valt. Ik ben ervan overtuigd dat dit een gedeelde ambitie is, over alle politieke kleuren heen. Deze beleidsnota is dan ook een uitnodiging om samen het verschil te maken de komende jaren. Voor al die Vlamingen die rekenen op goeie en betaalbare zorg of de juiste steun, en voor alle hulp- en zorgverleners in Vlaanderen.

## II. SAMENVATTING

Voor een samenvattend overzicht van de belangrijkste beleidslijnen voor 2025 verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen. Onder die hoofding bundelen we de beleidsprioriteiten.

### TOTAAL - WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	66.842	25.991	0	16.669.058	15.917.027
Bijstelling BO 2025	13.021	-25.168	0	631.206	1.111.526
<b>BO 2025</b>	<b>79.863</b>	<b>823</b>	<b>0</b>	<b>17.300.264</b>	<b>17.028.553</b>

### PROGRAMMA GC - WELZIJN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	220	0	0	636.639	652.095
Bijstelling BO 2025	0	0	0	-39.327	-29.794
<b>BO 2025</b>	<b>220</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>597.312</b>	<b>622.301</b>

### PROGRAMMA GD - GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	4.689	25.991	0	285.185	292.805
Bijstelling BO 2025	-445	-25.168	0	45.892	23.424
<b>BO 2025</b>	<b>4.244</b>	<b>823</b>	<b>0</b>	<b>331.077</b>	<b>316.229</b>

**PROGRAMMA GE - OPGROEIEN****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	0	0	0	6.898.769	6.855.139
Bijstelling BO 2025	0	0	0	357.106	400.551
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7.255.875</b>	<b>7.255.690</b>

**PROGRAMMA GG - PERSONEN MET EEN BEPERKING****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	0	0	0	2.799.113	2.091.919
Bijstelling BO 2025	0	0	0	192.567	634.327
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2.991.680</b>	<b>2.726.246</b>

**PROGRAMMA GH - SOCIALE BESCHERMING****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	40.000	0	0	5.171.996	5.175.096
Bijstelling BO 2025	-40.000	0	0	142.235	142.302
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5.314.231</b>	<b>5.317.398</b>



**PROGRAMMA GI - ZORGINFRASTRUCTUUR****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	21.933	0	0	877.356	849.973
Bijstelling BO 2025	53.466	0	0	-67.267	-59.284
<b>BO 2025</b>	<b>75.399</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>810.089</b>	<b>790.689</b>

### **III. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN**

Om betaalbare, toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning te realiseren, zijn aanzienlijke investeringen gepland in vijf prioritaire thematische werven: kinderopvang, jeugdhulp, ondersteuning voor personen met een handicap, mentaal welzijn en ouderenzorg.

Daarnaast zetten we in op 2 horizontale speerpunten: (1) het voorzien en behouden van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers en (2) het verminderen van regeldruk en stroomlijning van het aanbod, die als overkoepelende strategische doelstellingen zijn geformuleerd.

Overkoepelend doorheen alle werven zetten we in op (1) geïntegreerde zorg, (2) kwaliteit van zorg en ondersteuning, (3) digitalisering en datadeling en (4) armoedebestrijding

1.1. SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger centraal staan.

De vraag naar zorg en ondersteuning in de samenleving stijgt sterk. We zetten in op een geïntegreerde, doelgerichte zorg en ondersteuning en interdisciplinaire samenwerking om de levenskwaliteit van onze burgers verder te verhogen en/of te behouden. Dit vraagt om een proactieve benadering waarbij preventie, vroegdetectie en vroegtijdige interventie centraal staan. Mentaal welzijn, mentale weerbaarheid en veerkracht zijn daarin een cruciaal aandachtspunt, zeker wat betreft kinderen en jongeren, maar ook ouderen. We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak.

We investeren gericht in zorg en ondersteuning met prioritaire focus op het creëren van bijkomende plaatsen. We lanceren een oproep met een meerjarenprogrammatie die een transparant en voorspelbaar kader voor het uitbreidingsbeleid in de kinderopvang moet bieden. We voorzien een investeringspad voor personen met een handicap op basis van de beschikbare middelen uit het uitbreidingsbeleid.

We bekijken hoe we op korte termijn drempels in de regelgeving kunnen wegnemen om geïntegreerd werken toe te laten.

1.2. SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.

We nemen de nodige initiatieven om subsidies beter te evalueren, te stroomlijnen en waar nodig bij te sturen. Om persoon met een handicap en zijn omgeving te ontzorgen en de de toegankelijkheid van zorg- en welzijnsdiensten rond handicap te verhogen, zetten we in op de oprichting van een centraal aanspreekpunt.

We benutten authentieke gegevens om onze dienstverlening in het kader van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid aan gezinnen te optimaliseren. We passen onze regelgeving aan zodat we ook gegevens van andere overheden zelf kunnen gebruiken, onder meer in het kader van erkennen, vergunnen en subsidiëren van voorzieningen. Zo vermijden we dat we onnodig gegevens moeten opvragen en op die manier verbeteren we de efficiëntie en kwaliteit van onze dienstverlening. Deze gegevens laten ons toe beter toezicht te houden op een correcte subsidiëring en efficiënte aanwending van de middelen.

Er komt 1 uitbetalingsactor voor het Groeipakket. Deze transitie gebeurt met de grootste zorg. Bij de evolutie naar 1 uitbetaler besteden we vooral aandacht aan de dienstverlening

naar de burger waarbij we deze minstens op het huidige niveau willen behouden. We starten daartoe de besprekingen met de sector.

De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kleuters zo vroeg mogelijk naar school te sturen. Die maatregel schiet echter zijn doel voorbij, gezien het stabiele hoge percentage aanwezige kleuters. Daarom kiezen we ervoor om de kleutertoeslag voor driejarigen af te schaffen vanaf 2025 en de vrijgekomen middelen te herinvesteren in het Vlaams gezinsbeleid. De driejarigen die in 2024 nog een kleutertoeslag ontvangen, zullen deze ook in 2024 als vierjarige nog ontvangen.

### 1.3. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning

We vinden kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning voor de burger, van jong tot oud, van groot belang. We geven verdere uitvoering aan het nieuwe kwaliteitsdecreet en gaan aan de slag met kwaliteitstafels. We harmoniseren de behandeling van meldingen en klachten in de verschillende sectoren binnen het beleidsdomein WVG. We werken daartoe in 2025 het kader uit.

De substantiële versterking van Zorginspectie naar aanleiding van de uitdrukkelijke vraag hierrond van de parlementaire onderzoekscommissie naar de veiligheid van de kinderopvang, is nog niet op volle snelheid. We zorgen in 2025 voor de verdere uitbreiding en het opleiden en vormen van nieuwe inspecteurs. Deze versterking moet ertoe leiden dat de inspectiefrequenties zoals ze werden toegelicht aan het Vlaams Parlement kunnen gerealiseerd worden. We onderzoeken hoe de actieve openbaarheid van de inspectieverslagen kan worden uitgebreid naar andere sectoren.

### 1.4. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

We blijven inzetten op de aantrekkelijkheid van het werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector. We besteden bijzondere aandacht aan de personeelsuitdagingen in de zorg- en welzijnssector. Via de website Career blijven we de aantrekkelijkheid van beroepen in deze sector promoten. We beginnen met een evaluatie van het actieplan voor (zij-)instroom in de zorg- en welzijnssector, als voorbereiding op de ontwikkeling van een vervolgplan. We onderzoeken hoe we nog sterker op zij-instroom kunnen inzetten onderzoeken met Onderwijs de mogelijkheden inzake de oprichting van een graduaatsopleiding kinderbegeleider. We bekijken welke factoren bijdragen aan de krapte op de arbeidsmarkt voor de sector personen met een handicap. Dit onderzoek richt zich zowel op het beroep van persoonlijke assistenten als op eventuele tekorten binnen de voorzieningen.

### 1.5. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

We positioneren Vitalink als dé raadpleegbare gezondheidskluis. We onderzoeken hoe zwangerschapsattesten via Vitalink kunnen bezorgd worden aan het VUTG met het oog op een geautomatiseerde uitbetaling van het Groeipakket. We zetten ook in op de verdere ontwikkeling en uitrol van Alivia, het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

We gaan na hoe onze gegevens via Digitaal Vlaanderen zo maximaal mogelijk ontsloten kunnen worden zodat lokale en andere besturen/beleidsniveaus deze drempelloos (administratief, financieel etc.) kunnen gebruiken binnen hun bevoegdheden. Voor gegevens

Groeipakket benutten we Magda Online, om zo ook kleinere lokale besturen te kunnen ondersteunen in het automatisch toekennen van lokale voordelen.

De European Health Data Space (EHDS)-verordening heeft een potentieel verreikende impact op de interfederale werking en bevoegdheidsverdeling van het gezondheids(zorg)datalandschap van de verschillende deelstaten, op de entiteiten van het beleidsdomein WVG en de betrokken zorgvoorzieningen, hun medewerkers en de zorggebruiker zelf. Om de impact van de implementatie goed te kunnen inschatten, loopt er een impactanalyse en haalbaarheidsstudie.

Digitale toepassingen mogen de sociale en maatschappelijke kloof echter niet vergroten. Basisdienstverlening moet dus, naast digitaal, ook fysiek en telefonisch toegankelijk blijven. We bouwen de ondersteuning van de Huizen van het Kind tijdens een aanvraag voor de zorgtoeslag verder uit. Het mandateren van hulpverleners om samen met gezinnen de aanvraag voor zorgtoeslag in te dienen vormt het sluitstuk van de ondersteuning. We onderzoeken de financiële en technische voorwaarden van dergelijke digitale toepassing.

#### 1.6. SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede

We kiezen voor een structurele aanpak van armoede over de diverse relevante Vlaamse beleidsdomeinen heen, met structurele betrokkenheid van mensen in armoede en hun verenigingen. Als coördinerend minister voor armoedebestrijding zorg ik voor een nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding dat enerzijds de visie van de Vlaamse Regering op structurele armoedebestrijding uitdraagt en anderzijds gerichte maatregelen bevat die deze legislatuur in stelling worden gezet om de armoedeproblematiek aan te pakken.

Streven naar het automatisch toekennen van sociale rechten staat daarbij centraal. Door maximale gegevensuitwisseling tussen de verschillende beleidsniveaus en beleidsdomeinen verlagen we de administratieve last voor zowel de burger, de zorg- en welzijnspartners als voor de overheid. Zo kunnen we armoede snel en gericht bestrijden en sociale rechten toekennen aan wie er recht op heeft.

We voeren de strijd tegen dak- en thuisloosheid op via een versterkte samenwerking binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en met de beleidsdomeinen Wonen en Omgeving. We stemmen het begeleidingsaanbod van de betrokken sectoren maximaal op elkaar af, zodat expertises vanuit welzijnswerk, jeugdhulp, geestelijke gezondheidszorg en handicapspecifieke hulp elkaar maximaal versterken. Een gerichte ketenaanpak dak- en thuisloosheid en individueel casemanagement met betrokkenheid van de verschillende deelsectoren binnen welzijn is cruciaal om de dak- thuisloosheid in Vlaanderen te bestrijden envertalen we in een nieuw actieplan ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid.

Om generatiearmoede op een effectieve manier aan te pakken, zetten we in op de strijd tegen armoede bij (jonge) kinderen. We brengen de bijdrageregeling binnen jeugdhulp in kaart opdat kinderen, jongeren en gezinnen betaalbare zorg kunnen ontvangen. Kinderen, jongeren en gezinnen hebben op een transparante en voorspelbare manier inzicht op de financiële consequenties van de zorg die ze ontvangen. Daartoe formuleren we in 2025 de leidende principes die de toetssteen vormen waaraan een nieuwe bijdrageregeling moet voldoen. We toetsen de huidige praktijk aan deze principes.

## **IV. BELEIDSVELD I: WELZIJN**

### **1. ISE: BELEIDSONDERSTEUNING**

Dit inhoudelijk structurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben.

1.1. SD: We zorgen voor een gecoördineerde en onderbouwde aanpak van intersectoraal beleid met als doel samenwerking te creëren

1.1.1. OD: We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten

We blijven inzetten op informeren en inspireren van het terrein zodat steeds meer lokale besturen en zorgorganisaties aan de slag gaan met Zorgzame Buurten. Daarnaast verkennen we verschillende beleidlijnen om Zorgzame Buurten regulier in te bedden in het beleid. We werken hiervoor samen met de minister bevoegd voor Samenleven.

Het huidige Vlaamse ouderenbeleidsplan eindigt in 2025. In uitvoering van het decreet houdende de stimulering van een inclusief Vlaams ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen starten we de opmaak van een nieuw Vlaams ouderenbeleidsplan 2026-2030. De beleidsuitgaven worden aangerekend op de begrotingsartikels van de betrokken agentschappen.

Meer dan ooit is er het besef van de impact van de klimaatproblematiek en een gezonde leefomgeving op de fysieke gezondheid en het mentaal welzijn. Gezien de urgentie om o.a. deze vicieuze cirkel te doorbreken, treden we op als facilitator van de Green Deal Duurzame Zorg, die loopt van 15 maart 2023 tot 31 december 2026. Op 20 mei 2025 organiseren we een tweede actiedag met als hoofddoelstelling de deelnemers te connecteren en inspireren.

Om de uitdagingen van de vergrijzing en de toegenomen langdurige zorgnoden op te vangen, is een ook vernieuwende aanpak vereist. Op basis van een toekomstverkenning creëren we met verschillende innovatoren op het terrein een living lab om te komen tot nieuwe toekomstmodellen voor de zorg.

De omvang van het Departement Zorg en meer bepaald het aantal complexe projecten / programma's vereist een Project Management Office (PMO) voor het plannen, prioriteren, begeleiden en opvolgen van projecten. De PMO krijgt in samenwerking met Digitaal Vlaanderen vorm en draagt bij tot een meer effectieve en efficiënte realisatie van projecten (o.a. inzet van middelen, synergie tussen projecten).

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

1.1.2. OD: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning

We zorgen voor wetenschappelijk onderbouwde beleidskeuzes. Zo werken we indicatoren uit voor de opvolging en monitoring van het Mantelzorgplan. Het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (Steunpunt WVG) blijft onze partner voor het wetenschappelijk onderbouwen en evalueren van het beleid.

We werken met verschillende partnerorganisaties samen om gerichte praktijkondersteuning aan vele welzijns- en gezondheidszorgwerkers te voorzien. Op basis van de evaluatie van het lopende meerjarenplan stellen we, samen met SAM vzw, het steunpunt Mens en Samenleving, het nieuwe meerjarenplan 2026-2030 op. In het licht van de evolutie richting een meer intersectorale, kwaliteitsvolle en afgestemde diagnostiek doen we onder andere een beroep op het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD).

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. De beleidsuitgaven voor het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor wat betreft de basissubsidie en op begrotingsartikel GM0-AGHF2YA-WT voor wat betreft de opdrachten in verband met VSB.

1.1.3. OD: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen

We volgen de opstart van de Europese Commissie van nabij op, met bijzondere aandacht voor de initiatieven rond cybersecurity van ziekenhuizen en zorgverleners alsook initiatieven rond geestelijke gezondheid. Binnen de Vlaamse context passen we het European Beating Cancer Plan toe om de strijd tegen kanker te versterken. Dit doen we onder andere door uitvoering te geven aan de Raadsaanbeveling 'Vaccine preventable cancers' en de Raadsconclusies 'Future of the EU Health Union', die beiden tot stand kwamen onder het Belgische voorzitterschap van de EU 2024.

Klimaatwijziging en de impact ervan op gezondheid en welzijn alsook de impact van de gezondheidszorg en welzijn op ons klimaat, blijven cruciale thema's, waarbij we eind februari (24-26/02/2025) een driedaagse internationale workshop organiseren met, onder andere, alle regio's van het Regions for Health Network (World Health Organisation).

Daarnaast blijven we geïntegreerde zorg, vanuit de initiatieven die voortvloeien uit de organisatie van de 'International Conference on Integrated Care' in Vlaanderen (in 2023) en vanuit onze conferentie 'Integrating care, strengthening communities: the data connection', georganiseerd onder auspiciën van het Belgisch voorzitterschap van de EU 2024, verder op de agenda zetten binnen onze netwerken en binnen onze Europese partnerregio's met volksgezondheidsbevoegdheden. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

1.2. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van de zorg en ondersteuning

1.2.1. OD: We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet

We geven verdere uitvoering aan het nieuwe kwaliteitsdecreet. Centraal in het decreet staat het 'belanghebbendenoverleg'. Het belanghebbendenoverleg is de overlegtafel, ook wel 'kwaliteitstafel' genoemd. We starten in 2025 nieuwe kwaliteitstafels op.

We maken verder werk van een geïntegreerd beleid m.b.t. vrijheidsbeperkende maatregelen en met name de preventie of (indien het niet anders kan) de humane en kwalitatieve toepassing van afzondering en fixatie. We sturen het project 'Omgaan met Vrijheidsbeperkende Maatregelen' aan en het onderzoeksproject van het Steunpunt WVG naar de ontwikkeling van een geïntegreerde richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie.

1.2.2. OD: We stroomlijnen de handavingsketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen

Een gestroomlijnde keten van toezicht en handhaving is essentieel om zorg- en ondersteuningsnormen van hoge kwaliteit te handhaven en de gezondheid en het welzijn van de burger te beschermen. We werken daarbij risicogestuurd. We zetten het project 'stroomlijning van de handhaving' binnen het beleidsdomein WVG verder om te komen tot een meer consistente en consequente aanpak tussen de sectoren. De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. We werken ook verder aan een meer consistente en consequente aanpak binnen de verschillende WVG-entiteiten over het omgaan met tweedelijnsklachten, rekening houdend met de specificiteit van bepaalde sectoren.

1.3. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

1.3.1. OD: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel en vrijwilligers om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden.

We besteden bijzondere aandacht aan de personeelsuitdagingen in de zorg- en welzijnssector. We blijven inzetten op de aantrekkelijkheid van zorg- en welzijnsberoepen via de website Careër. We starten met een evaluatie van het actieplan (zij-)instroom in de zorg- en welzijnssector ter voorbereiding van de opzet van een vervolgplan.

De opleiding tot verpleegkundige maken we aantrekkelijker door een (onkosten)vergoeding te voorzien voor de studenten tijdens hun werkstage in het vierde jaar betaald door de werkgevers. We treden met het federale niveau in overleg om een VIO-statuuut (Verpleegkundigen in Opleiding) te voorzien.

We vragen aan de federale regering om de regelgeving die de erkenningsnormen van de gezondheidszorgberoepen vastlegt – eventueel asymmetrisch - te actualiseren, in overleg met de erkenningscommissies van de gemeenschappen.

Voor een vlotte afhandeling van de erkenningsaanvragen maken we werk van een automatische doorstroom van het e-Loket naar eCad. We onderzoeken hoe via een uitbreiding van het e-loket actuele statussen van de dossierbehandeling automatisch ter beschikking kunnen gesteld worden van de aanvragers.

De Vlaamse Planningscommissie wordt in haar adviesverlening over de subquota binnen de geneeskunde en tandheelkunde verder ondersteund door de uitbouw van het dashboard via het ZorgAtlas DataPlatform . We onderzoeken hoe de Vlaamse Planningscommissie een volwaardigere rol kan spelen bij de planning van het aanbod in zorg en welzijn door (1) de oprichting van een platform dat op data gebaseerde beleidsaanbevelingen kan formuleren die gericht zijn op het aantrekken, behouden en efficiënt inzetten van personeel in de zorg- en welzijnssectoren en (2) de opbouw van een dynamisch Vlaams planningsmodel.

1.3.2. OD We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert.

We streven naar een grote inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert.

1.4. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

1.4.1. OD: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms

We werken verder interfederaal samen in het kader van gemeenschappelijke programma's rond e-gezondheid. Na een korte evaluatie en eventuele bijsturing streven we naar een snelle formele goedkeuring van het samenwerkingsakkoord eHealth betreffende het optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens tussen de actoren in de welzijns- en gezondheidssector.

We positioneren het digitaal platform Vitalink als dé Vlaamse gezondheidskluis binnen de interfederale en Europese context voor gegevensdeling. We zetten Vitalink als gegevensdelingsplatform ook in als spil van de Vlaamse gezondheidstoepassingen en bouwen gegevensdeling van zorggegevens hierin verder uit. We zetten ook in op de verdere ontwikkeling en uitrol van Alivia, het digitale zorg- en ondersteuningsplan.

We voorzien in 2025 de lancering van de webtoepassing van Vaccinnet 2.0 en de integratie in de pakketten van de zorgverleners.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

1.4.2. OD: We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data

We bouwen het databeeld voor de zorg en ondersteuning verder uit. Er zijn steeds meer data die we kunnen inzetten voor zowel de beleidsvoorbereiding, -uitvoering als de evaluatie van het beleid, maar ook om de operationele werking te ondersteunen en te realiseren. Daarom blijven we verder investeren in het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas Data Platform. Dit moet op termijn de basis versterken voor een 'population health and care management'.

We exploreren hoe data science en artificiële intelligentie (AI) op een verantwoorde manier kan ingezet worden ter ondersteuning van een onderbouwd beleid in de gezondheidszorg en het welzijnswerk.

We zetten de nodige stappen om de European Health Data Space (EHDS)-verordening te vertalen naar de Vlaamse context. Om de impact van de implementatie goed te kunnen inschatten, loopt er een impactanalyse en haalbaarheidsstudie. De voorbije jaren zijn we ook gestart met de ontwikkeling van een Vlaamse Health Data Space. Deze 'dataruimte' kan via een decentraal model de gezondheids- en welzijnsdata op een veilige manier ontsluiten voor hergebruik in onderzoek, innovatie en beleid. We gaan na hoe we de Vlaamse Health Data Space, die momenteel ontwikkeld is binnen een testomgeving, in productie kunnen zetten.

Samen met Digitaal Vlaanderen (relanceproject 'gemeente zonder gemeentehuis') en Athumi, werken we in 2025 verder aan het platform Digitalisering Aangifte Overlijden voor het digitaliseren van de aangifte van een overlijden. Dit kan zorgen voor een snellere, meer efficiënte en kwaliteitsvollere verwerking van de sterftcertificaten.

De uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BB-WT.



#### 1.4.3. OD: We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie

Om het potentieel van digitale technologie voor zorg en ondersteuning optimaal te kunnen benutten, verduurzamen en ondersteunen we de implementatie van online en hybride zorg en ondersteuning, met aandacht voor digitale inclusie/e-inclusie en digitale competentieversterking van zorggebruikers en zorgverleners. We volgen de uitvoering van de incentives projecten Digitale Zorg, Hulpverlening en Ondersteuning 2024-2025 op. We sturen het onderzoeksproject van het Steunpunt WVG gericht op de ontwikkeling van een kwaliteitskader voor het gebruik van ICT-technologie in het kader van Onlinehulp in de sectoren van WVG aan. We coördineren het project Vlaamse Veerkracht VV114 Digitale hulpverlening - kwaliteitsbevordering.

We blijven inzetten op het verbeteren van de Rechtenverkenner. Zo gaan we samen met de betrokken partners informatie over rechten op het lokale niveau integreren waardoor ze via de rechtenverkenner gemakkelijk raadpleegbaar worden.

De Sociale Kaart blijft het product om burgers en het werkveld te informeren over het Vlaamse zorg- en ondersteuningsaanbod. We werken dan ook verder aan het verbeteren van de datakwaliteit.

We onderzoeken in overleg met de betrokken stakeholders en sectoren van de residentiële zorg op welke manier de Vlaamse overheid het meest gericht en efficiënt (technologische) innovatie kan bevorderen en faciliteren in de voorzieningen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

#### 1.5. SD: We zijn voorbereid en reageren snel op crises om de impact op gezondheid en welzijn in te perken en herstel te faciliteren

##### 1.5.1. OD: We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen

We werken wat betreft crisisparaatheid verder aan de volgende 3 prioriteiten. In samenwerking met Sciensano zullen we een digitale data-infrastructuur voorzien waarin innovatieve systemen worden geïntegreerd binnen de volksgezondheidsinfrastructuur. Voor de meldingen van infectieziekten, en dit zowel in luwe als in crisistijden, doen we beroep op het Samenwerkingsplatform Uitbraak Management (SUM). We starten met de ontwikkeling van een dashboard binnen dit platform zodat we een crisis beter kunnen monitoren. We volgen de strategische stock aan beschermingsmiddelen in Vlaanderen continu op. Dit omvat de kwaliteitsvolle opslag van de huidige stock, het vernietigen van vervallen stock, het aanvullen van essentiële stock waar nodig en het optimaliseren van het distributieproces bij een crisissituatie.

Tot slot, is het van cruciaal belang om al tijdens deze fase afstemming te zoeken met interne en externe beleidsniveaus, crisisorganen, partners en stakeholders. Dit omvat bijvoorbeeld het delen van informatie, het afstemmen van procedures en het organiseren van gezamenlijke crisisoefeningen en opleidingen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BC-WT.

1.5.2. OD We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces

Om tijdens een crisis snel en gecoördineerd aan de slag te gaan, is er nood aan een oproepbare reserve-eenheid die op korte termijn inzetbaar is. We bereiden een marktonderzoek voor gericht op het realiseren van zo'n reserve-eenheid. Een snelle en gecoördineerde respons vraagt ook een sterk partnerschap. We stemmen onze crisiswerking af met interne en externe beleidsniveaus, crisisorganen, partners en stakeholders.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BC-WT.

1.6. SD We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.

1.6.1. OD We ontwikkelen een kader voor de evaluatie van subsidies en stroomlijnen subsidieprocessen.

We starten met de uitwerking van een kader voor de evaluatie van subsidies. We stroomlijnen de subsidieprocessen met het oog op meer eenvormigheid over de sectoren en administratieve vereenvoudiging. Op deze manier werken we belemmeringen weg voor voorzieningen om geïntegreerd en sectoroverschrijdend te kunnen werken. Door eenvormige subsidie- en rapporteringsprocessen te ontwikkelen vereenvoudigen we de evaluatie van subsidies en faciliteren we het maken van onderbouwde keuzes met efficiëntiewinsten als resultaat. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

1.7. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	331.740	-37.565	294.175	343.519	-40.728	302.791
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	25	1	26	25	1	26
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>331.765</b>	<b>-37.564</b>	<b>294.201</b>	<b>343.544</b>	<b>-40.727</b>	<b>302.817</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

1.7.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen*

**GB0-9GCFABA-OW** - BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Uitzonderlijk heeft het beleidsdomein ontvangsten i.v.m. beleidsmiddelen die niet elders kunnen aangerekend worden. Het betreft diverse, uitzonderlijke of eenmalige ontvangsten. Dit artikel moet toelaten om in voorkomend geval deze uitgaven aan te rekenen.

**Kredietevolutie:**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

(duizend euro)

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Gelet op het uitzonderlijke karakter van de uitgaven aangerekend op dit artikel, kan geen raming worden gemaakt van de mogelijks te verwachten ontvangsten. Er wordt dan ook 0 keuro voorzien.

**GB0-9GCF2BA-WT** - BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor enerzijds ontvangsten i.v.m. wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen en anderzijds ontvangsten i.v.m. de aanmaak en de verspreiding van publicaties.

Het gaat om de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds, de uitgavenzijde is terug te vinden op begrotingsartikel GB0-1GCF4BA-WT.

**Kredietevolutie:**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

(duizend euro)

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn momenteel geen wetenschappelijke onderzoeksopdrachten lopende/gepland waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen. Er worden voorlopig dan ook geen ontvangsten geraamd voor 2025.

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GCF2BA-WT** - BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid. Dit gebeurt vooreerst door middel van communicatie over het gevoerde beleid ten aanzien van de welzijns- en gezondheidssector, via diverse kanalen. Verder worden een aantal advies- en overlegorganen ondersteund (o.a. Technische Commissie Brandveiligheid, de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein WVG, Commissie Zorgstrategie, de commissies zorgberoepen). Op dit artikel staan ook IT-middelen met een externe finaliteit. Er gaan subsidies naar de Vlaamse Ouderenraad, het Centrum voor Diagnostiek, SAM vzw, steunpunt mens en samenleving, SOM vzw, CEBAM en IMEC.

Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van en de participatie aan het internationale en Europese beleid. Het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Ten slotte zijn er de subsidies voor innoverende projecten, subsidies in het kader van autisme, de subsidiëring van projecten online hulpverlening en niet elders allocerbare subsidies voor de uitvoering van sociale akkoorden. Ook uitgaven voor de 1700-lijn en de zorgambassadeur worden hierop aangerekend.

Daarnaast bevat dit artikel ook kredieten voor uitgaven die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stallingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie. Tenslotte bevat dit artikel ook de opbrengsten van de Nationale Loterij.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten

OD: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning

OD: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen

OD We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet

OD We stroomlijnen de handhavingssketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen

OD: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel en vrijwilligers om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden.

OD We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert

OD We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms

OD We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie

### **Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	327.710	337.924
<i>Index</i>	5.547	5.547
<i>Compensaties</i>	-4.917	-4.755
<i>Andere bijstellingen</i>	-38.219	-39.923

<b>BO 2025</b>	290.121	298.793
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Het krediet op dit begrotingsartikel wijzigt naar aanleiding van een aantal compensaties en bijstellingen die hieronder meer in detail worden toegelicht. De voornaamste compensatie betreft de terugdraai van 5 mio VAK en VEK, het gaat om kredieten die in 2024 vanuit de provisie versterking ouderenzorg eenmalig naar dit begrotingsartikel werden gecompenseerd. De voornaamste bijstelling betreft de terugdraai van 40 mio VAK en VEK, het gaat om kredieten die in 2024 waren bijgesteld voor de eindejaarspremies 2023 en een tekort op de IFIC-middelen voor het rechtejaar 2023.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar GB0-1GHF2TU-PR	-5.000	-5.000	Terugdraai van de eenmalige compensatie bij BO2024 met betrekking tot crisis preparedness, gezondheidsbeleid en IT.
Van GB0-1GAF2ZZ-WT	325	325	Compensatie naar aanleiding van de gewijzigde aanrekening van advocatenkosten.
Van GB0-1GCF2EA-WT	156	156	Terugdraai van de eenmalige compensatie bij BA2024 met betrekking tot de subsidie aan SOM vzw die vanaf BO2025 op het begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT wordt aangerekend.
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-138	-138	Terugdraai van de eenmalige compensatie vanuit VAPH bij BA2024 in het kader van het waarderingsplatform.
Naar GB0-1GEF2UX-IS	-138	-138	Terugdraai van de eenmalige compensatie vanuit Opgroeien regie bij BA2024 in het kader van het waarderingsplatform.
Naar GB0-1GHF2TG-WT	-48	-48	Terugdraai van de eenmalige compensatie bij BA2024 in het kader van de voorfinanciering van het IT-project InfoSupport eWZCfiches.
Van GB0-1GAF2ZZ-WT	35	35	Terugdraai van de eenmalige compensatie voor de eenmalige werkingskosten voor de personeelsuitbreiding met 10 functies in het kader van de reserve-eenheid paraatheid ('VR 2023 1011 DOC.1450').
Naar GB0-1GCF2FA-WT	-28	-28	Recurrente compensatie voor de bijdrage voor de tweede pensioenpijler in uitvoering van VIA5: 25 keuro voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf en 3 keuro voor centra voor dagverzorging.
Naar GB0-1GEF2QY-IS	-27	0	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit

			VUTG voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-27	0	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit VAPH voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Naar GB0-1GEF2UX-IS	-27	0	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit Opgroeien regie voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Van GB0-1GEF2QY-IS	0	27	Eenmalige compensatie vanuit VUTG om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Van GB0-1GGF2RX-IS	0	27	Eenmalige compensatie vanuit VAPH om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Van GB0-1GEF2UX-IS	0	27	Eenmalige compensatie vanuit Opgroeien regie om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
<b>TOTAAL</b>	<b>-4.917</b>	<b>-4.755</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Terugdraai technische bijstelling eindejaarspremies 2023 en IFIC 2023	-40.000	-40.000	Terugdraai van de technisch eenmalige bijstelling van 40.000 keuro voor correcte aanrekening eindejaarspremies en IFIC-middelen voor het rechtenjaar 2023 cf. opmerking Rekenhof
Terugdraai VEK-bijstelling	0	-8.211	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
VEK-bijstelling	0	6.507	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
Bijstelling IFIC	1.753	1.753	Uitbreiding middelen IFIC voor de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en de centra voor dagverzorging.
Bijstelling tweede pensioenpijler	28	28	Bijstelling voor de bijdrage voor de tweede pensioenpijler in uitvoering van VIA5: 25 keuro voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf en 3

			keuro voor centra voor dagverzorging. Deze bijstelling wordt integraal gecompenseerd naar GB0-1GCF2FA-WT, zie tabel 'compensaties'.
<b>TOTAAL</b>	<b>-38.219</b>	<b>-39.923</b>	

## GB0-1GCF2BB-WT - BELEIDSINFORMATIE EN DATA

### Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden ingezet voor het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas Data Platform, het gebruik van data science en de ontwikkeling van een Vlaamse 'Health Data Space'.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms

OD We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	4.030	5.595
<i>Index</i>	24	24
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-1.621
<b>BO 2025</b>	4.054	3.998
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met uitzondering van de terugdraai van eenmalige VEK-kredieten ontvangen in 2024, vertoont dit krediet geen wijzigingen.

	(duizend euro)		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Terugdraai VEK-bijstelling	0	-1.621	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>0</b>	<b>-1.621</b>	

## GB0-1GCF2BC-WT - CRISIS PREPAREDNESS

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is gecreëerd om in de toekomst kredieten te alloceren die worden toegekend voor crisis preparedness in het kader van crisissen die een impact hebben op het welzijn en de gezondheid van de burger.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen

OD We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces/nazorg

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er worden op dit begrotingsartikel bij BO2025 nog geen kredieten gealloceerd.

**GB0-1GCF2BY-IS - EVA VASGAZ**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA VASGAZ. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het EVA VASGAZ. Aangezien het VASGAZ wordt afgeschaft zal het budget gefaseerd worden afgebouwd eens de overdracht naar VITALINK voltooid is.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	25	25
<i>Index</i>	1	1
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	26	26
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Met uitzondering van de indexering zijn er geen wijzigingen aan het krediet.

**GB0-1GCF4BA-WT - BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor beleidsdomeinbreed wetenschappelijk onderzoek dat focust op thema's die inhoudelijk niet toe te wijzen zijn aan één entiteit maar die impact hebben op diverse entiteiten en waarvoor financiering vanuit diverse entiteiten wordt opgezet.

Het gaat om de uitgavenzijde van een begrotingsfonds, de ontvangstenzijde is terug te vinden op begrotingsartikel GB0-9GCFTBA-OW.

**Kredietevolutie:**



	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn momenteel geen wetenschappelijke onderzoeksopdrachten lopende/gepland waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen. Er worden voorlopig dan ook geen uitgaven geraamd voor 2025.

1.7.2. Overige entiteiten onder toezicht: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen Actoren in de Zorg (VASGAZ)

#### *Omschrijving*

Het agentschap heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de VSB en de zorgverzekering.

VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid. Het agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het Departement Zorg geleverd.

#### *Ontvangsten*

Het agentschap beschikt over een toelage van 26 keuro.

#### *Uitgaven*

Het agentschap beschikt via een toelage over een budget van 26 keuro voor uitgaven in verband met de werking van het agentschap en de raad van bestuur. Het betreft kosten zoals verzekering bestuurdersaansprakelijkheid, verzendingskosten, catering, verplaatsingskosten, presentiegelden, ...

## 2. ISE: ARMOEDEBELEID

Dit structurelement bevat de uitgaven in het kader van het armoedebestrijdingsbeleid.

2.1. SD We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede

2.1.1. OD We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid

We moeten ons blijven inzetten om armoede te voorkomen, vroegtijdig te herkennen en mensen die in armoede leven, te ondersteunen om eruit te geraken. Werk is het middel bij uitstek richting sociale mobiliteit. Daarom vermijden we in ons sociale beleid maximaal werkloosheidsvallen en zetten we in op activering. We verwachten dat wie kan bijdragen, dat effectief ook doet. We versterken ook de financiële slagkracht van werkenden met een focus op de laagste inkomens. Ook voor wie niet kan werken of hulpbehoevend is, blijft onze steun onmisbaar. We voeren een inclusief armoedebestrijdingsbeleid zo dicht mogelijk bij de burger. Het armoedebestrijdingsbeleid is een inclusief beleid. Op de verschillende beleidsdomeinen en niveaus moeten doelgerichte acties ondernomen worden vanuit een partnerschap tussen alle betrokken actoren. Het armoedebestrijdingsbeleid is bovendien een gecoördineerd en samenhangend beleid, waarin elke functioneel bevoegde minister binnen de Vlaamse Regering zijn/haar verantwoordelijkheid opneemt.

We zetten daarbij concreet in op onder meer:

- Onderzoeken hoe we via financiële prikkels OCMW's die inzetten op activering en integratie van leefloongerechtigden kunnen ondersteunen. Die prikkels moeten resultaatgericht zijn en worden toegekend op basis van een aantal parameters;
- De verplichte inschrijving bij de VDAB om aanspraak te maken op een (equivalent) leefloon consequent toepassen en opvolgen, met mogelijke uitzondering in geval van gezondheids- of billijkheidsredenen. We zorgen ervoor dat dit beleid zo snel als mogelijk overall effectief wordt uitgerold en sluiten daarvoor een samenwerkingsakkoord met de federale overheid;
- Sociale voordelen zo veel mogelijk koppelen aan het inkomen en niet aan het statuut;
- Proactief en tijdig kinderarmoede aanpakken;
- ...

Vanuit de coördinerende opdracht om armoede in Vlaanderen op een strategische en integrale manier te bestrijden, stellen we een nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) op. We geven hierbij uitvoering aan het armoedebestrijdingsdecreet dat stelt dat we binnen twaalf maanden na aantreden van de Vlaamse Regering zo'n plan moeten opstellen dat loopt over een periode van vijf jaar. Dit doen we in participatie met de belanghebbenden en de mensen in armoede.

Via het Horizontaal permanent armoedeoverleg versterken we de samenwerking tussen beleidsdomeinen op vlak van armoedebestrijding.

We gaan in gesprek met erkende vormingsorganisaties over armoede, verenigingen waar armen het woord nemen, en ervaringsdeskundigen om een correcte beeldvorming over de oorzaken en gevolgen van armoede te bevorderen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT. Voor vorming worden de uitgaven aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

2.1.2. OD We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis

We willen bestaande praktijken van inzet van ervaringsdeskundigheid versterken. Een element hierin is het continueren van de inzet van ervaringsdeskundigen in de eigen administratie.

Om tot een effectief armoedebestrijdingsbeleid te komen zetten we de samenwerking met de Verenigingen waar armen het woord nemen en hun Netwerk tegen Armoede structureel verder.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT. Voor vorming worden de uitgaven aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

2.1.3. OD We versterken de sociale cohesie en gemeenschapsvorming, zetten in op laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan

Een sector met bijzonder veel expertise op vlak van bevorderen van de sociale cohesie met een specifieke focus op kwetsbare buurten en groepen, is het maatschappelijk opbouwwerk. We zetten de ondersteuning verder. We evalueren de projecten 'Samen op straat' en gaan na hoe we deze recurrent kunnen inbedden en versterken.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

2.1.4. OD We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede

We stimuleren lokale besturen om hun belangrijke hefboomen in te zetten om armoede bij kinderen te bestrijden en onderbescherming aan te pakken, bv. via lokale gezinscoaching kwetsbare gezinnen intensief begeleiden naar sociale rechten, hulporganisaties en de arbeidsmarkt. Op 11 december 2024 hebben we een inspiratiedag voor lokale besturen en lokale organisaties gepland in verband met de lokale gezinscoaching. We gaan in 2025 verder met het verspreiden van de methodiek rond gezinscoaching.

Complementair aan het ondersteuningsaanbod door het Netwerk tegen Armoede en de Link, volgen we de uitvoering van de 45 projecten lokale bondgenotennetwerken op. In deze projecten slaan bondgenoten uit sectoren als het onderwijs, de hulpverlening, de lokale besturen, het opbouwwerk en de vrijetijdssector de handen in elkaar om op een duurzame manier gericht kansarmoede bij kinderen en jongeren terug te dringen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

### 2.1.5. OD We verhogen de voedselzekerheid

We willen in de eerste plaats inzetten op gerichte maatregelen om armoede effectief aan te pakken. Een belangrijke hefboom is de investering in gezonde maaltijden op school als hefboom voor het bestrijden van de armoede bij gezinnen met kinderen. We voorzien deze legislatuur een aanzienlijk budget als Vlaamse cofinanciering om de scholen te ondersteunen in het voorzien van gezonde schoolmaaltijden.

We komen tegemoet aan de stijgende vraag naar voedsel. We volgen de projecten 'Sociale distributieplatformen om tot voedselhubs te komen' op en bekijken hoe we tot structurele inbedding kunnen komen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

### 2.1.6. OD We voorkomen en bestrijden dak- en thuisloosheid

We starten met de opmaak van een nieuw plan ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid, onder andere in samenwerking met Wonen en Omgeving.

We ondersteunen de bovenlokale netwerken inzake dak- en thuisloosheid om tot een goede strategie en samenwerking op bovenlokaal niveau te komen.

We voeren de tellingen dak- en thuisloosheid in 2025 verder uit opdat we een goed beeld krijgen van dak- en thuislozen in Vlaanderen en Brussel. We bekijken hierbij hoe we deze tellingen ook in de toekomst op een gestandaardiseerde wijze kunnen laten verlopen.

We gaan in overleg met Caritas over de continuering van haar werking rond referentieadressen voor de doelgroep van rondtrekkenden.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

## 2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### ARMOEDEBELEID, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	26.038	-3.474	22.564	26.664	548	27.212
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (leningen)	0	0	0	0	0	0

(LE), participaties (PA); geen ESR-impact)						
<b>Totaal</b>	<b>26.038</b>	<b>-3.474</b>	<b>22.564</b>	<b>26.664</b>	<b>548</b>	<b>27.212</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

### Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

#### 2.2.1. Departement Zorg

##### *Uitgavenartikelen*

### **GB0-1GCF2CA-WT - ARMOEDEBESTRIJDING EN SAMENLEVINGSOPBOUW**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze middelen dienen voor de subsidiëring van de instituten voor samenlevingsopbouw, de verenigingen waar armen het woord nemen en een aantal andere organisaties rond armoedebestrijding en samenlevingsopbouw.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid

OD We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis

OD We versterken de sociale cohesie, zetten in op laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan

OD We voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	20.994	20.994
<i>Index</i>	420	420
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	21.414	21.414
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Met uitzondering van de indexering zijn er geen wijzigingen aan het krediet.

### **GB0-1GCF2CB-WT - COORDINATIE VAN HET ARMOEDEBESTRIJDINGSBELEID**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze middelen dienen voor de coördinatie van het Vlaamse armoedebestrijdingsbeleid. Het betreft middelen voor opdrachten en projectsubsidies, een subsidie voor het Interfederaal Steunpunt Armoedebestrijding en een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor het Brusselse armoedebeleid.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid

OD We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis

OD We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede

OD We verhogen de voedselzekerheid

### Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	5.044	5.670
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	100	100
<i>Andere bijstellingen</i>	-4.000	22
<b>BO 2025</b>	1.150	5.798
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet op dit begrotingsartikel wijzigt naar aanleiding van een aantal compensaties en bijstellingen die hieronder meer in detail worden toegelicht. De voornaamste bijstelling betreft de terugdraai van 4 mio euro VAK en VEK voor de tijdelijke versterking van de aanpak van kinderarmoedebestrijding.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SMC2GA-WT	100	100	Terugdraai van de compensatie naar aanleiding van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding dat tot en met 2024 liep.
<b>TOTAAL</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai tijdelijke kredieten politieke bilaterale BO2023: Strijd tegen kinderarmoede	-4.000	-4.000	De tijdelijke versterking van de aanpak van kinderarmoedebestrijding loopt af eind 2024.
VEK-bijstelling	0	4.323	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
Terugdraai VEK-bijstelling	0	-301	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>-4.000</b>	<b>22</b>	

### **3. ISE: WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB**

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot burgers en zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

3.1. SD We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning

3.1.1. OD We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat

We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat. We maken een evaluatie van het bestaande Vlaams actieplan 'Sterk Sociaal Werk' en stellen een nieuw actieplan op. We blijven ook het sociaal werk extra in de kijker zetten op World Social Work Day.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT.

3.1.2. OD We bouwen een sterk vervlochten welzijnswerk uit

We evalueren het huidig regelgevend kader van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) om tot een heldere positionering, aansturing en opvolging van deze sector te komen. In dat kader starten we met het stroomlijnen van de beleidsplannen van de CAW's.

We evalueren de werking van de bezoekruimten en de informatie-uitwisseling met onder meer de familie- en jeugdrechtbanken. We evalueren ook de versterking van deze werking met ontmoetingshuizen en bekijken in welke mate deze projecten een oplossing bieden voor de vraag naar extra mogelijkheden om te werken rond contactherstel tussen ouder (of andere vertrouwens- en zorgpersonen) en kind.

We verduurzamen het pilootproject rond een financiële tussenkomst in de dagprijs voor personen die in een vluchthuis of beveiligde opvang verblijven. Op basis hiervan werken we een duurzame oplossing en helder financieringskader uit en, waar nodig, een aanbod op maat. Voor de doelgroep van chronische dak- en thuislozen met een multiproblematiek (psychische, psychiatrische, verslavings- of enige andere problematiek) zetten we verder in op de methodiek van Housing First. We gaan na hoe we deze projecten duurzaam kunnen ondersteunen.

De beleidsuitgaven voor voormelde acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

3.1.3. We voorzien toegankelijke, betaalbare en passende hulpverlening aan slachtoffers

Vanuit onze bevoegdheden hebben we een belangrijke rol te vervullen ten aanzien van slachtoffers en hun na(ast)bestaanden. We treden in dialoog met mijn collega-minister van Justitie en Handhaving om te zorgen voor een coherente aanpak van onze beleidsmaatregelen.

We gaan na hoe we de samenwerking met overheden en partnerorganisaties kunnen versterken zodat slachtoffers van mensenhandel snel kunnen gedetecteerd, ondersteund en begeleid worden.

De beleidsuitgaven voor de acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

#### 3.1.4. OD We zetten in op een toegankelijke zorg en in een forensische context en werken preventief en schadebeperkend

We bieden toegankelijke zorg aan plegers, hun na(ast)bestaanden, en mensen die dreigen met justitie of politie in aanraking te komen. We treden in dialoog met collega-minister bevoegd voor Justitie en Handhaving om te zorgen voor een coherente aanpak van onze beleidsmaatregelen. In dat kader werk ik mee verder aan het masterplan forensische zorg, de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg en voorzie ik ook aanbod in bijkomende gevangnissen/detentiehuizen die openen in 2025.

We werken mee aan het nieuwe strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden 2025-2030.

De beleidsuitgaven voor de acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

#### 3.1.5. OD We voeren de strijd tegen geweld verder op

We zetten in op het voorkomen en gepast reageren op verschillende vormen van geweld. We doen dit door te informeren, te sensibiliseren, expertise uit te bouwen en te delen en gepaste ondersteuning op maat aan te bieden, zowel voor slachtoffers, plegers als hun naasten. In samenwerking met de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, zetten we verder in op de Veilige Huizen.

We werken mee aan het Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld, intrafamiliaal geweld, eerge relateerd geweld, genitale verminking en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

De beleidsuitgaven voor de acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

#### 3.1.6. OD We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau

We erkennen de regierol van de lokale besturen en zetten beleidsdomeinbreed in op de ondersteuning van lokale besturen bij het voeren van een lokaal sociaal beleid. We formuleren in dit kader Vlaamse beleidsprioriteiten 2026-2031 in het kader van lokaal sociaal beleid. We informeren lokale besturen en ondersteunen hen bij het integreren van deze Vlaamse beleidsprioriteiten voor de nieuwe legislatuur in hun meerjarenplannen. Daarnaast bevorderen we de afstemming tussen zorggraden en lokale besturen. We bereiden een nieuwe beheersovereenkomst voor met de VVSG en de VGC ter ondersteuning van lokale besturen bij de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

In het samenwerkingsverband 'geïntegreerd breed onthaal' (GBO) bundelen 3 kernpartners – met name de OCMW's, het CAW en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW) – hun krachten om een breed toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening te



realiseren en onderbescherming aan te pakken. Dit samenwerkingsverband kan lokaal uitgebreid en versterkt worden met andere relevante partners i.f.v. een geïntegreerd welzijnsonthaal op maat dat gericht is op de aanpak van een specifieke zorg- of welzijnsproblematiek zoals vb. schuldhulpverlening, detentie, ... We ondersteunen de 3 kernpartners om de GBO-doelstellingen van het GBO in te bedden in hun reguliere werking.

We blijven inzetten op het ondersteunen van het vrijwilligerswerk binnen het beleidsdomein WVG.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GCF2ED-WT en GB0-1GCF2EB-WT.

### 3.1.7. OD We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten

We bekijken samen met de betrokken domeinen Werk en Sociale Economie hoe we het aanbod, maar ook de regelgeving, binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen verbeteren en stroomlijnen. Zorginspectie voert eind 2024 steekproefsgewijze inspecties uit bij de begeleiders van arbeidsmatige activiteiten (AMA) in het kader van het welzijns- en gezondheidsbeleid in functie van kwaliteitsverbetering. We verwachten hierover in 2025 het rapport en zullen op basis daarvan de vervolgstappen bepalen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EE-WT.

### 3.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### **WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB**

	<b>AO</b>			<b>TO</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	220	0	220	0	0	0
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>220</b>	<b>0</b>	<b>220</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**(duizend euro)**

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	155.264	-788	154.476	158.315	-3.839	154.476
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>155.264</b>	<b>-788</b>	<b>154.476</b>	<b>158.315</b>	<b>-3.839</b>	<b>154.476</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

## 3.2.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen***GB0-9GCFAEA-OW - WELZIJNSWERK****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze ontvangsten komen uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	220	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>220</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De geraamde ontvangsten blijven ongewijzigd.

### *Uitgavenartikelen*

#### **GB0-1GCF2EA-WT - WELZIJSWERK**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel zijn de subsidies opgenomen voor de CAW's, de centra voor teleonthaal en de samenwerkingsverbanden voor schuldhulpverlening. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan welzijnsorganisaties. Ten slotte zijn er middelen voor projectsubsidies.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We bouwen een sterk vervlochten eerstelijns welzijnswerk uit

OD We zetten in op een toegankelijke en gepaste zorg en ondersteuning in een forensische context

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	143.266	146.293
<i>Index</i>	2.766	2.766
<i>Compensaties</i>	-176	-176
<i>Andere bijstellingen</i>	-4.000	-7.027
<b>BO 2025</b>	141.856	141.856
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Door de fusie van het Agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg werden bij BO2024 budgetten gecompenseerd naar andere begrotingsartikels. Er worden bij BO2025 nog enkele kleine aanpassingen gedaan om indexen correct te alloceren of kleine afwijkingen recht te zetten.

<b>(duizend euro)</b>			
<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GCF2ED-WT	-20	-20	Recurrente compensatie van index die bij BO2024 niet correct gealloceerd was naar aanleiding van de fusie.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-156	-156	Terugdraai van een eenmalige compensatie bij BA2024 met betrekking tot de subsidie aan SOM vzw die vanaf BO2025 op het begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT wordt aangerekend.
<b>TOTAAL</b>	<b>-176</b>	<b>-176</b>	

<b>(duizend euro)</b>			
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>

Terugdraai VEK-bijstelling	0	-3.027	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
Terugdraai tijdelijke kredieten politieke bilaterale BO2023: Versterking CAW's in kader van energiecrisis	-4.000	-4.000	De tijdelijke versterking van CAW's met het oog op advies/hulp naar aanleiding van de energiecrisis en doorverwijzing naar Energiehuizen en OCMW's loopt af eind 2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>-4.000</b>	<b>-7.027</b>	

### GB0-1GCF2EB-WT - VRIJWILLIGERSWERK

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel dienen voor de subsidiëring van organisaties voor vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan organisaties die het vrijwilligerswerk ondersteunen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	2.007	2.031
<i>Index</i>	22	22
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-24
<b>BO 2025</b>	2.029	2.029
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met uitzondering van de terugdraai van eenmalige VEK-kredieten ontvangen in 2024, vertoont dit krediet geen wijzigingen.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Terugdraai VEK-bijstelling	0	-24	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>0</b>	<b>-24</b>	

### GB0-1GCF2ED-WT - LOKAAL SOCIAAL BELEID

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor het lokaal sociaal beleid en voor het geïntegreerd breed onthaal. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan organisaties die het lokaal sociaal beleid ondersteunen en organisaties voor de vermaatschappelijking van de zorg.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat

OD We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau

#### Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	2.398	2.398
<i>Index</i>	35	35
<i>Compensaties</i>	20	20
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	2.453	2.453
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Door de fusie van het Agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg werden bij BO2024 nieuwe basisallocaties gecreëerd op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT. Er wordt bij BO2025 nog een kleine aanpassing gedaan om indexen correct te alloceren.

(duizend euro)			
<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GCF2EA-WT	20	20	Recurrente compensatie van index wegens de aanmaak van nieuwe basisallocaties op GB0-1GCF2ED-WT in het kader van de fusie waarbij de index bij BO2024 op GB0-1GCF2EA-WT was terechtgekomen.
<b>TOTAAL</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	

#### GB0-1GCF2EE-WT - WERK-ZORG

##### Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor de uitvoering van het werk- en zorgdecreet van 8 juli 2022.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten

#### Kredietevolucie:

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	7.593	7.593
<i>Index</i>	86	86
<i>Compensaties</i>	459	459
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	8.138	8.138
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

De kredieten wijzigen ten gevolge van een compensatie vanuit Departement WSE/WEWILS. Het betreft middelen voor de vergoeding voor de casemanagers zorg en de middelen voor arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

<b>(duizend euro)</b>			
<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van TB0-1TDE2QE-WT	459	459	Compensatie vanuit Departement WSE (Departement WEWILS vanaf 1 januari 2025) in het kader van werk-zorg.
<b>TOTAAL</b>	<b>459</b>	<b>459</b>	

#### 4. ISE: VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden kunnen maatregelen afgesproken worden rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken (werkbaar en wendbaar werk), extra personeel en de uitbreiding van het aanbod .

Het gaat niet alleen om de welzijns- en gezondheidssectoren, maar ook om de sectoren sociale economie en de ruime socio-culturele sector. Het VIA bestrijkt dus verschillende beleidsdomeinen (zorg en welzijn, werk en sociale economie, cultuur, jeugd, .....). Het grootste deel van de coördinatie verloopt via het Departement Zorg waarbij tegelijk voldoende afstemming wordt voorzien met de andere betrokken beleidsdomeinen.

4.1. SD We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

4.1.1. OD We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord

Het huidige VIA6 is afgesloten op 30 maart 2021 en loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025. De daarin afgesproken maatregelen zijn onder meer gericht op het verbeteren van de loons- en arbeidsvoorwaarden. We zien erop toe dat de afspraken die gemaakt zijn in VIA6 in 2025 verder worden uitgevoerd.

Op het begrotingsartikel CB0-1CBG2AI-PR worden de kredieten voor de uitvoering van VIA6 samengebracht. Vanuit deze provisie worden de kredieten jaarlijks herverdeeld naar de verschillende begrotingsartikels in de verschillende beleidsdomeinen die bij de uitvoering van VIA6 betrokken zijn. Tot en met 2022 gebeurde dit via verschillende (herverdelings)besluiten. Sinds 2023 gebeurt de toekenning van de VIA-budgetten via de begrotingsopmaak en -aanpassingen van de desbetreffende administraties.

4.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	123.572	2.499	126.071	123.572	14.224	137.796
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0



<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>123.572</b>	<b>2.499</b>	<b>126.071</b>	<b>123.572</b>	<b>14.224</b>	<b>137.796</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

#### **Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

#### 4.2.1. Departement Zorg

##### *Uitgavenartikelen*

#### **GB0-1GCF2FA-WT - VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA-4, VIA-5 en VIA-6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA-4, VIA-5 en VIA-6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de sociale maribel gebeurt door de sociale fondsen sociale maribel. Hiervoor worden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA-4 en VIA-5 staan eveneens op dit artikel.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord

#### **Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	123.572	123.572
<i>Index</i>	2.471	2.471
<i>Compensaties</i>	28	28
<i>Andere bijstellingen</i>	0	11.725
<b>BO 2025</b>	126.071	137.796
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De grootste bijstelling situeert zich in de actualisering van de VEK-noden. Dit op basis van de aanrekeningen die de afgelopen jaren gebeurd zijn en effect hebben op 2025. Daarnaast is er ook een compensatie voor de tweede pensioenpijler in de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging in uitvoering van het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 8 juni 2018.

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GCF2BA-WT	28	28	Recurrente compensatie voor de bijdrage voor de tweede pensioenpijler in uitvoering van VIA5: 25 keuro voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf en 3 keuro voor centra voor dagverzorging.
<b>TOTAAL</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
VEK-bijstelling	0	11.725	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
<b>TOTAAL</b>	<b>0</b>	<b>11.725</b>	

## **V. BELEIDSVELD II: GEZONDHEIDS- EN WOONZORG**

### **1. ISE: PREVENTIE, MVG excl. DAB**

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid en welzijn van onze burgers, het voorkomen en de vroeg detectie van ziektes en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van ziekte-uitbraken. Hierbij wordt steeds gestreefd naar gezondheidswinst op bevolkingsniveau en worden prioriteiten voor het beleid geconsolideerd in gezondheidsdoelstellingen.

1.1. SD We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen

1.1.1. OD We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen

We voeren de huidige gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder' verder uit. Deze gezondheidsdoelstelling is gericht op duurzame gedragsverandering voor factoren die een invloed hebben op gezondheid, zoals voeding en eetvaardigheden, bewegen en sedentair gedrag, middelengebruik (alcohol, drugs, roken/vapen, psychofarmaca, gamen, gokken), mondgezondheid, valpreventie bij ouderen en geestelijke gezondheid.

We ontwikkelen in 2025 een opvolger voor de huidige gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025', op basis van de eindevaluatie en de omgevingsanalyse die we in 2024 zullen afronden.

Het verbeteren van het mentaal welzijn, de mentale weerbaarheid en veerkracht van de Vlaming is één van de prioritaire werven deze legislatuur. In 2025 verankeren we de initiatieven in het beleidsplan voor meer geestelijke gezondheidsbevordering in Vlaanderen op basis van de evaluatie eind 2024. Deze passen binnen de bevoegdheid Volksgezondheid in de gezondheidsdoelstelling 'de Vlaming leeft gezonder' en investeren we in meer mentaal welzijn. Omdat belangrijke hefboomen voor duurzame gedragsverandering (accijnzen, leeftijdsverbod, enz.) zich situeren bij de federale overheid werken we onder meer mee aan de interfederale actie- en beleidsplannen m.b.t. alcohol, drugs, gokken en tabak. Waar relevant zullen andere Vlaamse ministers worden betrokken.

We voeren de gezondheidsdoelstelling Suïcidepreventie verder uit door verdere uitvoering te geven aan het bijhorende Vlaams actieplan Suïcidepreventie (VAS III).

We implementeren gefaseerd de gezondheidsdoelstelling vaccinatie. We willen de goede vaccinatiegraden in Vlaanderen behouden en waar mogelijk nog verbeteren. We ontwikkelen dashboards in het ZorgAtlas Data Platform om de vaccinatiegraden op te volgen. We doen extra inspanningen om het aanbod van vaccinaties nog laagdrempeliger en breder te maken en bieden extra ondersteuning aan de moeilijk te bereiken doelgroepen. We streven er uitdrukkelijk naar om de vaccinatie door apothekers, in samenspraak met de FOD Volksgezondheid, te bestendigen. We voeren een gestructureerde communicatiestrategie met herhaaldelijke, doelgroepgerichte en begrijpbare communicatie en herkenbare communicatiemomenten. We ontwikkelen een nieuw en uitgebreid bestel- en registratiesysteem, Vaccinnet 2.0, en rollen dit uit.

We voeren de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg uit. We streven onder andere naar de realisatie van de geluids- en luchtkwaliteitsdoelstellingen van de

Wereldgezondheidsorganisatie en van de groenregel 3/30/300. De 3-30-300-regel legt een sterk verband tussen leefomgevingskwaliteit en gezondheid. Deze regel stelt: 'Minimaal 3 bomen zichtbaar vanuit elk huis, minimaal 30 procent bladerdek in elke woonwijk en maximaal 300 meter afstand tot het dichtstbijzijnde groen waar je kunt recreëren. We ondersteunen de vernieuwing van het luchtbeleidsplan i.s.m. de Vlaamse Milieumaatschappij. In samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos (ANB) steunen we initiatieven om de gezondheidswinst van deze groenregel op te volgen.

We passen het preventiedecreet aan om een rechtsbasis te creëren voor gegevensverwerking en formuleren uitvoeringsbesluiten voor de nieuwe bepalingen. In het BVR borstkanker nemen we ook wijzigingen mee met het oog op een meer adequate erkenning van de mammografische eenheden die de administratieve lasten reduceert.

De focus op kinderen en jongeren is een rode draad in het preventief gezondheidsbeleid. Preventieve interventies bij deze doelgroep zijn het meest kosteneffectief. We bestendigen het huidig systematisch aanbod preventieve gezondheidszorg voor kinderen en jongeren via Opgroeien en de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB), o.a. door het ontsluiten van de gezondheidsgegevens aangeleverd vanuit LARS. Door die gegevens te koppelen met gezondheidsgegevens van Opgroeien (Mirage) boren we een unieke bron voor population health management aan.

We nemen concrete maatregelen die inzetten op de preventie, vroegdetectie en vroeginterventie bij eet- en gewichtsproblemen, zoals obesitas, onder meer bij kinderen en jongeren en werken zo mee aan het interfederaal plan geïntegreerde zorg. Om vanuit Vlaanderen een geïntegreerde aanpak voor te stellen, bereiden we in 2025 een actieplan voor ter preventie en begeleiding van obesitas bij kinderen en jongeren.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0- 1GDF2JA-WT.

1.1.2. OD We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen

We ontwikkelen en behouden een kwaliteitsvol infectiepreventiebeleid in de gemeenschap en de residentiële zorgvoorzieningen - en specifiek in woonzorgcentra - in de strijd tegen zorginfecties.

We ontwikkelen in 2025 de verdere uitrol en de professionalisering van het samenwerkingsplatform uitbraakmanagement (SUM) met integratie van alle infectieziekten. We zetten in op de eliminatiedoelstelling van de WHO voor mazelen, Hepatitis B en Hepatitis C.

We gaan de strijd aan tegen Antimicrobiële Resistentie (AMR) waarbij we streven naar een rationeel antibioticagebruik met focus op onze residentiële zorgvoorzieningen. We implementeren het huidige nationaal actieplan AMR en leveren een Vlaamse bijdrage aan een nieuw NAP AMR (2025-2029).

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0- 1GDF2JA-WT.

1.1.3. OD We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren

We voeren naast de gezondheidsdoelstelling milieugezondheidszorg, het klimaatgezondheidsplan uit, waarbij we inzetten op klimaatweerbaarheid, met o.a. focus op

de hitte-impact en vectorgebonden ziekten. We ontwikkelen een roadmap naar klimaatneutraliteit voor de zorgsector. We zetten verder in op het kwaliteitskader Ventilatie.

Water is een kernelement voor onze gezondheid. We streven naar veilig en schoon recreatiewater, onder meer met een beoordelingskader open water. We zorgen voor kwalitatief hoogstaand drinkwater; hiervoor duiden we een nieuwe partnerorganisatie drinkwater aan. We werken aan het voorkomen van watergebonden infecties zoals Legionella in aerosolen van waterzuiveringsinstallaties. We vernieuwen het legionellabesluit.

We nemen initiatieven t.a.v. blootstelling aan humane Zeer Zorgwekkende Stoffen in onze leefomgeving. We doen dit in afstemming met de visienota Zorgwekkende Stoffen in samenwerking met het beleidsdomein Omgeving. We zetten in op diverse stofspecifieke actieplannen (PFAS, hormoonverstoorders, dioxines en dl-PCB's, ...).

We bouwen onze milieu-gerelateerde gezondheidsindicatoren verder uit (aanvulling van het netwerk met o.a. milieu-gerelateerde surveillance op IMA-data), en zetten de zorgsector en andere beleidsdomeinen gericht op weg met de daaruit voortkomende medisch milieukundige inzichten.

We bereiden het debat voor over de (on)aanvaardbaarheid van milieu-gerelateerde gezondheidsrisico's, met als doel het vaststellen van een basiskader voor het omgaan met milieugerelateerde gezondheidsrisico's. Parallel zetten we in op een conceptverkenning van milieu-gerelateerde gezondheidsgebruiksruimte.

We zetten verder in op de ontzorging van de lokale besturen onder andere met gepaste gezondheidsimpactanalyses in milieugezondheidskundige aandachtsgebieden. Flankerend nemen we initiatieven om de milieugezondheidskundige geletterdheid van de bevolking te verhogen.

We vatten het traject aan om te komen tot een uitvoeringsbesluit Humane Biomonitoring.

#### 1.1.4. OD We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken

We formuleren in 2025 een nieuwe gezondheidsdoelstelling voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker. We bouwen hiervoor verder op de huidige gezondheidsdoelstelling met een duidelijke focus op participatie en kwaliteit in het bevolkingsonderzoek naar borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker. Het is evident dat we daarbij rekening houden met nieuwe wetenschappelijke evoluties.

De omschakeling naar HPV-screening als eerste screeningsonderzoek in het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker wordt in 2025 kwalitatief geïmplementeerd en we volgen de evidentie voor invoering van een zelfafnametest op.

We stimuleren de deelname aan bestaande bevolkingsonderzoeken, zoals het bevolkingsonderzoek naar aangeboren aandoeningen bij pasgeborenen, en monitoren de kwaliteit. We staan in 2025 voor continuïteit naar aanleiding van het sluiten van een nieuwe beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking voor uitvoering van het Bevolkingsonderzoek aangeboren aandoeningen.

We onderzoeken mogelijke nieuwe screeningsprogramma's, zoals een bevolkingsonderzoek naar (een verhoogd risico op) diabetes type 2.

We ondersteunen en investeren uitsluitend in screeningsprogramma's die aangetoond wetenschappelijk onderbouwd, haalbaar en doelmatig zijn, én we voorzien in de nodige middelen om eventuele nieuwe screeningsprogramma's te organiseren en te coördineren. We gaan na hoe we de regelgeving en werkgroep Bevolkingsonderzoek meer zichtbaarheid kunnen geven om de kwaliteit te garanderen en de bevolking te beschermen tegen nodeloos screenen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0- 1GDF2JA-WT.

#### 1.1.5. OD We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid

Het huidige beleid zet in op 5 pijlers, met inbegrip van ondersteuning en promotie van hedendaagse relationele en seksuele vorming, preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag, gedragsmatige aspecten voor preventie van HIV en SOA en een specifieke werking naar categorieën in de bevolking die een verhoogd risico lopen (sekswerkers, kwetsbare migranten). We ijveren in 2025 voor het behouden van relationele en seksuele vorming in onderwijs en het ontwikkelen van een nationaal SOA-Hepatitis B/C-plan om dit beleid meer kracht bij te zetten.

#### 1.1.6. OD We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid

Op 1 januari 2025 start de nieuwe Logowerking. We aligneren die vernieuwde Logo-werking op het niveau van de referentiezones, als de spilfiguur om het preventief gezondheidsbeleid supralokaal en lokaal - en naar alle relevante leefomgevingen of settings - uit te dragen en te ondersteunen, in samenwerking en nauwe dialoog met partnerorganisaties en lokale actoren en in goede afstemming met andere lokale netwerken. Health in All Policies (HiAP) blijft daarbij belangrijk, ook op lokaal niveau.

Impact en lokaal uitvoeren van het preventief gezondheidsbeleid vergt ook een goede 'marketingstrategie' en het lokaal ontsluiten van data en inzicht krijgen in de lokale verspreiding en adoptie van methodieken en instrumenten. In 2025 zoeken we uit op welke manier die strategie vorm kan krijgen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

### 1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### **PREVENTIE, MVG excl. DAB**

	<b>AO</b>			<b>TO</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	0	0	0	691	132	823
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	25.300	-25.300	0

<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25.991</b>	<b>-25.168</b>	<b>823</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De toegewezen ontvangsten dalen bij BO2025 met 25.168 keuro tot 823 keuro. De evolutie is voornamelijk te verklaren door de daling van de toegewezen ontvangsten geraamd binnen het fonds Preventief Gezondheidsbeleid.

**(duizend euro)**

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	87.147	35.041	122.188	94.137	9.961	104.098
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>87.147</b>	<b>35.041</b>	<b>122.188</b>	<b>94.137</b>	<b>9.961</b>	<b>104.098</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Het vastleggingskrediet wijzigt naar 122.188 keuro en het vereffeningskrediet wijzigt naar 104.098 keuro. De wijzigingen worden geduid bij de bespreking per begrotingsartikel.

1.2.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen*

**GB0-9GDFTJA-OI - PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel komen de toegewezen ontvangsten vanuit het MINA-fonds.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	25.300	0
Bijstellingen BO 2025	0	-25.300	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

In 2024 werd voor 25.300 keuro aan eenmalige toegewezen ontvangsten vanuit het MINA-fonds naar het Fonds Preventief Gezondheidsbeleid overgemaakt voor het uitvoeren van de engagementen inzake PFAS cf. de afspraken binnen de overeenkomst van het Saneringsverbond. Aangezien het gaat om eenmalige ontvangsten wordt de raming van de ontvangsten bij BO2025 opnieuw bijgesteld naar 0 keuro.

**GB0-9GDFTJA-OW - PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel bevat de ontvangsten in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid, zoals:

- fonds vervuiler betaalt;
- overeenkomst vaccins GGC;
- overeenkomst met federale overheid voor vaccins asielzoekers;
- verwerking sterftcertificaten;
- Europese projecten.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	691	0
Bijstellingen BO 2025	0	132	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>823</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

We verwachten een stijging van de bijdrage voor vaccins van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met 30 keuro en voor aankoop van vaccins voor asielzoekers met 150 keuro. Daarnaast is er een daling van de bijdrage in het fonds "de vervuiler betaalt" met 48 keuro.

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GDF2JA-WT - PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel bevat kredieten voor:

- de aankoop van vaccins;
- het onderhoud van Vaccinnet en de ontwikkeling van Vaccinnet 2.0;
- het realiseren van de gezondheidsdoelstelling vaccinaties;



- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement;
- projectmanagement uitbouw SUM;
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid;
- evaluaties van preventieprogramma's, -strategieën en -methodieken;
- de uitvoering van het hittegolf- en ozonpiekplan;
- het locoregionaal gezondheidsoverleg en organisatie (Logo's);
- intergemeentelijke preventiewerking (gereguleerde subsidie);
- partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten);
- organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten);
- samenwerkingsovereenkomsten;
- andere preventie-initiatieven voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie, onder meer de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, het beleid rond schadebeperking, seksuele gezondheid en andere bevolkingsonderzoeken in het kader van ziektepreventie gefinancierd.
- preventieve mondzorg en rookstopbegeleiding;
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek;
- het uitvoeren van een klimaatgezondheidsplan;
- vaccinatie van Oekraïense ontheemden;
- Covidvaccinatie (tot en met 2024 met middelen vanuit de Covid-provisie).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen

OD We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen

OD We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren

OD We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid

OD We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid

### Kredietevolutie:

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	84.310	91.883
<i>Index</i>	1.327	1.327
<i>Compensaties</i>	65	65
<i>Andere bijstellingen</i>	9.963	5.586
<b>BO 2025</b>	95.665	98.861
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt 65 keuro gecompenseerd uit begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT in het kader van de beheersovereenkomst Eetexpert. Daarnaast worden er een aantal correcties doorgevoerd en eenmalige bijstellingen uit 2024 teruggedraaid (-37 keuro VAK en -4.414 keuro VEK).

Naar aanleiding van het regeerakkoord 2024-2029 wordt er 10 mio euro uitbreidingsbeleid Warm Vlaanderen m.b.t. preventie ingeschreven.

Hiermee zullen in de loop van 2025 nieuwe projecten preventief gezondheidsbeleid worden opgestart in functie van de wetenschappelijke evidentie. Zo zullen we bijkomend investeren in suïcidepreventie en zal de screening op SMA opgenomen worden in het bevolkingsonderzoek aangeboren aandoeningen. Er zal ook bijkomend ingezet worden op milieugezondheidszorg, in het bijzonder wat de preventie en monitoring van potentieel ziektedragende exoten op ons grondgebied betreft.

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GDF2LA-WT	65	65	Het bedrag van 65 keuro voor de projectsubsidie 'Eetexpert' wordt vanaf 2025 geïntegreerd in de beheersovereenkomst van preventie. Bijgevolg wordt bij BO2025 het budget overgedragen naar het artikel van waaruit deze beheersovereenkomst toegekend wordt.
<b>TOTAAL</b>	<b>65</b>	<b>65</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Terugdraai VEK-bijstelling	0	-5.140	Terugdraai van de bijstelling van eenmalige VEK-kredieten in 2024.
VEK-bijstelling	0	726	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
VAK-correctie	-37	0	VAK-correctie milieugezondheidszorg.
Warm Vlaanderen	10.000	10.000	Naar aanleiding van het regeerakkoord wordt er 10 mio euro nieuw beleid Warm Vlaanderen ingeschreven voor initiatieven in het kader van preventie.
<b>TOTAAL</b>	<b>9.963</b>	<b>5.586</b>	

#### **GB0-1GDF4JA-WT - PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID**

##### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen.

Hierop komen uitgaven in het kader van de PFAS problematiek (overeenkomst 3M).

Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Departement Zorg aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysieke en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren

OD We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	2.837	2.254
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	23.686	2.983
<b>BO 2025</b>	26.523	5.237
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De verwachte uitgaven voor vaccins GGC, vaccins asielzoekers, legionella, dikkedarmkanker en sterftecertificaten in 2025 stijgen met 386 keuro. De verwachte uitgaven in het kader van de PFAS-problematiek in 2025 stijgen met 24.300 keuro VAK en 3.014 keuro VEK. De eenmalige bijstelling bij BA 2024 wordt teruggedraaid.

(duizend euro)			
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Enmalig BA 2024	-1.000	-417	Technische correctie ontvangstenzijde begrotingsfonds.
Uitgaven niet-PFAS	386	386	Verhoging raming van de uitgaven 2025 in het kader van vaccins GGC, vaccins asielzoekers, legionella, dikkedarmkanker, sterftecertificaten.
Uitgaven PFAS	24.300	3.014	Verhoging raming van de uitgaven 2025 in het kader van de PFAS-vervuiling.
<b>TOTAAL</b>	<b>23.686</b>	<b>2.983</b>	

## **2. ISE: WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB**

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg, voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn en voor woonzorg.

2.1. SD We realiseren geïntegreerde en doelgerichte zorg en ondersteuning waarin de persoon centraal staat.

2.1.1. OD We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak

De zorgraden hebben een belangrijke rol in het inzetten van de paradigmashift naar doelgerichte en geïntegreerde zorg en welzijn door onder andere het bevorderen van samenwerking en communicatie tussen alle betrokken zorgverleners, welzijnswerkers en hulpverleners. We ontwikkelen onze zorgraden in de eerstelijnszones verder tot performante organisaties die prioriteiten kunnen leggen met als doel om een betere samenwerking, netwerk en afstemming in de eerste lijn te realiseren.

We voeren het interfederaal plan geïntegreerde zorg en de afspraken gemaakt in het bijhorende protocolakkoord, uit. We werken mee aan de uitvoering van de programma's geïntegreerde zorg zoals gedefinieerd in het protocolakkoord (perinatale zorg, kwetsbare personen en obesitas bij kinderen en jongeren). Voor de uitvoering van het programma rond obesitas bij kinderen en jongeren zal samen met preventieve gezondheidszorg een actieplan opgesteld worden voor een geïntegreerde aanpak met mogelijkheden tot vlotte doorverwijzing naar adequate zorg en begeleiding.

Alivia ondersteunt als digitale tool de implementatie van geïntegreerde zorg. Een eerste basisversie van Alivia 1.0 is reeds uitgetest. Nu gaan we over naar de tweede pilootfase en rollen Alivia 2.0 uit.

We werken aan een sterkere aanwezigheid en toegankelijkheid van huisartsen in huisartsarme gemeenten. We starten met een inventarisatie waarin we het aanbod aan huisartsen in kaart brengen en zullen dit koppelen aan de zorgnood. We responsabiliseren de huisartsen om voor deze mapping de nodige gegevens te delen en werken hiervoor samen met federale overheid.

We implementeren het recent goedgekeurde actie- en transitieplan voor de hervorming van de palliatieve zorg samen met de sector.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GDF2KA-PA, GB0-1GDF2KA-WT en GB0-1GDF2KB-WT.

2.2. SD We werken aan een kwaliteitsvol en toegankelijk aanbod aan woonzorg

De uitvoering van deze strategische doelstelling zet in op de prioritaire thematische werf Ouderenzorg.

### 2.2.1. OD We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod

We voorzien een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen in kwalitatieve omstandigheden en autonoom te laten participeren aan de samenleving. Dat willen we realiseren door hen een passend zorg- en ondersteuningsaanbod aan te bieden dat inspeelt op de specifieke noden van die persoon of diens naaste omgeving.

We zetten in op het verbeteren en moderniseren van het aanbod in de thuiszorg. We stimuleren innovatie in de gezinszorg, waarbij we inzetten op alternatieven zoals mogelijkheden voor collectieve zorg.

We versterken de buurtgerichte werking van de lokale dienstencentra (LDC) zodat ze beter kunnen inspelen op de noden op het terrein. We rollen samen met de betrokken stakeholders een ruimer netwerk uit van lokale dienstencentra die als fysieke en desgevallend decentrale antennepunten functioneren, zodat essentiële basisdiensten voor elke burger binnen een beperkte afstand en reistijd fysiek bereikbaar blijven. We trekken daarbij lessen uit de pilootprojecten rond Zorgzame Buurten.

We versterken ook de informele zorg. We voorzien een verlenging van het mantelzorgplan, dat afloopt in 2025.

We hebben bijzondere aandacht voor de mentale weerbaarheid van ouderen en de strijd tegen vereenzaming. We sensibiliseren de Vlaming en de Nederlandstalige Brusselaars om daarvoor attent te zijn.

We werken aan een vernieuwd dementieplan, dat afloopt in 2025, met bijzondere aandacht voor preventie, beeldvorming en personen met dementie op jonge leeftijd. We zetten daarbij ook in op voldoende ondersteuning, bij voorkeur in de vertrouwde thuisomgeving, waar nodig in een gespecialiseerde setting.

We stimuleren technologie en innovatie in de woonzorgsector, die ondersteuning kunnen bieden aan organisaties, zorgverleners en gebruikers.

Eind 2025 loopt de programmatiestop voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 af. In 2025 onderzoeken we hoe het aanbod aan woonzorg verder moet evolueren vanaf 2026 en zorgen we voor de nodige voorbereidingen voor eventuele uitbreidingen. We werken aan een zorgprognose-instrument waarmee we de toekomstige zorgnood op langere termijn in kaart trachten te brengen, zowel voor residentiële ouderenzorg als voor gezinszorg.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT en voor residentiële ouderenzorg op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT (zie beleidsveld Sociale Bescherming).

### 2.2.2. OD Om te kunnen antwoorden op toekomstige zorgnoden, hervormen en actualiseren we de financieringsmodellen

We werken verder aan de integratie van de IFIC meerkostfinanciering in de basistegemoetkoming voor zorg in residentiële ouderenzorg, en dit volgens de principes van de bestaande forfaitaire basisfinanciering met gelijke financiering onafhankelijk van rechtsvorm.

We werken een nieuw financieringsmodel uit voor de gezinszorg, waarbij we evolueren naar een uniform, eenvoudiger en transparanter model. We integreren een geautomatiseerde, uniforme gebruikersbijdrage in de gezinszorg.

We versterken de financiering van de lokale dienstencentra in functie van verdere ondersteuning van buurtgerichte zorg en het opnemen van een preventieve rol.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT.

### 2.2.3. OD We bewaken de kwaliteit en betaalbaarheid van woonzorg

We bewaken de kwaliteit van zorg en ondersteuning in woonzorg door opvolging van erkenningsvoorwaarden en kwaliteitseisen en zetten het gevoerde handhavingsbeleid in de residentiële woonzorg verder. We werken verder aan een handelingskader hieromtrent naar gezinszorg.

We monitoren de dagprijs op vlak van betaalbaarheid en responsabiliseren de actoren op vlak van hun financieel beleid. We vragen daarbij transparantie in hun financieel beleid. De transparante sectorspecifieke boekhouding wordt verder uitgerold in de woonzorgcentra.

De maatregelen financiële weerbaarheid (die in 2024 in werking getreden zijn) worden verder opgevolgd en er wordt ook handhavingsbeleid rond ontwikkeld.

We zorgen voor een decretale verankering van het principe rond verbod op "winst op zorg" op het deel zorg dat gesubsidieerd is. We bepalen de definities en voorwaarden met het oog op een eenduidige toepassing en handhaving. Publieke zorgfinanciering moet ten volle ingezet worden voor de zorg aan de cliënt.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT en voor residentiële ouderenzorg op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT (zie beleidsveld Sociale Bescherming).

### 2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### **WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB**

**(duizend euro)**

	<b>AO</b>			<b>TO</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	61	2	63	0	0	0
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0

<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	2.628	-447	2.181	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>2.689</b>	<b>-445</b>	<b>2.244</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Globaal wijzigen de algemene ontvangsten naar 2.244 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	51.554	11.255	62.809	52.184	13.867	66.051
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	3.520	0	3.520	3.520	0	3.520
<b>Totaal</b>	<b>55.074</b>	<b>11.255</b>	<b>66.329</b>	<b>55.704</b>	<b>13.867</b>	<b>69.571</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 66.329 keuro en het vereffeningskrediet naar 69.571 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikelen.

2.3.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen*

**GB0-9GDFAKA-OP - BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	2.628	0	0
Bijstellingen BO 2025	-447	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>2.181</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Betreft terugbetalingen van leningen in het kader van het Impulsefonds. Toegekende leningen (oorspronkelijk 15.000 euro) worden vanaf de 13<sup>e</sup> maand in 48-maandelijkse schijven van 312.50 euro renteloos terugbetaald. Vanaf medio 2020 werd het maximale leenbedrag aangepast naar 35.000 euro af te betalen in 48-maandelijkse schijven van 729,17 euro. Dit ook vanaf de 13de maand.

	<b>aantal leningen</b>	<b>bedrag toegekend</b>	<b>bedrag per jaar terug te betalen</b>
leningen 2020	113	€ 2.472.500,00	€ 618.125,00
Leningen 2021	59	€ 1.733.500,00	€ 433.375,00
Leningen 2022	68	€ 2.257.000,00	€ 564.250,00
Leningen 2023	76	€ 2.260.835,60	€ 565.208,90
<b>Totaal</b>	<b>316</b>	<b>€ 8.723.835,60</b>	<b>€ 2.180.958,90</b>

Op basis van bovenstaande tabel weten we hoeveel er voor elk jaar toegekend is geweest aan leningen. Als we daarop de hierboven beschreven methodiek passen komen we aan een raming van 2.181 keuro voor de terugbetaling van de leningen Impulseo.

**GB0-9GDFAKA-OW - BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in premies en tegemoetkomingen aan huisartspraktijken.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	61	0	0



Bijstellingen BO 2025	2	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>63</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Voor de raming bij BO2025 werd een gemiddelde genomen van het aantal betalingen in de periode 2019-2023. Ten opzichte van BA2024 vergt dit een bijstelling van 2 keuro.

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GDF2KA-PA - BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten kunnen een renteloze lening krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	3.520	3.520
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	3.520	3.520
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Dit bedrag werd berekend op basis van het gemiddelde aantal aanvragen van de voorbije 4 jaar. Ten opzichte van BA2024 blijft dit budget constant.

**GB0-1GDF2KA-WT - BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstellingen:

OD We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>

<b>BA 2024</b>	26.056	26.686
<i>Index</i>	515	515
<i>Compensaties</i>	9.302	9.302
<i>Andere bijstellingen</i>	143	2.755
<b>BO 2025</b>	36.016	39.258
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Het krediet op dit begrotingsartikel wijzigt naar aanleiding van een aantal compensaties en bijstellingen

De compensaties hebben als oorzaak het toewijzen van middelen aan de hervorming van de Palliatieve sector, het Interfederaal Plan Geïntegreerde Zorg en het ingaan van nieuwe regelgeving voor de zorgraden vanaf 2025.

Voor de bijstellingen gaat het voornamelijk over herberekeningen van de noden op basis van actualisatie van de bevolkingscijfers en het aanpassen van de VEK-noden op basis van rapport over reeds aangegane verbintenissen.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GHF2TU-PR	3.567	3.567	Recurrente compensatie in het kader van het Interfederaal Plan Geïntegreerde Zorg.
Van GB0-1GHF2TU-PR	4.535	4.535	Recurrente compensatie in het kader van de hervorming van de palliatieve sector.
Van GB0-1GHF2TU-PR	1.200	1.200	Recurrente compensatie in het kader van het nieuw BVR Zorgraden.
<b>TOTAAL</b>	<b>9.302</b>	<b>9.302</b>	

**(duizend euro)**

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Bijstelling Palliatieve Samenwerkingsverbanden	46	46	Actualisatie bevolkingsaantallen Palliatieve Samenwerkingsverbanden
Bijstelling PMV/Z (Impulseo)	24	24	Actualisatie aantal dossiers PMV/Z (Impulseo)
Bijstelling Huisartsenkringen	50	50	Actualisatie bevolkingsaantallen Huisartsenkringen
Bijstelling Palliatieve Netwerken	23	23	Actualisatie bevolkingsaantallen Palliatieve Netwerken
VEK-bijstelling	0	2.612	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
<b>TOTAAL</b>	<b>143</b>	<b>2.755</b>	

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen ook een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	25.498	25.498
<i>Index</i>	448	448
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	847	847
<b>BO 2025</b>	26.793	26.793
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

De evolutie van dit krediet heeft te maken met de actualisatie van het aantal dossiers op basis van laatst gekende uitvoeringscijfers en de verwachte evolutie.

	<b>(duizend euro)</b>		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Actualisatie kostendrijver	847	847	Berekening BO2025 op basis van uitvoeringcijfers 2023: actualisatie aantal dossiers
<b>TOTAAL</b>	<b>847</b>	<b>847</b>	

### **3. ISE: GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB**

Dit structurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW), psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

Binnen dit inhoudelijk structurelement wordt ingezet op de prioritair thematische werf Mentaal welzijn.

3.1. SD We versterken de geestelijke gezondheid en bieden gepaste zorg en ondersteuning voor geestelijke gezondheidsproblemen

3.1.1. OD We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit

We maken werk van de stroomlijning van de organisatie van de geestelijke gezondheidszorg en voeren het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod verder uit.

We zetten het traject om een gezamenlijk kader voor de Centra voor Ambulante Revalidatie (CAR) en CGG's te realiseren verder. We zetten in op het verzamelen van gegevens als basis voor een simulatiemodel in functie van het herbekijken van de financiering, waarbij we werken naar een gelijk speelveld.

We werken ook actief mee aan het realiseren van een toegankelijke en gepaste zorg en ondersteuning in een forensische context.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

3.1.2. OD We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector

We werken het modulaire BelRAI GGZ-systeem af en starten de voorbereidingsfase, waarin draagvlak, IT, opleiding en randvoorwaarden worden uitgewerkt.

We voorzien verdere ondersteuning voor Psyche en het Familieplatform.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

3.2. SD We versterken het aanbod voor fysieke revalidatie

3.2.1. OD We hervormen het revalidatielandschap naar een gestroomlijnd zorgaanbod met een uniform getrappt zorgmodel afgestemd op de zorgnood/revalidatienood

Op termijn willen we evolueren naar een gestroomlijnd zorgaanbod voor fysieke revalidatie. We werken hiervoor verder op basis van het concept van een getrappt zorgmodel.

Gezien de huidige bevoegdheidsverdeling vergt de hervorming van het revalidatielandschap – naast overleg met de sector - ook intensief overleg met de federale overheid.

We willen voorkomen dat de Vlaamse revalidatieziekenhuizen financieel benadeeld worden door de overheveling naar Vlaanderen. We onderzoeken de noodzaak om aanvullende federale nieuwe initiatieven in de financiering van de algemene ziekenhuizen ook over te nemen bij de Vlaamse revalidatieziekenhuizen, als dit beleidsmatig noodzakelijk is bij de revalidatieziekenhuizen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TO-WT.

### 3.3. SD We zetten in op de kwaliteit van de ziekenhuizen

#### 3.3.1. OD We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen

We blijven verder inzetten op het verbeteren en bewaken van de kwaliteit van zorg via de Vlaamse kwaliteitstriade: nalevingstoezicht, kwaliteitsindicatoren en accreditatie of systeemtoezicht. We evalueren, sturen bij en ontwikkelen dit verder om zo de kwaliteit van zorg in onze ziekenhuizen niet alleen aantoonbaar te maken, maar ook te verhogen. We maken verder werk van de ontwikkeling, validatie en implementatie van de nog te bepalen kwaliteitsindicatoren die transparant en publiek raadpleegbaar zijn, en dit in samenwerking met het VIKZ.

Met het project 'Organisatiebreed toezicht' maken we de maturiteit van de kwaliteitswerking in de ziekenhuizen aantoonbaar door een nieuw extern toezicht te ontwikkelen en te implementeren. Het startpunt van dit nieuwe externe toezicht is een 'directiebeoordeling', waarbij de ziekenhuizen hun eigen kwaliteitsbeleid evalueren. We implementeren dit nieuwe model stapsgewijs en in nauw overleg met de sector.

We verscherpen het onderscheid tussen personenvervoer en patiëntenvervoer. We onderzoeken hoe we de bestaande regelgeving van het niet-dringend liggend ziekenvervoer en de bijhorende kwaliteitsvoorwaarden kunnen aanpassen.

De beleidsuitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

#### 3.3.2. OD We maken werk van een betere samenwerking tussen ziekenhuizen en integratie in het zorggebied vanuit het streven naar geïntegreerde zorg

We evalueren de samenstelling en werking van de huidige Vlaamse ziekenhuisnetwerken en maken samen met alle relevante actoren werk van een betere samenwerking en integratie in het zorggebied, met onder andere de eerste lijn en de geestelijke gezondheidszorg en baseren daar ook de VIPA-financiering op.

We houden de andere bestaande samenwerkingsvormen tussen ziekenhuizen ook tegen het licht. We analyseren deze mogelijke samenwerkingsvormen om binnen deze samenwerkingen een evenwicht te zoeken tussen kwaliteit van zorg die voldoende nabijheid en inzet van personeel en middelen omvat, enerzijds, en de nood aan efficiëntiewinsten anderzijds. Samen met de federale overheid bekijken we welke aanpassingen aan de regelgeving noodzakelijk zijn om een dienstig kader voor ziekenhuissamenwerkingen te creëren. Hiervoor worden geen specifieke budgetten aangewend.

### 3.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### **GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB**

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	142.964	-404	142.560	142.964	-404	142.560
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>142.964</b>	<b>-404</b>	<b>142.560</b>	<b>142.964</b>	<b>-404</b>	<b>142.560</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

#### **Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 142.560 keuro en het vereffeningskrediet naar 142.560 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de begrotingsartikels.

#### 3.4.1. Departement Zorg

##### *Uitgavenartikelen*

#### **GB0-1GDF2LA-WT - BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG**

##### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de middelen met betrekking tot het beleid over ziekenhuizen en geestelijke gezondheidszorg. Het bevat enerzijds de toelagen aan de Openbare Psychiatische Zorgcentra Geel en Rekem. Anderzijds zijn op dit begrotingsartikel volgende subsidies terug te vinden: Centra Geestelijke Gezondheid, Psyche, VIKZ, Centra Menselijke Erfelijkheid en andere subsidies waaronder ook projectsubsidies:

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling:

OD We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit

OD We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector

OD We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	142.964	142.964
<i>Index</i>	2.858	2.858
<i>Compensaties</i>	-3.262	-3.262
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	142.560	142.560
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wijzigt naar aanleiding van een aantal compensaties en bijstellingen die hieronder meer in detail worden toegelicht.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GHF2TU-PR	-2.000	-2.000	Terugdraai van de eenmalige compensatie bij BO2024 naar de OPZ's in het kader van IFIC.
Van SG0-1SKC2TG-PR	590	590	Recurrente compensatie naar de OPZ's vanuit de provisie 5-sporen en sectoraal akkoord bij AgO in het kader van de verzelfstandiging van de OPZ's. Het betreft de resterende 5/12 van het totaalbedrag, 7/12 werd reeds bij BA2024 recurrent gecompenseerd.
Van SG0-1SKC2TG-PR	1.275	1.275	Uitvoering sectoraal akkoord 2020-2022.
Van GB0-1GHF2TX-IS	217	217	Er werd bij BA 2024 217 keuro eenmalig gecompenseerd naar VSB voor de uitbreiding van de capaciteit van de initiatieven van beschut wonen. Dit is 2/12 van het totaalbudget dat hiervoor is toegewezen. Deze compensatie wordt bij BO2025 teruggedraaid. Bij BO2025 wordt vervolgens het volledige budget (12/12) van 1.300 keuro gecompenseerd naar VSB.
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-1.747	-1.747	Er wordt 1.300 keuro herverdeeld naar VSB voor uitbreiding van de capaciteit van de initiatieven van beschut wonen, en 447 euro voor de uitbreiding van de capaciteit

			van enkele IBW die beschikken over een proeftuin woonzorg in de geestelijke gezondheidszorg.
Van GB0-1GHF2TX-IS	472	472	Er werd bij BA2024 472 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel VSB – revalidatieovereenkomsten voor het aanpassen van de werkingskosten van de revalidatievoorzieningen, naar aanleiding van de inwerkingtreding van het BVR VIPA revalidatievoorzieningen. Dit is 2/12 van het totaalbudget dat hiervoor is toegewezen. Deze compensatie wordt bij BO2025 teruggedraaid. Bij BO2025 wordt vervolgens het volledige budget (12/12) van 2.834 keuro gecompenseerd naar VSB.
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-2.834	-2.834	Er wordt 2.834 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel VSB – revalidatieovereenkomsten voor het aanpassen van de werkingskosten van de revalidatievoorzieningen, naar aanleiding van de inwerkingtreding van het BVR VIPA revalidatievoorzieningen. Vanaf 2025 wordt het volledige budget herverdeeld.
Van GB0-1GHF2TX-IS	830	830	Het bij BO 2025 gecompenseerde bedrag (830 keuro) werd opgesteld op basis van de uitdovende bedden PVT uit de periode Q2 2023 tot en met Q1 van 2024. De middelen die vrijkomen uit uitdovende PVT (dit gaat over een aantal bedden waarover afgesproken is dat als de zorggebruiker overlijdt of verhuist de plaats ook stopgezet wordt) worden ingezet binnen het algemeen beleid GGZ. De middelen kunnen, zoals voorheen, aangewend worden voor het opzetten van projecten voor



			personen met een langdurige psychische kwetsbaarheid.
Naar GB0-1GDF2JA-WT	-65	-65	Het bedrag van 65 keuro voor de projectsubsidie 'Eetexpert' wordt vanaf 2025 geïntegreerd in de beheersovereenkomst van preventie. Bijgevolg wordt bij BO2025 het budget overgedragen naar het artikel van waaruit deze beheersovereenkomst toegekend wordt.
<b>TOTAAL</b>	<b>-3.262</b>	<b>-3.262</b>	

#### 4. ISE: ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB

In het kader van de fusie tussen het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid is bekeken of een en ander gestroomlijnd kon worden. Het ISE Algemeen gezondheidsbeleid en het ISE Beleidsondersteuning omvatten beiden meer algemene, coördinerende opdrachten. Daarom is het inhoudelijk en budgettair luik samengevoegd onder één ISE, het ISE Beleidsondersteuning (beleidsveld Welzijn). We verwijzen voor de toelichting dus naar dat ISE.

Om technische redenen is er onder het ISE Algemeen gezondheidsbeleid wel nog een begrotingsartikel aan ontvangstenzijde opgenomen.

##### 4.1. Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structurelement

Zie ISE Beleidsondersteuning.

##### 4.2. Operationele doelstellingen

Zie ISE Beleidsondersteuning.

##### 4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### ALGEMEEN GEZONDHEIDSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	2.000	0	2.000	0	0	0
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>2.000</b>	<b>0</b>	<b>2.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

#### Inhoudelijke toelichting evolutie:

De geraamde ontvangsten blijven constant.

##### 4.3.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen*

## **GB0-9GDFAIA-OW - ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN**

### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

### **Kredietevolucie:**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	2.000	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>2.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### **Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

De geraamde ontvangsten blijven constant.

## **VI. BELEIDSVELD III: OPGROEIEN**

### **1. ISE: JEUGDHULP, MVG excl. DAB**

ISE Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming. Onder dit ISE valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek.

We brengen zowel het uitbreidingsbeleid, als de hervormingen voor de jeugdhulpsector, samen in één plan voor de jeugdhulp voor de volledige regeerperiode 2024-2029. We lanceren een eerste golf van het uitbreidingsbeleid, dat inspeelt op gedetecteerde noden en met aandacht voor snelle realisatiemogelijkheid zodat de effecten ervan dit jaar voelbaar zijn op het werkveld. We hebben hierbij ook aandacht voor specifiek ondersteunings- en begeleidingsaanbod voor kwetsbare zwangeren en voor het verhogen van de toegankelijkheid van het diagnostisch aanbod.

1.1. SD We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak

1.1.1. OD We spelen vroegtijdig in op de behoeften van kinderen en jongeren zodat problemen in hun ontwikkeling en welzijn tijdig herkend en aangepakt worden

We organiseren zorg en ondersteuning zo vroeg als nodig en zo nabij als mogelijk in de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen en jongeren, hun gezin en context. We bekijken de positionering van de Huizen van het Kind op basis van de evaluatie en we versterken de Overkop-huizen.

1.1.2. OD We geven op elke situatie van verontrusting en kindermishandeling een passende en kwaliteitsvolle reactie

We creëren een helder beleid aangaande verontrusting zodat we in elke situatie verontrusting en kindermishandeling een passende en kwaliteitsvolle welzijnsreactie kunnen geven. We bundelen daarvoor kennis, expliciteren verwachtingen in gedeelde verantwoordelijkheid, grijpen in op procedures en hebben aandacht voor randvoorwaarden, zoals infodeling.

We starten het legistieke traject voor de uitbreiding van het toepassingsgebied van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp naar het ongeboren kind en voor de uitbreiding van de ondersteunings- en begeleidingsmogelijkheden voor zwangeren.

In samenwerking met de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, zetten we verder in op de Veilige Huizen.

1.1.3. OD We ondersteunen jongvolwassenen met een versterkt en geïntegreerd beleid

We maken een nieuw intersectoraal actieplan jongvolwassenen op waar zowel organisaties uit de jeugdhulp als de volwassenenzorg op hun verantwoordelijkheid worden geappelleerd.

#### 1.1.4. OD We laten kinderen zo veel als mogelijk in een gezinscontext opgroeien

Voor kinderen die omwille van verontrustende situaties uithuisgeplaatst moeten worden, nemen we maatregelen opdat ze zo veel als mogelijk in een gezinscontext kunnen opgroeien. We investeren in pleegzorg, rollen de gezinshuizen verder uit, en zetten in op de versterking van het leefklimaat van de residentiële jeugdhulp. Ook als kinderen en jongeren in residentiële jeugdhulp verblijven, laten we hen zo thuis mogelijk opgroeien. Dat doen we door in te zetten op een positief leefklimaat en, op kleinschalige leefgroepen, door het betrekken van ouders en door voorzieningen in te bedden in hun omgeving zodat kinderen en jongeren maximaal aan het maatschappelijke leven kunnen participeren. We hebben ook aandacht voor de relatie tussen minderjarige en begeleider, zo zorgen we er via administratieve lastenverlaging voor dat de professional meer tijd in die relatie kan investeren.

#### 1.1.5. OD Met een effectieve, integrale en gecoördineerde aanpak ondersteunen we kinderen en jongeren die zich in complexe jeugdhulpsituaties bevinden

We zetten, in samenwerking met de minister, bevoegd voor de Vlaamse Justitie en Handhaving, de voorbereidende stappen voor de realisatie van een high care high risk-aanbod voor minderjarigen met zware psychologische problemen.

We zetten verdere stappen in de integratie van de internaten in welzijn. Vanaf 2025 versterken we de internaten door ze middelen voor contextbegeleiding toe te kennen. Op basis van bijgestelde zorgstrategische plannen zorgen we ervoor dat deze internaten steeds sterker volgens de welzijnsprincipes werken.

#### 1.1.6. OD We creëren een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpaanbod dat de effectiviteit en efficiëntie verhoogt en samenwerking bevordert

We stroomlijnen en vereenvoudigen het versnipperde jeugdhulpverleningslandschap om de effectiviteit en efficiëntie van de jeugdhulp te verbeteren. We verhogen de mogelijkheden van expertisedeling en -verknoping vanuit het principe van gedeelde verantwoordelijkheid.

Met de zorgtoeslag binnen het Groeipakket en het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden versterken we de draagkracht van gezinnen met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Met het persoonlijk assistentiebudget voor minderjarigen kan de assistentie voor een kind thuis of op school georganiseerd en gefinancierd worden. We onderzoeken in 2025 hoe de betreffende inschalingsinstrumenten en -schalen kunnen afgestemd en geharmoniseerd worden.

#### 1.1.7. OD We versterken het mentaal welzijn van kinderen en jongeren met bijzondere aandacht voor vroegtijdige signalering en versterking van veerkracht

We versterken de mogelijkheden, onder meer via uitbreiding van de OverKop-huizen en de Huizen van het Kind, om zowel preventief als vroegtijdig en dicht bij de leefwereld van kinderen en jongeren aanwezig te zijn op het vlak van mentaal welzijn.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2MA-WT en begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO.

#### 1.1.8. OD Vanuit een gedeelde bevoegdheid samen inzetten op verdere uitvoering van

het jeugddelinquentiedecreet

Samen met de minister, bevoegd voor de Vlaamse Justitie en Handhaving, bereiden we de overheveling van de gemeenschapstellingen en het Vlaams detentiecentrum naar de Vlaamse Justitie voor, met zorg voor de medewerkers en voor de jongeren.

Met de Vlaamse minister, bevoegd voor de Vlaamse Justitie en Handhaving, werken we aan geformaliseerde afspraken om de gedeelde bevoegdheid inzake de uitwerking van het jeugddelinquentiedecreet efficiënt en geïntegreerd vorm te geven.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2MA-WT en begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

**JEUGDHULP, MVG excl. DAB**

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	877.997	68.110	946.107	886.550	69.310	955.860
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>877.997</b>	<b>68.110</b>	<b>946.107</b>	<b>886.550</b>	<b>69.310</b>	<b>955.860</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

1.2.1. Departement Zorg

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GEF2MX-IS - OPGROEIEN REGIE**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor jeugdhulp.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	864.127	867.698
<i>Index</i>	17.198	17.198
<i>Compensaties</i>	23.219	23.219
<i>Andere bijstellingen</i>	29.952	26.381
<b>BO 2025</b>	934.496	934.496
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-34	-34	Crisisbegeleidingen MFC's
Van GB0-1GGF2RX-IS	23.273	23.273	IPO's
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-20	-20	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025
<b>TOTAAL</b>	<b>23.219</b>	<b>23.219</b>	

**(duizend euro)**

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Aangroei Herstelgerichte Afhandelingsvormen	1.017	1.017	Update van de kostendrijver m.b.t. Herstelgerichte Afhandelingsvormen.
Regeerakkoord - Justitie - jeugddelinquentie	5.000	5.000	Uitbreidingsbeleid 2025 m.b.t. jeugddelinquentie.
Regeerakkoord - Jeugdhulp	10.000	10.000	Uitbreidingsbeleid 2025 m.b.t. jeugdhulp.
Weddedrift voorzieningen jeugdhulp	4.239	4.239	Kostendrijver weddedrift voor 2025.
Terugdraai VEK bijstellingen BA2024	0	-3.571	Terugdraaien VEK-bijkrediet BA2024 m.b.t. vereffeningskalender subsidies jeugdhulp.
Aangroei kostendrijver pleegzorg	9.696	9.696	Kostendrijver pleegzorg voor 2025.
<b>TOTAAL</b>	<b>29.952</b>	<b>26.381</b>	

**GB0-1GEF5MX-IS - OPGROEIEN REGIE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de investeringsmachtiging en -toelage richting Opgroeien voor jeugdhulp.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	13.870	18.852
<i>Index</i>	145	-15
<i>Compensaties</i>	-2.404	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	2.527
<b>BO 2025</b>	11.611	21.364
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GIF5SX-IS	-2.404	0	Het budget van VIPA wordt gedeeltelijk teruggezet i.k.v. evolutie 2025 versus 2024 n.a.v. uitvoering van de masterplannen in de gemeenschapsinstellingen.
<b>TOTAAL</b>	<b>-2.404</b>	<b>0</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
VEK-bijstelling	0	2.527	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningskalender.
<b>TOTAAL</b>	<b>0</b>	<b>2.527</b>	

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien regie

*Ontvangsten*

De belangrijkste evoluties gekoppeld aan ISE Jeugdhulp worden onder deze rubriek besproken.

**Artikel GDF-BGEDAZZ-OI** omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien regie.

De belangrijkste kredietevoluties van de toelagen i.k.v. jeugdhulp werden hierboven reeds besproken. Zo wordt de toelage bij BO2025 verhoogd met 66.798 keuro tot 934.496 keuro.

**Artikel GDF-BGEDAMA-OW**, ontvangsten werking en toelagen jeugdhulp worden constant gehouden t.o.v. BA2024.



Ten opzichte van BA2024 worden de ontvangsten uit de gezinsbijslagen van geplaatste kinderen constant gehouden, deze blijven behouden op 9.861 keuro.

De terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde subsidies worden ingeschat op 2.600 keuro en blijven daarmee op het niveau van bij BA2024.

**Artikel GDF-BGEDAMA-OW**, ontvangsten werking en toelagen jeugdhulp worden niet bijgesteld.

De middelen vanuit federaal worden ook voor 2025 ingeschat op 10.800 keuro. Het betreft hier enerzijds de middelen vanuit justitie en anderzijds de middelen vanuit Fedasil.

### *Uitgaven*

Hieronder worden de evoluties in de uitgaven verbonden aan ISE Jeugdhulp besproken.

#### **Artikel GDF-AGEF2MA-WT**, werking en toelagen Jeugdhulp

De evolutie in de uitgaven weerspiegelt zich aan de duiding bij de evolutie bij de ontvangsten.

De belangrijkste stijgingen hebben hier betrekking op:

- de overheveling van het budget van de internaten met permanente openstelling t.b.v. 23.219 keuro;
- de indexering van de subsidie uitgaven t.b.v. 17.189 keuro;
- de uitbreidingsmiddelen 2025 voor jeugdhulp (10 mio. euro) en jeugddelinquentie (5 mio. euro) t.b.v. 15 mio euro;
- de bijkomende uitgaven n.a.v. de kostendrijvers m.b.t. pleegzorg, weddedrift en Herstel Gerichte Afhandelingsvormen t.b.v. 14.952 keuro.

#### **Artikel GDF-AGEF5MA-WT**, werking en toelagen jeugdhulp

In 2025 is er 11.611 keuro nodig voor de verdere uitvoering van de masterplannen in de gemeenschapsinstellen, wat 2,5 mio euro minder is dan in 2024. De vereffeningskredieten nemen anderzijds toe met 2,5 mio euro teneinde de betaalverplichtingen n.a.v. deze masterplannen in 2025 na te komen. Daardoor is er 21.364 keuro beschikbaar aan vereffeningskredieten.

## **2. ISE: GROEIPAKKET, MVG excl. DAB**

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Het geeft gezinnen maximaal de kans hun kind(eren) te laten opgroeien en zich zo volledig mogelijk te ontplooien. Bovendien biedt het gezinnen ondersteuning bij de kosten van de opvoeding van kinderen. Het Groeipakket is ook een belangrijk instrument in de strijd tegen armoede. In de toelagen Groeipakket zitten de startbedragen, de maandelijkse uitkeringen zoals basisbedragen en toeslagen en de jaarlijkse universele, selectieve en andere toelagen.

2.1. SD We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening

2.1.1. OD We maken het Groeipakket effectiever in haar doelstellingen en bestrijden het armoederisico en promotievallen

Het Groeipakket is er om ieder kind te ondersteunen. Om die ondersteuning welvaartsvast te maken, koppelen we het Groeipakket aan de afgevlakte gezondheidsindex, waarbij we telkens in september indexeren met een gegarandeerd minimum van 2 procent. We voeren dit systeem vanaf 2025 in.

De inkomensgrenzen van de sociale toeslagen worden geleidelijker uitgefaseerd, zodat drempels richting werk en loon- en promotievallen worden weggewerkt en de sociale toeslag geen 'alles of niets'-verhaal is. We werken in 2025 een beleidsvoorstel uit en we onderzoeken hoe we het nieuwe systeem kunnen toepassen op de nieuwe rechthebbenden vanaf het inkomstenjaar 2026.

2.1.2. OD We ondersteunen overheden en partners om bijkomende voordelen en tegemoetkomingen toe te kennen aan gezinnen

De afhandeling van studietoelageaanvragen en de timing van uitbetaling worden versneld. Om de uitbetaling van studietoelagen sneller te laten verlopen, wordt een beroep gedaan op het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG). We treden in overleg met het agentschap AHOVOKS en werken de krijtlijnen die deze versnelling zo maximaal mogelijk kunnen onderbouwen gezamenlijk uit.

We bouwen voort op de goede praktijken die voortvloeiden uit de projecten 'Gemeente zonder Gemeentehuis' en zorgen ervoor dat ze zo breed mogelijk toepassing vinden. Ook in 2025 blijven we vanuit het Groeipakket gemeenten zo goed mogelijk ondersteunen in de uitbouw van hun lokaal gezinsbeleid. We zullen gemeenten aanmoedigen om in hun nieuwe meerjarenplanning hier zeker aandacht aan te besteden. Dit doen we in samenwerking met de minister van Binnenlands Bestuur.

2.1.3. OD We stimuleren gezinnen in de ondersteuning van hun kinderen, met een focus op het Nederlands en de deelname aan onderwijs

De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kleuters naar school te sturen. Die maatregel schiet echter zijn doel voorbij, gezien het stabiele hoge percentage aanwezige kleuters. Daarom kiezen we ervoor om de kleutertoeslag af te schaffen en de vrijgekomen middelen te herinvesteren in het Vlaams gezinsbeleid. We zorgen voor een zachte overgang. Voor de huidige rechthebbenden verandert er niets.

Het Nederlands is en blijft de taal die ons verbindt. Ouders die hun kinderen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs, leveren van minstens één van hen een bewijs van kennis van het Nederlands of engageren zich om zelf ook Nederlands te leren en leveren daarvan het deelnamebewijs binnen een vooraf bepaalde termijn. Wie niet tijdig een deelnamebewijs kan voorleggen, verliest de schoolbonus(sen) voor alle schoolgaande kinderen tot wanneer een deelnamebewijs kan worden voorgelegd. In 2025 brengen we de juridische contouren hiervan in kaart en bereiden we een beleidsvoorstel voor. De betrokken administraties onderzoeken hoe de noodzakelijke gegevens elektronisch ter beschikking kunnen worden gesteld vanuit Onderwijs.

Momenteel duurt het 2 jaar alvorens wordt ingegrepen op de schooltoeslag wanneer een leerling te vaak ongewettigd afwezig is van school. We willen een betere opvolging en sneller ingrijpen. Daarom verlagen we de termijn waarna ingegrepen wordt van 2 schooljaren naar 1 schooljaar. Te veel ongewettigd afwezig in 1 schooljaar betekent het verlies van de schooltoeslag. We voeren deze maatregel uit vanaf het schooljaar 2025-2026. De betrokken administraties onderzoeken hoe de gegevens met betrekking tot de aanwezigheden en ongewettigde afwezigheden sneller het Groeipakket kunnen bereiken.

Wanneer ouders hun verantwoordelijkheid niet willen opnemen, voorzien we in financiële gevolgen om hen hiertoe te bewegen. Zo kan het lokaal sociaal beleid, op basis van signalen die door scholen via het CLB worden aangereikt, de schoolbonus en de schooltoeslag rechtstreeks laten bezorgen aan de school (betaling schoolfacturen, schoolmateriaal, schoolmaaltijd, ...). In functie van de uitrol gaan we in overleg met de betrokken actoren om de informatie en de financiële tegemoetkoming op een goede manier terecht te laten komen. We onderzoeken samen met alle betrokken actoren het optimale kader om de praktische haalbaarheid te garanderen. De regelgeving hiertoe wordt voorbereid.

#### 2.1.4. OD We blijven het Groeipakket continu verbeteren

We schaffen in 2025 de toepassing van de circulaire cheques in het Groeipakket af en bouwen een ruim kader in de dienstverlening uit waarmee we de burger stimuleren richting het doorgeven van een rekeningnummer. We voeren een zorgzaam transitieschema uit samen met de uitbetalers van het Groeipakket zodat gezinnen voldoende geïnformeerd en ondersteund worden in deze omschakeling. We blijven gezinnen een alternatieve betaalmogelijkheid bieden zodat ze hun Groeipakket kunnen blijven ontvangen. Ook onderzoeken we de mogelijkheden met betrekking tot een alternatieve betaalmodaliteit zodat gezinnen hun Groeipakket zo vlot mogelijk kunnen ontvangen.

We voeren de door de raad van bestuur van het VUTG voorgestelde aanpassing met betrekking tot het behartenswaardigheid uit en volgen dit kader verder op.

We onderzoeken, in overleg met de federale overheid, de reeds bestaande aanpassingsmechanismen in bilaterale overeenkomsten voor de berekening van het Groeipakket en verschillende (belasting)voordelen toegekend aan personen van wie de kinderen permanent in een ander land buiten de Europese Economische Ruimte wonen. Met het oog op een meer algemeen aanpassingsmechanisme zullen we bilateraal akkoord per bilateraal akkoord onderzoeken. Dit met als doel vast te stellen of en hoe de uitgekeerde bedragen en toegekende (belasting)voordelen bijgesteld kunnen worden overeenkomstig het algemene prijsniveau in die landen. We starten het onderzoek in dit kader op in 2025.

In samenwerking met de collega's van onderwijs volgen we de ontwikkeling van het duaal leren in het hoger onderwijs op en stemmen de toepassing van het Groeipakket hier waar nodig op af. We zetten in 2025 het kader uit met de collega's van Agodi om de inschrijvingsgegevens van kinderen in het onderwijs aan het Groeipakket te verstrekken, met het oog op het sneller stopzetten van het Groeipakket wanneer kinderen naar het buitenland vertrekken.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

## 2.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	4.786.166	94.422	4.880.588	4.786.193	94.368	4.880.561
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>4.786.166</b>	<b>94.422</b>	<b>4.880.588</b>	<b>4.786.193</b>	<b>94.368</b>	<b>4.880.561</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

#### Inhoudelijke toelichting evolutie:

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet en het vereffeningskrediet naar 4.880.588 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de bespreking van de begrotingsartikelen.

#### 2.2.1. Departement Zorg

##### *Uitgavenartikelen*

#### **GB0-1GEF2QX-IS - OPGROEIEN REGIE**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de beleidskredieten inzake het Groeipakket.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

#### **Kredietevolucie:**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	4.680.582	4.680.582
<i>Index</i>	82.297	82.297
<i>Compensaties</i>	60	60
<i>Andere bijstellingen</i>	9.559	9.559
<b>BO 2025</b>	4.772.498	4.772.498
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GGF2RX-IS	155	155	Compensatie in het kader van de ondersteuningstoelage
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-4.332	-4.332	Terugdraai eenmalige compensatie bij BA2024 in het kader van de ondersteuningstoelage
Van GB0-1GHF2TX-IS	4.237	4.237	Compensatie ondersteuningstoelage deel VSB
<b>TOTAAL</b>	<b>60</b>	<b>60</b>	

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Actualisatie cijfers groeipakket	31.559	31.559	Dit betreft de actualisatie van de cijfers van het groeipakket. De uitgaven stijgen vnl door een verhoging van de sociale toeslagen met 14.826 keuro, een verhoging met 10.745 keuro van de te verwachten regularisaties en een verhoging bij de basisbedragen met 5.461 keuro
Regeerakkoord – Afschaffing kleutertoelage en aanpassing regeling rond afwezigheid voor de selectieve participatietoelage	-20.000	-20.000	De kleutertoelage wordt afgebouwd en de pedagogische voorwaarde voor de toekenning van de schooltoelage vanaf schooljaar 2025-2026 wordt aangepast
Regeerakkoord – Aanpassing inkomensgrenzen schooltoelage	-2.000	-2.000	Het betreft hier de aanpassing van de inkomensgrenzen m.b.t. de schooltoelage
<b>TOTAAL</b>	<b>9.559</b>	<b>9.559</b>	

## GB0-1GEF2QY-IS - VUTG

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG).

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van VUTG.

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	105.584	105.611
<i>Index</i>	2.092	2.092
<i>Compensaties</i>	414	360
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	108.090	108.063
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

	(duizend euro)		
<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GCF2BA-WT	0	-27	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit Opgroeien regie voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Van SG0-1SKC2TG-PR	387	387	Uitvoering sociaal akkoord 2020-2022.
Van GB0-1GCF2BA-WT	27	0	Enmalige compensatie vanuit Opgroeien regie om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
<b>TOTAAL</b>	<b>414</b>	<b>360</b>	

#### 2.2.2. Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien regie

#### Ontvangsten

**Artikel GDF-BGEDAZZ-OI** omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien regie. De toelage voor beleidskredieten Groeipakket (GB0-1GED2QX-IS) wordt hier voorzien en neemt toe met 91.916 keuro t.o.v. BA2024. De toename bestaat voor 82.297 keuro uit indexeringskosten, 60 keuro interne compensaties en 9.559 keuro andere bijstellingen.

De meerkost van de indexering bestaat uit volgende componenten:

- De indexering van 2024 die in 2025 op kruissnelheid komt: +51.248 keuro.
- Daarnaast zullen de bedragen van de gezinsbijslagen in september 2025 nog met 2% worden geïndexeerd, wat een impact heeft van 28.163 keuro. In september 2025 zullen de basisbedragen van rang 3 en de leeftijdstoelagen voor de eerste maal worden geïndexeerd.
- Tot slot is er nog 2.886 keuro meerkost op de indexeringen omwille van de indexering (1,3%) van de selectieve participatietoelage voor schooljaar 2025-2026.

De andere bijstellingen (+9.559 keuro) kunnen als volgt verklaard worden:

- Het toepassen van de bestaande regelgeving leidt tot een verhoging van de uitgaven met 20.814 keuro. Deze toename is vooral gesitueerd bij de sociale toeslagen (+14.826 keuro) en bij de basisbedragen (+5.461 keuro).
- Er wordt een toename verwacht van de uit te voeren regularisaties in 2025 met 10.745 keuro. Deze toename situeert zich bij de bijpassingen die in 2025 zullen moeten gebeuren naar aanleiding van de eindcontrole van de sociale toeslag 2023 op basis van de inkomens 2023. Omdat in 2023 de bedragen van de sociale toeslag significant zijn opgetrokken, zullen de bijpassingen die er voor dat jaar moeten gebeuren ook hoger liggen dan vroeger.
- In uitvoering van het nieuwe regeerakkoord wordt er vanaf 2025 een besparing van 22.000 keuro worden toegepast via drie maatregelen. In eerste instantie zal de kleutertoeslag worden afgebouwd, en zullen er in 2025 geen kleutertoeslagen meer worden toegekend aan de 3-jarigen (impact: 10.000 keuro). In tweede instantie zal de pedagogische voorwaarde voor de toekenning van de schooltoelage vanaf schooljaar 2025-2026 worden verstrengd. In het verleden werd de schooltoelage teruggevorderd indien een leerling twee schooljaren na elkaar teveel ongewettigd afwezig was, maar vanaf 2025-2026 zal deze terugvordering al gebeuren na 1 jaar teveel onwettige afwezigheden (impact: 10.000 keuro). Tot slot zullen de inkomensgrenzen van de schooltoelage worden aangepast (impact: 2.000 keuro).

**Artikel GDF-BGEFAQB-OW** omvat de terugvorderingen i.k.v. groeipakket t.b.v. 30.660 keuro.

### *Uitgaven*

#### **Artikel GDF-AGEF2QB-WT GROEIPAKKET - TOELAGEN GEZINSBELEID**

Op dit begrotingsartikel worden de toelagen i.k.v. het groeipakket die via de private uitbetalingsactoren aan de gezinnen uitbetaald worden ingeschreven. De toekenningen die gebeuren via de private uitbetalingsactoren worden geraamd op 3.584.062 keuro. Dit bedrag wordt overgemaakt via toelagensubsidies aan de private uitbetalingsactoren. De evolutie in de uitgaven weerspiegelt zich aan de duiding bij de evolutie bij de ontvangsten.

#### **GDF-AGEF2QW-IS GROEIPAKKET – KINDERBIJSLAGFONDSEN**

De uitgaven in het kader van de responsabilisering m.b.t. de invordering van de debetten van de private uitbetalingsactoren t.b.v. 589 keuro worden hier ingeschreven.

#### **GDF-AGEF2QY-IS GROEIPAKKET - VUTG**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op het deel van de toelagen die via FONS. (VUTG) worden uitbetaald. Deze worden toegekend via een interne stroom waarvoor een benodigd bedrag is geraamd van 1.219.096 keuro. Bij de bepaling van deze interne stroom is uitgegaan van een marktaandeel van 24,25% voor FONS (behalve voor de sociale toeslagen en schooltoeslag, waar FONS een hoger marktaandeel realiseert van 30,10%).

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

*Omschrijving*

In het uitbetalingslandschap van de gezinstoelagen is er 1 publieke uitbetalingsactor die het Groeipakket toekent en uitbetaalt nl. Fons. Naast Fons heeft VUTG een overkoepelende functie binnen de sector en verdeelt het de werkingssubsidie onder de 4 private uitbetalingsactoren.

*Ontvangsten*

	BA24	BO25
Eigen ontvangsten Groeipakket	14.562	12.698
Eigen ontvangsten werking	115	115
Betoelaging Groeipakket	1.179.573	1.219.096
Betoelaging werking	105.611	108.063

De eigen ontvangsten bestaan uit de terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen voor 12.698 keuro en lopende ontvangsten voor 115 keuro. De terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen worden voor het volledige stelsel besproken bij Opgroeien Regie.

De betoelaging is tweeledig en bestaat voor het ene deel uit de toelage vanuit Opgroeien Regie voor het toekennen en uitbetalen van de toelagen gezinsbeleid door de publieke uitbetalingsactor Fons. Deze bedraagt bij BO25 1.219.096 keuro. Samen genomen met de terugvorderingen m.b.t. teveel uitbetaalde gezinstoelagen vormt dit de financiering van de toelagen van het Groeipakket aan uitgavenzijde. Verder ontvangt het agentschap een toelage van het departement Zorg voor 108.093 keuro ter financiering van de werking van het agentschap en de werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren (66.497 keuro). De stijging t.o.v. BA24 is hoofdzakelijk te wijten aan indexering voor 2.092 keuro waarvan 1.368 keuro op de werkingssubsidie van de private uitbetalingsactoren, 616 keuro op de lonen van het agentschap zelf en tenslotte 108 keuro index op het werkingsbudget van het agentschap (incl. de halvering als besparingsmaatregel van de Vlaamse Regering).

De wijziging in ontvangsten voor het Groeipakket-gedeelte wordt besproken bij Opgroeien Regie voor het volledige stelsel.

Tenslotte heeft het agentschap een overgedragen saldo van vorige boekjaren van 5.762 keuro.

*Uitgaven*

	BA24	BO25



	VAK	VEK	VAK	VEK
Werking agentschap	40.570	40.597	41.708	41.681
Werkingsubsidie PUA's	65.129	65.129	66.497	66.497
Groeiopkettolagen	1.194.135	1.194.135	1.231.794	1.231.794

De werking van het agentschap bestaat uit de lonen, het werkings- en investeringsbudget. De stijging van 1.084 keuro in VEK bestaat hoofdzakelijk uit indexering voor 723 keuro. De werkingssubsidie voor de private uitbetalingsactoren is gestegen met 1.368 keuro tot 66.497 keuro door de indexering op de werkingssubsidie.

Deze middelen worden rechtstreeks of onrechtstreeks ingezet om de doelstellingen die onder ISE Groeiopkettolagen vallen, te halen.

De toelagen gezinsbeleid of Groeiopkettolagen bedragen 1.231.794 keuro en stijgen met 37.659 keuro. Het betreft de toelagen die toegekend en uitbetaald worden door de publieke uitbetalingsactor Fons. De toelagen gezinsbeleid worden voor het volledige stelsel besproken bij Opgroeien Regie.

Het agentschap begroot een over te dragen overschot van 5.762 keuro.

#### 2.2.4. Overige entiteiten onder toezicht: Private Uitbetalingsactoren

##### *Omschrijving*

In het uitbetalingslandschap van de gezinstoelagen zijn er vier private uitbetalingsactoren die het Groeiopkettolagen toekennen en uitbetalen nl. Infino Vlaanderen, MyFamily, Kidslife Vlaanderen en Parentia Vlaanderen.

##### *Ontvangsten*

	BA24	BO25
Eigen ontvangsten	1.427	2.060
Betoelaging	65.718	67.085

De eigen ontvangsten bestaan uit rentes op langlopende beleggingen en allerhande recuperaties van kosten die doorgerekend worden aan andere entiteiten van de groep waar ze deel van uitmaken. De betoelaging is tweeledig waarbij het grootste deel of 66.497 keuro werkingssubsidie bedraagt die vanuit het Agentschap Uitbetaling Groeiopkettolagen (VUTG) wordt toegekend en daarnaast 589 keuro betoelaging vanuit Opgroeien Regie m.b.t. het effectief innen van terugvorderingen bij de gezinnen voor teveel uitbetaalde gezinstoelagen. De stijging van de betoelaging is te wijten aan de indexering van de werkingstoelagen vanuit VUTG.

##### *Uitgaven*

	BA24	BO25
Werking private uitbetalingsactoren	67.138	68.708

De gezamenlijke begrote uitgaven bedragen 68.708 keuro in vastleggingskrediet en vereffeningskrediet. De begrote uitgaven bestaan voornamelijk uit personeelskosten voor de vier private uitbetalingsactoren en algemene werkingskosten. Deze uitgaven dienen om onrechtstreeks mee te werken aan de doelstellingen binnen het ISE Groeipakket.

De gezinstoelagen die toegekend worden door de vier private uitbetalingsactoren worden begroot en besproken bij het agentschap Opgroeien Regie.

### **3. ISE: GEïNTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB**

Opgroeien heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden. De dienstverlening van Opgroeien zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket en adoptie.

3.1. SD We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien.

3.1.1. OD We investeren in sterke basisvoorzieningen met een sterke lokale regie

We volgen de pilootprojecten basiszorg en -ondersteuning op, en sturen waar nodig tussentijds bij zodat we vanaf 2026 kunnen starten met een traject voor een stabiele regelgeving voor de Huizen van het Kind. We treden in overleg met Binnenlands Bestuur om een stevige link met de lokale besturen te leggen.

We verduurzamen het budget voor psycho-educatie in de OverKop-huizen. Voor de uitbreiding van de OverKop-huizen maken we in 2025 een groeipad op. We creëren een duurzaam nieuw erkennings- en financieringskader voor de OverKop-huizen.

We evalueren het vaccinatiebeleid in de consultatiebureaus op basis van nieuwe praktijken en wetenschappelijke inzichten en brengen de randvoorwaarden voor wijzigingen in kaart.

We voeren het Vlaamse aandeel van interfederale programma 'Zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1.000 dagen' uit.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT.

3.2. SD We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang.

3.2.1. OD We realiseren kwaliteitsvolle kinderopvang als toegankelijke basisvoorziening die afgestemd is op de noden van de gezinnen

We lanceren in 2025 een oproep met een meerjarenprogrammatie die een transparant en voorspelbaar kader voor het uitbreidingsbeleid creëert voor organisatoren en lokale besturen. Het creëren van extra plaatsen is dan ook een absolute prioriteit.

We hervormen de ouderbijdrage in de inkomensgerelateerde kinderopvang waarbij we maximaal streven naar een bijdrage in functie van het gezinsinkomen. Bestaande kortingen en verminderingen reduceren we met het oog op een transparant en uitvoerbaar systeem, waardoor werken blijft lonen, ook als je kinderen naar de kinderopvang gaan. In 2025 werken we een plan van aanpak uit voor de concrete realisatie van dit project en ontwikkelen we een nieuw rekenmodel (formule voor berekening ouderbijdrage) via het uitvoeren van simulaties.

We werken een plan uit voor de onthaalouders sui generis en samenwerkende onthaalouders. We onderzoeken hoe we nog sterker op zij-instroom kunnen inzetten en onderzoeken met Onderwijs de mogelijkheden inzake de oprichting van een graduaatsopleiding kindbegeleider.

Er wordt werk gemaakt van een hervorming van de Vlaamse kinderopvang waarbij we een gelijk speelveld creëren, zodat elke vorm van kinderopvang die aan dezelfde voorwaarden voldoet, ook dezelfde financiering krijgt. We nemen daarnaast ook het huidige complexe subsidiesysteem onder de loep en sturen dat bij. We houden nauwe focus op de samenhang met de herwerking van het inkomenstarief, deze beide sporen grijpen onlosmakelijk op elkaar in.

We maken een plan op voor de hervorming van de ondersteuningsstructuren.

De projecten 'doorgaande lijn' worden geëvalueerd.

We voeren het decreet Buitenschoolse Opvang uit, in nauwe samenwerking met de minister van Binnenlands bestuur en Samenleven. We verduidelijken de financiële consequenties voor de lokale besturen en ondersteunen hen bij de transitie.

### 3.2.2. OD We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren

We blijven inzetten op vereenvoudiging, onder andere door het evalueren en bijsturen van de medisch-sociale schaal voor de inschaling van specifieke ondersteuningsbehoeften van kinderen en jongeren. We zetten hiervoor in 2025 een traject op met stakeholders en laten ons ondersteunen door wetenschappelijk onderzoek.

We verlagen de administratieve lasten van gezinnen onder meer door maximaal gegevens uit te wisselen en volop in te zetten op het 'only once'-principe. We zetten stappen om verslagen of gegevens die reeds werden opgemaakt in het kader van diagnostiek of andere inschalingsprocedures (van bijvoorbeeld CLB, COS en thuisbegeleidingsdiensten) te hergebruiken voor de inschaling van de zorgtoeslag.

We werken de drempels weg die ouders nog ervaren in het doorlopen van de aanvraagprocedure. In 2025 werken we toe naar een legistische verankering van het evaluatiemodel 2.0 waarbij we de kwaliteit, uniformiteit en snelheid van evalueren van specifieke ondersteuningsbehoeften kunnen garanderen.

We onderzoeken ook hoe artificiële intelligentie kan helpen om uniformiteit en kwaliteit te bevorderen. In een eerste fase maken we een doorgedreven analyse en brengen we de randvoorwaarden in kaart. We laten ons daarbij maximaal ondersteunen door de expertise die reeds beschikbaar is, zoals onder meer het AI-expertisecentrum binnen Digitaal Vlaanderen.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

### 3.3. SD We voeren een toekomstgericht adoptiebeleid

#### 3.3.1. OD We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle

betrokkenen respecteert.

We zetten eerste stappen in de versterking en de professionalisering van het Afstammingscentrum. We voeren het decreet interlandelijke adoptie uit.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen worden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

### 3.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

#### **GEïNTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB**

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	1.234.606	194.574	1.429.180	1.182.396	236.873	1.419.269
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>1.234.606</b>	<b>194.574</b>	<b>1.429.180</b>	<b>1.182.396</b>	<b>236.873</b>	<b>1.419.269</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

#### **Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

#### 3.4.1. Departement Zorg

##### *Uitgavenartikelen*

#### **GB0-1GEF2UX-IS - OPGROEIEN REGIE**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezins- en jongerenondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang, preventieve gezins- en jongerenondersteuning en adoptie.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	1.234.606	1.182.396
<i>Index</i>	22.985	22.985
<i>Compensaties</i>	1.589	1.452
<i>Andere bijstellingen</i>	170.000	212.436
<b>BO 2025</b>	1.429.180	1.419.269
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van SG0-1SKC2TG-PR	1.428	1.428	Uitvoering sociaal akkoord 2020-2022.
Van GB0-1GCF2BA-WT	138	138	Terugdraai van de eenmalige compensatie vanuit Opgroeien regie bij BA2024 in het kader van het waarderingsplatform.
Naar SJ0-1SFC2DB-PR	0	-83	Compensatie n.a.v. afloop vernieuwende projecten Huizen van het Kind.
Van GB0-1GCF2BA-WT	27	0	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit Opgroeien regie voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	0	-27	Eenmalige compensatie vanuit Opgroeien regie om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-4	-4	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2025.
<b>TOTAAL</b>	<b>1.589</b>	<b>1.452</b>	

**(duizend euro)**

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Regeerakkoord - Kinderopvang	100.000	100.000	Uitbreidingsbeleid voor extra plaatsen kinderopvang.
Regeerakkoord - Buitenschoolse opvang	80.000	80.000	Dit dient voor de realisatie van een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten.
Opvragen VEK uitbreidingsbeleid BO2024	0	42.436	Uitbreidingsbudget kinderopvang BO2024 was nog niet onmiddellijk op kruissnelheid vanaf

			1/1/2024, daardoor was nog niet al het VEK in 2024 beschikbaar. 42.436 keuro van de resterende 52.436 keuro wordt hierbij opgevraagd.
Ouderenbijdrage Kinderopvang - herkalibrering kindkorting	-10.000	-10.000	Aanpassing van toepassing kindkorting.
<b>TOTAAL</b>	<b>170.000</b>	<b>212.436</b>	

### 3.4.2. Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Opgroeien Regie

#### *Ontvangsten*

De belangrijkste evoluties in de ontvangsten gekoppeld aan ISE Geïntegreerd gezinsbeleid worden onder deze rubriek besproken.

**Artikel GDF-BGEFAZZ-OI** omvat alle toelagen die ontvangen worden door het agentschap Opgroeien Regie.

De toelage voor geïntegreerd gezinsbeleid wordt bijgesteld met 236.873 keuro en bedraagt daardoor 1.419.269 keuro.

Deze evolutie wordt hierboven reeds beschreven.

#### **Artikel GDF-BGEFAUA-OW**, ontvangsten werking en toelagen

De lopende ontvangsten voor goederen en diensten i.k.v. geïntegreerd gezinsbeleid worden hier ingeschreven en bedragen 3.326 keuro. Deze worden verlaagd met 1,3 mio euro t.o.v. BA2024, doordat de éénmalige ontvangsten n.a.v. de inkanteling van het gebouw aan de Hallepoortlaan bij HFB wegvalt naar 2025 toe.

De financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang worden naar boven bijgesteld met 10 mio euro t.o.v. niveau van BA2024, deze verhoging heeft betrekking op de extra ontvangsten n.a.v. de aangepaste regeling m.b.t. de kindkorting.

#### *Uitgaven*

#### **Artikel GDF-AGEF2UA-LO**, Lonen geïntegreerd gezinsbeleid

De personeelsuitgaven bedragen 94.393 keuro.

De personeelsuitgaven in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid nemen toe met 3.772 keuro. Deze toename kan verklaard worden door de evoluties besproken onder de ontvangsten.

Het betreft hier enerzijds de extra uitgaven n.a.v. spilindexoverschrijding van april 2024 en anderzijds de meeruitgaven n.a.v. het laatste sectoraal akkoord, waarvan de middelen bij BO2025 recurrent ingeschreven worden.

**Artikel GDF-AGEF2UA-WT, werking en toelagen geïntegreerd gezinsbeleid**

De uitgaven voor werking en subsidies bedragen 1.566.051 keuro aan VEK. De toename met 242.801 keuro kan verklaard worden door de evoluties besproken onder de ontvangsten.

De belangrijkste oorzaken van deze toename zijn:

- het inschrijven van de uitbreidingsmiddelen BO2025 voor kinderopvang en BOA t.b.v. 180 mio euro;
- het inschrijven van de VEK-kredieten t.b.v. 42.436 keuro n.a.v. het uitbreidingsbeleid kinderopvang BO2024;
- de bijkomende uitgaven n.a.v. de spilindexoverschrijding van april 2024.



## **VII. BELEIDSVELD IV: PERSONEN MET EEN BEPERKING**

Voor dit beleidsdomein is er slechts één ISE. Dit inhoudelijk structurelement zet in op de prioritair thematische werf Ondersteuning van personen met een handicap.

### **1. ISE: PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB**

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

#### **Indicator: Aantal personen met VAPH-ondersteuning, hulpmiddelen of recht op een zorgbudget en combinaties van ondersteuning.**

Eind 2023 beschikten 30.149 personen over een persoonsvolgend budget. 2.552 personen hadden een persoonlijk assistentiebudget. Er waren 44.757 actieve gebruikers van hulpmiddelen en woningaanpassingen. Deze personen met een handicap kregen een uitbetaling voor hulpmiddelen en aanpassingen in de afgelopen 10 jaar.

33.149 personen met een (vermoeden van) handicap kregen in 2023 Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). 1.266 personen met een (vermoeden van) handicap kregen Globale Individuele Ondersteuning (GIO). 10.529 kinderen en jongeren met een handicap hadden eind 2023 een lopende overeenkomst bij een Multifunctioneel Centrum (MFC).

6.998 personen hadden recht op een zorgbudget. In totaal zijn er 108.410 personen met VAPH-ondersteuning of recht op een zorgbudget. 105.744 personen krijgen effectief ondersteuning. In dit cijfer zijn mensen die wachten in de prioriteitengroepen maar nog geen andere vorm van VAPH-ondersteuning hebben in afwachting van hun PVB niet meegerekend. 261 personen met een handicap wachtten eind 2023 op een persoonsvolgend budget in prioriteitengroep 1, 7.255 personen in prioriteitengroep 2 en 10.162 personen in prioriteitengroep 3.

Bovenstaande cijfers maken duidelijk in welke mate het VAPH erin slaagt bijstand, zorg en ondersteuning voor personen met een (vermoeden van) handicap te voorzien. Ze dragen bij aan twee strategische doelstellingen:

- We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan (SD 1)
- We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren (SD 2)

1.1. SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan

1.1.1. OD: We maken werk van een langetermijnplan Perspectief 2040 waarbij we een concrete visie en doelstellingen ontwikkelen voor een meer inclusieve en toegankelijke samenleving over alle beleidsdomeinen heen.

We werken aan een nieuw perspectiefplan 2040 (PP2040) dat streeft naar een inclusieve maatschappij in 2040. De visie, het pad naar deze inclusieve maatschappij bouwt verder op het vroegere perspectiefplan 2020.

In 2025 richten we een breed samenwerkingsverband op om dit plan uit te werken. We kijken onder meer naar (buitenschoolse) kinderopvang, jeugdwerk, de doorontwikkeling van de huizen van het kind, vrije tijd, de Intersectorale Toegangspoort en het werkveld Jeugdhulp, Sociale Huizen, Geïntegreerd Breed Onthaal (DMW, CAW, OCMW), VDAB en de initiatieven rond Arbeidsmatige activiteiten (AMA) en het gespecialiseerd team bemiddeling (GTB), Wonen in Vlaanderen en de initiatieven rond aanpasbaar bouwen en wonen, Inter en de toegankelijkheid van publieke gebouwen en de publieke ruimte, ... .

We trekken vanuit het VAPH de nodige inhoudelijke discussies op gang en faciliteren het komen tot heldere conclusies en afspraken:

- We organiseren een debat binnen het beleidsdomein WVG én met andere beleidsdomeinen (niveau administraties) om belangrijke speerpunten voor de inclusieve maatschappij vorm te geven;
- We lopen een inhoudelijk traject met de eigen stakeholders van het VAPH om ook sectorale stappen in kaart te brengen;
- We treffen de voorbereidingen voor een ruim maatschappelijk debat met onze sectorale en intersectorale partners.

Daarnaast bereidt het VAPH een ruim maatschappelijk debat voor de sectorale en intersectorale stakeholders voor in 2025, dat zal plaatsvinden begin 2026. Om echte inclusie waar te maken, moeten alle maatschappelijke actoren een rol spelen en hun verantwoordelijkheid opnemen. Het VAPH zal in eerste instantie vanuit zijn rol als expertisecentrum alle actoren informeren en sensibiliseren. Dit gebeurt via de administraties en de stakeholders vanuit de diverse sectoren en beleidsdomeinen. We denken hierbij aan Wonen, Omgeving, Onderwijs, VDAB, ... Ter voorbereiding van het maatschappelijk debat wordt met elk van deze actoren aan de hand van een thematische clustering in dialoog gegaan. De VN-conventie inzake de rechten van personen met een handicap, de general comments van het VN-Comité dat instaat voor de opvolging van de implementatie van het verdrag en de concluding observation van datzelfde comité naar aanleiding van de constructieve dialoog die plaats vond op 22 augustus 2024 vormen hierbij onze leidraad. De thematische dialogen zorgen voor input die op het breed maatschappelijk debat aan bod zal komen.

De uitgaven worden opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het VAPH. Er worden geen specifieke budgetten voorzien.

1.1.2. OD: We delen kennis en informatie over het VAPH, handicap en over zorg- en ondersteuningsmogelijkheden op maat van zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen.

Personen met een handicap moeten, net als iedereen, kunnen participeren in het dagelijks leven. Dit betekent dat naast het VAPH ook andere beleidsdomeinen en sectoren een expliciete rol moeten spelen in het creëren van een open en toegankelijke samenleving en dus moeten andere beleidsdomeinen hun eigen hulp- en dienstverlening open en toegankelijk maken voor personen met een handicap. De rol als expert qua ondersteuning voor personen

met een handicap gaat hand in hand met het intensiveren van samenwerking met andere actoren zoals Inter.

Dit betekent concreet dat het VAPH haar verantwoordelijkheid neemt om

- kennis en expertise te ontwikkelen, te onderhouden en te verspreiden;
- actoren uit andere sectoren en domeinen te informeren en te sensibiliseren over het belang om hun eigen diensten en aanbod open en toegankelijk te maken voor personen met een handicap;
- handicapspecifieke kennis en expertise in te brengen bij die andere actoren zodat ze sensibeler worden t.a.v. onze doelgroep en sterker worden in het benaderen van onze doelgroep;
- te (laten) investeren in innovatie binnen de zorg en ondersteuning en in te zetten op doorgedreven samenwerking en netwerking.

We nemen deze opdracht op in samenspraak en samenwerking met de eigen sector én andere beleidsdomeinen. Via samenwerkingsovereenkomsten worden telkens de structurele samenwerking en de doelstellingen vastgelegd. De rol als expertisecentrum gaat hand in hand met het intensiveren van samenwerking met andere actoren zoals Inter.

Concreet gaan we in 2025 aan de slag door het VAPH en mogelijke zorg- en ondersteuningsvormen bekend te maken bij andere actoren: we denken hierbij aan de (structurele) overlegmomenten met de partners binnen en buiten de sector, zoals het beleidsdomein WVG (bijvoorbeeld de eerste lijn, huizen van het kind), OCMW's en hun rol naar de (financiële) ondersteuning toe, ... Tegelijkertijd zetten we in op het sensibiliseren van dezelfde actoren omtrent de rol die zij kunnen opnemen vanuit hun basistaken om de inclusieve maatschappij voor personen met een handicap te ondersteunen.

We stimuleren innovatie en netwerking bij de door het VAPH erkende, vergunde en gesubsidieerde organisaties en ontwikkelen methodieken om de opgedane inzichten en ervaringen systematisch mee in te brengen in beleidsevaluatie en -ontwikkeling. Hiertoe verruimen we de principes die hierrond reeds voor RTH-aanbieders werden genomen en we activeren het BVR projectsubsidies ifv het organiseren van zeer gerichte projectoproepen die de ontwikkelingen ikv PP2040 mee helpen uitdenken en implementeren.

Het CuSeHa-project staat voor CultuurSensitieve zorg bij personen met een Handicap en heeft als de doelstelling het verlagen van de drempels tot zorg en dit op het kruispunt van een (vermoeden van een) handicap en een migratieachtergrond. Het project bevindt zich dus op het snijpunt van gelijke kansen en Welzijn. Binnen het CuSeHa-project werden wel stappen genomen om de opgedane kennis te verspreiden door expertiseuitwisseling met verschillende CGG's, NGO's en het Agentschap Inburgering alsook door vormingen aan te bieden voor personeel van de gevangnissen en via de PXL Hogeschool, PXL-next (dat navormingen aanbiedt voor professionals), VUB / BRUCC (met vormingen voor studenten en professionals) en de UGent. In 2025 worden stappen gezet om de opgedane kennis te borgen.

De uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT en worden geraamd op 230 k euro.

1.1.3. OD: We ondersteunen actief zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen bij het realiseren van een inclusief beleid voor personen met een handicap

De Vlaamse overheid wil de lokale besturen ondersteunen in het opnemen van een actief engagement om de lokale hulp- en dienstverlening van de lokale actoren (OCMW, CAW,

Lokale Dienstencentra, WGC, Sociale Huizen, ...) open en toegankelijk te maken voor personen met een (vermoeden van) handicap. Het VAPH en de door haar erkende/vergunde en gesubsidieerde organisaties kunnen een deel van hun middelen inzetten om niet-VAPH organisaties te ondersteunen bij het nemen van initiatieven en acties die de eigen hulp- en dienstverlening beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk maken voor personen met een (vermoeden van) handicap.

Om de centrale ambitie van het VAPH zoals geformuleerd in het reflectiedocument, een kwaliteitsvol leven voor iedere persoon met een handicap in een open en toegankelijke samenleving, waar te maken zet het VAPH verder in op het ontwikkelen en in de praktijk brengen van de concepten de-institutionalisering en sociale inclusie. Het VAPH financiert hiervoor de Academische Werkplaats de-institutionalisering - ruimte voor zorg die zich richt op het transformeren van geïsoleerde zorgomgevingen tot kwaliteitsvolle woon- en leefomgevingen voor iedereen en het veranderen van zorgparadigma's die de autonomie en bewegingsvrijheid van de zorgbehoevenden inperken. Centraal hierbij is de vraag hoe deze evoluties de meest kwetsbare burgers met zorgnoden ten goede kunnen komen. Het VAPH participeert ook in de Academische Werkplaats Inclusie & Ondersteuning, een initiatief van vier vergunde zorgaanbieders. Hierin wordt gezocht naar een praktisch werkmodel voor inclusieve ondersteuning. Er wordt onderzocht welke factoren bijdragen aan sociale inclusie, welke mechanismen een rol spelen, en welke goede praktijken sociale inclusie succesvol maken. Deze academische werkplaats ontwikkelt nieuwe kennis en inzichten hoe sociale inclusie kan gerealiseerd worden, wat de rol is van professionals en hoe barrières voor inclusie weggewerkt kunnen worden. Afstemming tussen beide Academische werkplaatsen wordt verzekerd door een periodiek overleg zodat beide complementair zijn t.a.v. de invulling, manier van werken en beoogde doelstellingen.

De huidige pilootfase RTH loopt nog verder tot eind 2025, in samenspraak met de stakeholders wordt tegen eind 2025 een nieuw beleid RTH verankerd in regelgeving. In de actuele beoordelingen van de RTH-piloten met erkenning tot eind 2024 stellen we vast dat het simpelweg formuleren van aandachtspunten inzake complementariteit van VAPH-ondersteuning t.a.v. andere sectoren en domeinen niet voldoende is. We stellen vast dat heel wat organisaties hier zelf onvoldoende mee aan de slag (kunnen) gaan én als ze dit wel doen tegen de grenzen van de andere actoren botsen. Hier zit dus een nieuw, belangrijk op te starten traject in waar we vanuit onze VAPH-ambassadeursrol samen met onze stakeholders stap voor stap richting meer open en inclusieve reguliere werkingen en hulp- en dienstverlening voor personen met een handicap moeten gaan. We verbinden het pilootproject verder met Perspectiefplan 2040 en verbreden zo de inzichten uit de pilootfase RTH naar de werking van vergunde zorgaanbieders en intermediaire organisaties.

Samen met de betrokken partners binnen jeugdhulp en daarbuiten zetten we in op verdere samenwerking en sensibilisering zodat kinderen en jongeren met een handicap maximale kansen op inclusie kunnen maken. We gebruiken hiervoor de basisprincipes van het reflectiedocument als uitgangspunt en stemmen de uitvoering van het decreet Vroeg en Nabij af op Perspectiefplan 2040.

We werken verder aan een visie en kader in samenwerking met Agentschap Opgroeien ter versterking van de kinderopvang waarbij we rekening houden met elkaars kracht en complementariteit en een focus leggen op het verduurzamen van binnengebrachte expertise. We bouwen hierbij verder op de reeds gezette stappen binnen het traject van GIO en

toekomsttraject kinderopvang. Hierbij aansluitend verkennen we verder de mogelijkheden tot het geïntegreerde aanbieden van kinderopvang en een leefgroep MFC voor die kinderen met zeer zware (complexe) zorgnoden, opdat ook zij de nodige zorg kunnen krijgen en kunnen opgroeien met leeftijdsgenoten.

We verkennen in 2025 welke acties vanuit het VAPH kunnen worden genomen om doelgroepen zoals artsen, consultatiebureaus, lokale besturen en Huizen van het kind in samenwerking met de sector te kunnen informeren. We volgen de doorontwikkeling van de Huizen van het kind mee en bekijken op welke manier we ons hierop kunnen organiseren zodanig dat Huizen van het kind voldoende versterkt zijn en we backoffice kunnen bijschakelen indien handicapspecifieke ondersteuning noodzakelijk is.

We evalueren bestaande processen, zoals het PVB na jeugdhulp, en bekijken samen met de sector en gebruikers in welke mate aanpassingen nodig zijn en integreren dit in ruimer beleid rond jongvolwassenen met een (vermoeden van) handicap. Daarnaast trekken we de concepten uit Vroeg en Nabij ook verder door naar jongvolwassenen met een (vermoeden van) handicap. We zetten specifiek in op een gedeelde verantwoordelijkheid over alle levensdomeinen heen, want om toekomstplanning en -realisatie voor jongvolwassenen met een (vermoeden van) handicap te doen slagen, zal een doorgedreven aandacht voor deze doelgroep noodzakelijk zijn vanuit de verschillende beleidsdomeinen (welzijn, onderwijs, werk, vrije tijd en cultuur gelijke kansen, ...). We werken verder op de acties uit het Actieplan Jongvolwassenen en bekijken hoe we deze acties kunnen uitbreiden voor jongeren die geen gebruikmaken van niet-rechtstreeks toegankelijke ondersteuning. We maken de tools en informatie die nodig zijn om aan brede en inclusieve toekomstplanning en -realisatie te doen ook toegankelijk voor alle jongvolwassenen met een (vermoeden van) handicap, hun netwerk, en professionals die werken met en voor hen.

Het RAAVI-project is een vierjarig internationaal onderzoeksproject, gestart op 1 oktober 2024, dat als doel heeft de levensomstandigheden van mensen met een handicap te verbeteren door zelfbeschikking te bevorderen. Het project omvat partners uit Wallonië, Noord-Frankrijk en Vlaanderen. RAAVI staat voor 'Repenser l'Autodétermination agir pour une Vie Inclusive', in het Nederlands vertaald als 'Zelfbeschikking herdenken, inclusief leven nastreven'. Het project is gericht op het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen met een handicap. Door het bevorderen van zelfbeschikking en inclusie wil het project een positieve verandering teweegbrengen in de zorg en ondersteuning voor deze doelgroep. In dit project zullen de factoren die de zelfbeschikking van mensen met een handicap bevorderen en belemmeren, systematisch in kaart worden gebracht. Op basis van deze bevindingen zullen er tools worden ontwikkeld, verfijnd en geëvalueerd om organisaties en zorgprofessionals te ondersteunen bij het creëren van een inclusieve omgeving.

De uitgaven worden opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het VAPH. Ze worden geraamd op 300 keuro (o.m. wetenschappelijk onderzoek).

1.1.4. OD: We monitoren de voortgang van de realisatie van een inclusief en sociaal beleid voor personen met een handicap.

We informeren actoren uit andere sectoren en domeinen over de zorg, ondersteuning, hulpmiddelen en dienstverlening van het VAPH zodat zij deze info op een snelle en laagdrempelige wijze beschikbaar kunnen maken aan de persoon met een handicap.

De in het UNIC project ([www.unicproject.eu](http://www.unicproject.eu)) ontwikkelde internationale tools (Quality Monitoring Tool die gericht is op gebruikers, Service Delivery tool die gericht is op

zorgaanbieders en Compliance Assurance Tool die gericht is op de overheden) worden verder aangepast aan de Vlaamse context met het oog op de uitrol in de sector. Hierbij wordt maximaal uitvoering gegeven aan de VN-conventie inzake de rechten van personen met een handicap, de general comments van het VN-Comité dat instaat voor de opvolging van de implementatie van het verdrag en de concluding observation van datzelfde comité naar aanleiding van de constructieve dialoog die plaats vond op 22 augustus 2024

We volgen de general comments en aanbevelingen op die het VN - comité ter opvolging en implementatie van het verdrag voor de rechten van personen met een handicap heeft geuit. We werken hierbij nauw samen met andere beleidsdomeinen en overheden in België.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.1.5. OD: We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein.

We bekijken binnen het beleidsdomein, maar ook ten opzichte van de federaal gefinancierde zorgactoren hoe combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren flexibel gemaakt kunnen worden tussen sectoren, waarbij we oog hebben voor valkuilen zoals dubbele subsidiëring of overmatige administratieve lasten.

Hierbij denken we voor meerderjarigen onder meer aan combinaties van (residentiële) ouderenzorg en het persoonsvolgend budget (PVB), aan ondersteuning binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en psychiatrische ziekenhuizen (PZ) in combinatie met niet rechtstreeks toegankelijke hulp vanuit het VAPH, en ondersteuning voor personen met een handicap voor personen in detentie, ...

Voor minderjarigen bekijken we samen met de andere sectoren binnen de brede jeugdhulp hoe dit verder kan afgestemd worden. Voor jongvolwassenen denken we hier ook aan de intersectorale begeleidingsteams voor jongeren in dreigende dak- en thuisloosheid.

We maken ook werk van de evaluatie van (en overlap tussen) verschillende vergoedingen die personen met een handicap kunnen ontvangen. Dat gaat zowel over het Vlaamse en Federale niveaus. Dit onderzoek kadert binnen de Uitgaventoetsingen zoals vastgelegd door Financiën & Begroting.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.1.6. OD: We ontwikkelen een intersectoraal actieplan en formuleren oplossingen om personen met een handicap en bijkomende complexe problematieken te ondersteunen.

Zowel minder- als meerderjarigen kunnen om uiteenlopende redenen in een complexe zorgsituatie verkeren. Een gedragsmatige, medische of psychiatrische component kan ervoor zorgen dat de ondersteuning voor de persoon vanuit een intersectoraal gestuurd kader moet opgenomen worden. Ook binnen de sector personen met een handicap is de aanpak hiervoor strikt noodzakelijk, het aantal complexe situaties neemt ook binnen deze sector toe.

In 2025 willen we nagaan na op welke manier (binnen welke setting, met welke ondersteuning en welke middelen) deze sterk groeiende groep personen met een handicap en een complexe

problematiek het beste ondersteund kunnen worden en zetten in op een intersectorale werkwijze en gedeelde verantwoordelijkheid tussen en over sectoren heen.

We wensen gedeelde zorg- en ondersteuningstrajecten te realiseren, aangepaste financieringsmechanismen en geschikte infrastructuur met aandacht voor veiligheid van personeel, cliënten en omgeving. We werken hiervoor samen met onder meer partners jeugdhulp, GGZ, federaal gefinancierde zorgactoren en justitie.

Na een oproep in 2024 samen met Opgroeien en de FOD Volksgezondheid voor de oprichting van intersectorale plaatsen voor complexe problematieken, starten we in 2025 deze capaciteit op. We monitoren en evalueren de instroom en uitstroom van deze units in een intersectorale opvolggroep.

Het VAPH zet verder in op het ondersteunen, via geïntegreerde zorg, van personen met een dubbeldiagnose. Via regelgeving wordt de ondersteuning van personen met een verstandelijke handicap en een psychische kwetsbaarheid, in enkele psychiatrische ziekenhuizen, gecontinueerd. Het VAPH en het Departement Zorg engageren zich verder voor actieve deelname aan de Vlaamse Intersectorale Stuurgroep Dubbeldiagnose (VISDD) waar diverse thema's en uitdagingen inzake gepaste zorg voor personen met een dubbele diagnose (verstandelijke) handicap en psychiatrische stoornis worden aangekaart en oplossingen worden gezocht.

We maken in 2025 een actieplan op basis van de resultaten van het onderzoek inzake beleid geïnterneerden en gedetineerden en bekijken of en hoe we vanuit VAPH mee kunnen aanhaken bij de opmaak van het meerjarenplan forensische GGZ. We hebben ook speciale aandacht voor het ondersteunen van personen met een handicap die zich in een forensische setting bevinden (geïnterneerden of gedetineerden) en versterken de outreachende werking die nu reeds in de sector loopt.

De uitgaven voor het ontwikkelen van het actieplan worden opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het VAPH op het begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT. Ze worden geraamd op 65 keuro (wetenschappelijk onderzoek).

Specifiek voor personen met complexe problematieken wordt 10 miljoen voorzien op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

Voor dubbeldiagnose wordt in 2025 900 keuro voorzien op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

1.2. SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren

1.2.1. OD: We creëren een laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt voor burgers rond zorg en ondersteuning voor personen met een handicap door onze intermediaire partners te heroriënteren naar de eerste lijn.

Om de persoon met een handicap en zijn omgeving te ontzorgen en de toegankelijkheid van zorg- en welzijnsdiensten rond handicap te verhogen, zorgen we voor 1 centraal

aanspreekpunt. Dit aanspreekpunt moet laagdrempelig en makkelijk toegankelijk zijn voor burgers, zodat zij vlot hun weg vinden naar noodzakelijke zorg en ondersteuning. We onderzoeken of we een dergelijk aanspreekpunt kunnen inbedden in het netwerk van de eerste lijn, onder andere door de werking van bestaande organisaties, zoals de Diensten Ondersteuningsplan (DOP), DMW, CAW, Huizen van het Kind en de gebruikersverenigingen met infoloket, hierop te oriënteren. Op die manier creëren we een multidisciplinaire focus die zorgt voor een vlotte doorverwijzing van zorgvragen en -noden binnen het intersectoraal zorglandschap.

Binnen het werkpakket 'versterken van basisvoorzieningen' verkennen we onder meer hoe de rol en opdracht van de eigen VAPH-aanbieders en de gebruikersverenigingen met infoloket complementair en versterkend kunnen werken ten aanzien van de werking van de Huizen van het Kind (voor minderjarigen) en de Sociale Huizen (voor meerderjarigen).

We installeren een samenwerkingsverband tussen verschillende actoren betrokken bij vraagverheldering, om in het proeftraject voor PG3 uit te klaren hoe men kan fungeren als enige aanspreekpunt bij de zoektocht naar gepaste zorg- en ondersteuning.

De uitgaven voor het project ondersteuningstrajecten RTH worden in 2025 geraamd op 700 k euro, aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT.

1.2.2. OD: We werken, samen met andere beleidsdomeinen en actoren, een aanpak uit om de verschillende erkenningen handicap af te stemmen met het oog op vlot verlenen van afgeleide rechten.

In Vlaanderen en België zijn verschillende instanties verantwoordelijk voor het erkennen van een handicap. Echter doen zij dit allemaal met een andere finaliteit:

- Het Vlaams agentschap personen met een handicap (VAPH) wil zorg en ondersteuning op maat faciliteren voor minder- en meerderjarigen, en biedt daarvoor verschillende ondersteuningsvormen aan. Het doel is om personen met een handicap een zo kwaliteitsvol mogelijk leven te laten leiden. Met hetzelfde doel financiert het VAPH ook hulpmiddelen en (woning)aanpassingen.
- De door VDAB erkende arbeidshandicap om te kunnen voorzien in de noodzakelijke ondersteuning en begeleiding op de arbeidsmarkt (en waar nodig aanpassingen aan te bieden).
- De Vlaams Sociale bescherming (VSB, via de zorgkassen) richt zich op de erkenning van zware zorgbehoevendheid. Zij keren hiervoor verschillende types zorgbudgetten uit.
- Opgroeien is bevoegd voor de verhoogde zorgtoeslag in het kader van het groeipakket en de toewijzing van zorg aan kinderen en jongeren met een handicap, hoewel zij strikt juridisch genomen geen erkenning handicap uitspreken.

De Federale overheidsdienst Sociale Zaken (DG handicap) richt zich op het bepalen van de graad van invaliditeit of handicap in het kader van inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming.. Men houdt zich ook bezig met het verkrijgen van een parkeerkaart, belastingvoordelen en andere federale sociale voordelen. Ze erkent ook handicap of beperking met het oog op de terugbetaling van medische zorg en het voorzien van uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid.

De verschillende instanties in het zorglandschap verlenen allemaal diensten aan personen met een handicap. Het is echter duidelijk dat men verschillende criteria hanteert om te bepalen of een burger voor bepaalde diensten of tegemoetkomingen in aanmerking komt. De erkenning



handicap moet afgestemd blijven op de finaliteit waarvoor men het onderzoek naar de erkenning handicap uitvoert.

Het is echter belangrijk om te verduidelijken welke afgeleide rechten uit een erkenning handicap kunnen voortvloeien, en welke gegevens een administratie nodig heeft of ter beschikking stelt om die afgeleide rechten te kunnen toekennen. Soms worden erkenningen bilateraal uitgewisseld, soms zijn ze echter niet beschikbaar. De processen van erkenning handicap zullen worden afgestemd met het oog op een optimale gegevensuitwisseling via het MAGDA platform en/of de Kruispuntbank Sociale Zaken en met het oog op het vlot verlenen van afgeleide rechten.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

### 1.2.3. OD: We vereenvoudigen de toelidingsprocedures voor personen met een handicap.

In het huidige toelidingsstelsel voor de aanvraag van een persoonsvolgend budget van het VAPH worden de erkenning van een handicap, de toekenning van een budgetcategorie en de toekenning van een prioriteitengroep beoordeeld. De algemene doelstelling is om voor elke persoon met een handicap toegankelijke zorg en ondersteuning binnen een realistisch tijdsperspectief te kunnen aanbieden. Dit is echter afhankelijk van de middelen die de Vlaamse regering daarvoor uittrekt. Niet elke aanvraag voor zorg en ondersteuning kan op dit moment worden gehonoreerd. Om die reden evalueren we de voor- en nadelen van het werken met een uitgebreid prioriteringssysteem en schuiven we het belang van laagdrempelige, meer vraaggestuurde rechtstreeks toegankelijke hulp naar voren.

Met het oog op administratieve vereenvoudiging voor de persoon met een handicap zal de toelidingsprocedure naar een persoonsvolgend budget worden hervormd, zodat de inschaling zo correct en zo kort mogelijk bij de toekenning van het budget gebeurt en waarbij de noodzaak van elke processtap wordt onderzocht (is een formeel ondersteuningsplan noodzakelijk of volstaat een proces van vraagverheldering, positioneren we het ZZI later in de procedure zodat de zorgzwaartemeting beter aansluit op de effectieve ondersteuningsnood bij toekenning van een persoonsvolgend budget, ...). Daarbij wordt sterk gefocust op de kwaliteit van het toelidingsproces om de beoogde doelstellingen te bereiken, met name zorggarantie voor personen met de dringendste ondersteuningsnoden en het voorzien van een actueel budget op maat.

We bekijken in kader van de verdere uitrol van Vroeg en Nabij en de evaluatie van de processen van de Intersectorale Toegangspoort of deze processen de meest efficiënte, effectieve en kwaliteitsvolle toeleiding vormen tot zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een handicap of hier aanpassingen nodig zijn.

We passen het huidige instrumentarium aan dat gebruikt wordt voor de PAB-inschaling i.f.v. een geactualiseerde en ruimere zorgzwaartebepaling om zorg en ondersteuning op maat te kunnen realiseren voor minderjarigen met een handicap. Samen met de sector wordt er onderzocht of het nieuwe instrumentarium breder gebruikt kan worden, met name in de toeleiding van minderjarigen met een handicap naar een MFC en waar de mogelijkheden liggen tot harmonisatie met andere inschalingsinstrumenten die gebruikt worden bij kinderen en jongeren.

We maken in 2025 de functionele analyse om het indienen en verwerken van aanvragen voor hulpmiddelen en aanpassingen via het e-loket mijnVAPH.be te vereenvoudigen, zowel voor de persoon met een handicap, de administratie als de professionelen.

Specifiek rond Individuele Materiële Bijstand (IMB) zetten we verder in op de initiatieven rond flexibilisering die reeds lopen. We maken het systeem minder rigide en flexibeler. We spelen daarbij in op de noden door actualisaties van de refertelijsten of uitbreidingen op verschillende gebieden, waarbij de situatie van de cliënt en de evolutie ervan het uitgangspunt vormen. We zetten verder in op administratieve vereenvoudiging en digitalisering door uitbreidingen van het e-loket mijnvaph.be. We streven naar efficiënte gegevensuitwisseling tussen administraties met een homogeen bevoegdheidsbeleid (zoals Wonen in Vlaanderen, VIPA, VSB). Ook het beleid rond het huren of hergebruiken van hulpmiddelen wordt verdergezet. We onderzoeken ook mogelijke uitbreidingen op dit vlak met het oog op een duurzamer beleid waardoor meer mensen toegang kunnen krijgen tot een kwalitatief hulpmiddel. We zetten in op de vereenvoudiging van de aanvraagprocedure (zo kan de persoon reeds rechtstreeks bij het agentschap aankloppen voor een verscheidenheid aan hulpmiddelen) en richten ons op de versterking van eigen regie (door onder meer continu te blijven werken aan de hulpmiddelendatabank).

De beleidsuitgaven voor de toeleidingsprocedure worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RA-WT. In de BO2025 is hiervoor een krediet van 6,6 miljoen euro voorzien.

Voor de evaluatie en hervorming wordt een kost geraamd van 110 keuro op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

1.2.4. OD: We werken aan perspectief op zorg en ondersteuning voor personen met een handicap.

We maken verder werk van de wachtlijsten voor meerder- en minderjarige personen met een handicap.

We wensen voor de personen die wachten in prioriteitengroep 3 een goed zicht te krijgen op hun actuele vraag én te bekijken of er alternatieve vormen van zorg en ondersteuning kunnen worden aangeboden, en geven er een waarde aan. We starten met alle wachtenden die vandaag nog geen RTH/PVB hebben en de toeleiding nog niet doorliepen (het gaat hierbij om ongeveer 4.200 vragen).

In 2025 starten we met een pilootfase van 300 wachtenden in PG3 zonder andere gekende VAPH-ondersteuning, om hun actuele zorgsituatie in kaart te brengen en trachten op basis daarvan een individueel plan op te maken. We leiden hen mee toe naar vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld thuiszorg, we zetten samen stappen met hen om dit plan te realiseren en volgen de effecten op. Deze groep van 300 wachtenden zou een representatieve steekproef moeten zijn binnen deze 4.200.

Het uitbreidingsbeleid voor het verder wegwerken van de wachtlijsten zal in de loop van 2025 worden toegewezen.

De beleidsuitgaven voor de persoonsvolgende budgetten worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT. Hiervoor wordt in totaal 2 miljard euro aangewend.

Voor de begeleiding van de wachtenden in PG3 wordt een budget voorzien in 2025 van 600 keuro op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

1.2.5. OD: We breiden het beleid rond het huren of hergebruiken van hulpmiddelen verder uit.

We passen in 2025 de IMB-regelgeving aan om het huren van hulpmiddelen mogelijk te maken voor alle personen met een evolutieve aandoening voor wie huren ecologisch en financieel meer verantwoord is dan aankopen door de kortere gebruiksduur en het hergebruik. We voorzien daarnaast ook aangepaste tegemoetkomingen voor softwarepakketten die aangeboden worden in een abonnementsformule.

De uitgaven voor de huur van hulpmiddelen (in 2025 geraamd op 700 keuro) worden aangerekend op GH0-AGGF2RB-WT..

1.2.6. OD: We faciliteren de mogelijkheden om bestaande erkennings-, vergunnings- of registratieopties voor organisaties te vereenvoudigen en af te stemmen.

We zorgen voor een doorgedreven vereenvoudiging binnen de procedures die personen met een handicap moeten doorlopen, zoals 1 duidelijke erkenning van de handicap en een efficiëntere uitwisseling van gegevens tussen betrokken administraties. We bekijken dit ook in het ruimere beleidsdomein. In 2025 maken we alvast werk van het in kaart brengen van de verschillende erkenningsmethodieken.

Hiervoor wordt in 2025 100 keuro voorzien binnen de werkingskredieten van het VAPH op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

1.2.7. OD: We werken verder aan administratieve vereenvoudiging voor de aanbieders van zorg- en ondersteuning.

We zetten verder in op de lopende initiatieven van het VAPH die als doelstelling hebben om administratieve taken binnen de sector te verminderen, en terug de focus willen leggen op zorg- en ondersteuningstaken. We behouden enkel noodzakelijke registraties en administratieve taken die bijdragen aan kwaliteitsvolle zorg voor de persoon met een handicap.

We brengen de door de organisaties ervaren administratieve lasten in kaart. Samen met het Agentschap Opgroeien maken we de oefening om te komen tot één kwaliteitskader voor organisaties met een dubbele erkenning.

Daarnaast zorgen we voor een sterke administratieve vereenvoudiging van de regeling waarbij dagondersteuning in MFC gecombineerd wordt met een persoonlijke-assistentiebudget. We stappen af van formulieren en streven naar een automatisch proces waarbij de budgetten worden aangepast op basis van de zorgovereenkomst met de zorgaanbieder.

Hiervoor wordt in 2025 200 keuro aangewend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

1.2.8. OD: We implementeren de principes van transparante boekhouding binnen de

sector personen met een handicap.

Het financieringsmodel dat gehanteerd wordt binnen de sector VAPH wordt onder de loep genomen: de bestedingsregels worden aangescherpt en de principes van een transparante boekhouding worden ook toegepast binnen de vergunde zorgaanbieders.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.2.9. OD: We brengen alle projectsubsidies in kaart, evalueren en optimaliseren bestaande processen.

We werken verder aan het in kaart brengen en onderzoeken van de effectiviteit van (project)subsidies. We inventariseren huidige doelstellingen die we willen bereiken en gaan na of de subsidies hier ook aan bijdragen. Via continue procesevaluaties investeren we systematisch in het gericht evalueren en optimaliseren van processen, zodat overheidsmiddelen efficiënt worden ingezet. De processen worden ook verder onder de loep genomen in overleg met de stakeholders. Participatie en cocreatie staan centraal. Concreet denken we hier onder andere aan:

- Het onderhouden van een duidelijk, volledig en actueel overzicht van de toegekende subsidies aan projecten en ondersteunende & intermediaire organisaties.
- Het nemen van maatregelen om de interne organisatie van het subsidieproces te verbeteren of op elkaar af te stemmen tussen verschillende afdelingen, waarbij er zeker aandacht gaat naar rollen en verantwoordelijkheden, personele back-ups, informatie- en dossierbeheer en digitalisering.
- Het opstellen van een voldoende motivering voor zowel de toekenning van een subsidie als de bepaling van het subsidiebedrag.
- Het hebben van duidelijke afspraken rond de vereisten waaraan de opvolging en controle van het subsidiedossier moet voldoen.
- Het ontwikkelen van een methodiek om de doelmatigheid van de subsidies zowel globaal als voor een individueel gesubsidieerd project of gesubsidieerde organisatie op een uniforme, voldoende diepgaande en consistente wijze te kunnen evalueren.

Om op een efficiënte en gerichte manier projectsubsidies in te kunnen zetten in functie van het mee uitdenken, uitwerken en helpen implementeren van vernieuwende beleidsinitiatieven activeren we het BVR "houdende de vaststelling van de procedure en de voorwaarden volgens welke het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap bijzondere subsidies kan verlenen" van 16/12/2016. Dit besluit werd eerder niet geactiveerd omdat er nog geen sluitend alternatief was voor de lopende tijdelijke subsidies en er geen budget voor werd vrijgemaakt. We installeren in 2025 de in het besluit vermelde beoordelingscommissie en identificeren thema's voor een eerste effectieve projectoproep voor innovatieve projecten die bij zullen dragen aan de realisatie van de doelstellingen zoals beoogd in Perspectief Plan 2040.

Alle beleidsuitgaven voor de projectsubsidies worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT, samen met alle subsidies aan ondersteunende en intermediaire organisaties. In de BO2025 is hiervoor een krediet van 28,9 miljoen euro voorzien. Voor projectsubsidies wordt 250 keuro aangewend.

### 1.3. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning

1.3.1. OD: We zetten verder in op het ondersteunen van actoren betrokken bij de toeleidingsprocedures, in het bijzonder voor de realisatie van kwaliteitsvolle inschalingen.

De toeleidingsprocedure naar het persoonsvolgend budget (PVB) steunt onder meer op kwaliteitsvolle inschalingen van zorgzwaarte. Om deze kwaliteit te ondersteunen zet het VAPH verder intensief in op opleiding en opvolging van de bevoegde inschalers, en verscherpen we de kwaliteitscontrole op deze inschalingen met steekproefsgewijze controle van ingediende inschalingen en bezoeken ter plaatse en stroomlijnen we de multidisciplinaire teams die instaan voor de objectivering van de zorgvraag. We streven naar een systematische monitoring en rapportering van de kwaliteit van de verschillende aspecten van de indicatiestelling en werken van daaruit verder aan maatregelen om de kwaliteit te waarborgen. We opteren om hierbij geen onderscheid te maken tussen minder- en meerderjarigen, deskundige inschalers werken vaak immers voor beide doelgroepen. Daarnaast onderzoeken we hoe BelRAI en het huidige zorgzwaarte-instrument elkaar kunnen versterken.

De beleidsuitgaven voor de multidisciplinaire verslagen worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RA-WT. In de BO2025 is hiervoor een krediet van 6,6 miljoen euro voorzien. De beleidsuitgaven voor de Diensten Ondersteuningsplan worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT. In de BO2025 is hiervoor een krediet van 8,0 miljoen euro voorzien.

1.3.2. OD: We werken verder aan een sectoraal kwaliteitskader dat de principes van het kwaliteitsdecreet uitdraagt.

Binnen de projecten rond kwaliteit werken we verder aan een sectoraal kwaliteitskader. We bekijken hoe het vernieuwde kwaliteitsdecreet, inclusief de gevalideerde principes en begrippen rond kwaliteit, binnen onze sectorale regelgeving kan worden toegepast, passend binnen de intersectorale evoluties.

We onderzoeken hoe we evolueren naar een nieuw regelluw impactgericht kwaliteitskader: Welzijnsdoelstellingen staan centraal bij al onze organisaties. Enerzijds doen we dit door de huidige regelgeving bij te sturen, anderzijds sporen we samen met andere sectoren verder op de principes van het intersectorale kwaliteitsdecreet. Dit doen we o.a. via een wetenschappelijk onderzoek. Aansluitend bekijken we wat de beste implementatie is, gericht op de doelen en de impact, tegelijkertijd regelluw en toch duidelijk genoeg voor de organisaties, telkens met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van leven van alle gebruikers.

Hiervoor wordt in 2025 200 keuro voorzien op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

1.3.3. OD: We ondersteunen lopende initiatieven en ontwikkelen concrete richtlijnen en acties om de participatie van personen met een handicap te versterken.

Vanuit VAPH werken we in cocreatie met de belanghebbenden verder rond participatie, transparantie en het vernieuwen van de kwaliteitskaders binnen de sector.

Een actieplan participatie wordt afgewerkt en uitgevoerd zowel vanuit de administratie als door de deelnemende stakeholders en samen met de sector wordt bekeken welke lopende initiatieven kunnen worden verder gezet en/of versterkt.

Het project kwaliteitskader legt de focus op inspraak, participatie en medezeggenschap van gebruikers en hun vertegenwoordigers bij de zorgaanbieders. In co-creatie werd een visie en een werkingskader ontwikkeld. Dat concretiseren we in een actieplan zodat de participatiecultuur wordt versterkt in onze sector.

Binnen het project transparantie staat de geïnformeerde gebruiker en transparantie tussen gebruiker en zorgaanbieder centraal. De zorg en ondersteuning moet op een transparante wijze worden toegelicht aan de budgethouders. De budgethouder heeft ook recht op een transparante weergave van de kosten die een vergunde zorgaanbieder aanreken voor zorg- en ondersteuningsfuncties die met een PVB worden vergoed, en dit uitgedrukt in punten en euro's. We streven naar deze doelstelling voor alle ondersteuningsfuncties. Daartoe werden vier versie van model-IDO's ontwikkeld die momenteel in een evaluatietraject zitten. Ook transparantie van de woon- en leefkosten is onderwerp van het project.

Hiervoor wordt in 2025 100 keuro aangewend, aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

1.3.4. OD: We optimaliseren de handhavingscyclus, in samenwerking met zorginspectie.

Ook de handhavingscyclus wordt geoptimaliseerd, waar nodig in samenwerking met zorginspectie. We veruitwendigen bestaande acties en focussen op een cyclus van preventieve tot reactieve handhaving. Begeleidende maatregelen primeren op sancties. We werken risicogestuurd en complementair met Zorginspectie. Daartoe ontwikkelen we een geautomatiseerde en risicogestuurde monitoring van al onze organisaties, alsook bekijken we welke controles vanuit de administratie van het VAPH kunnen gebeuren. Enerzijds bekijken we of we zoveel mogelijk risico's kunnen dekken, anderzijds staat de complementariteit met Zorginspectie ook hierin centraal en tegelijkertijd beogen we administratieve eenvoud voor onze organisaties.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.3.5. OD: We ontwikkelen een proactief en preventief monitoringssysteem voor alle bestaande actoren in de sector om de vinger aan de pols te houden, in het bijzonder voor de financiële aspecten.

We zetten in op een betere monitoring van de financiële situatie van de VAPH-erkende en vergunde diensten en voorzieningen, teneinde preventief te kunnen ageren bij diensten en voorzieningen die financiële risico's lopen.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.3.6. OD: We implementeren en onderzoeken de toepassing van doelregelgeving binnen de sector personen met een handicap.

Uit een intersectoraal project tijdens de vorige legislatuur en specifiek in onze sector weten we dat doelregelgeving geen doel op zich is en wel één van de mogelijkheden om te komen tot vermindering van de regeldruk. Bij nieuwe regelgeving bekijken we telkens voor welke aspecten van de regelgeving in de VAPH-sector doelregelgeving het uitgelezen instrument is.

Als doelstelling moet kwaliteitsvolle zorg, ondersteuning en hulpmiddelen overeind blijven, zonder dat overmatige administratieve verplichtingen in de plaats komen.

Het GOBAREG-project bestudeert in welke context en onder welke voorwaarden doelregelgeving op een legitieme manier georganiseerd kan worden zodat het de beoogde uitkomsten haalt. Het VAPH neemt deel aan de stuurgroep en verleent zijn actieve medewerking aan het onderzoeksproject.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.3.7. OD: We zetten verder in op een doeltreffende besteding van het persoonsvolgend budget en persoonlijke assistentiebudget.

Met betrekking tot de besteding van persoonsvolgende budgetten zetten we in op het tegengaan van excessen, en het oriënteren van de besteding van het PAB en PVB naar kwaliteit van leven. We maken hierbij gebruik van middelen of instrumenten zoals de Quality Monitoring Tool (QMT), ontwikkeld tijdens het UNIC-project, en we scherpen de bestedingsregels aan om de besteding van het PVB te relateren aan en de focus terug te brengen op kwaliteit van leven.

Via een uitgaventoetsing bekijken we de bestedingsregels voor cashbudgetten. De grote mate aan bestedingsvrijheid maakt dit systeem zeer aantrekkelijk t.o.v. andere hulp die gericht verleend wordt. We kijken hierbij specifiek naar het vrij besteedbare deel, de aanrekening van gezinszorg of dienstencheques en de toekenning van premies aan assistenten.

Tot slot houden we de vinger aan de pols om ook administratieve eenvoud bij het besteden van de persoonlijke budgetten voor budgethouders zoveel als mogelijk na te streven.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.3.8. OD: We werken verder aan het vernieuwen van het kader rond rechtstreeks toegankelijke hulp.

Toegankelijkheid en kwaliteit van zorg gaan hand in hand. We zetten daarom verder in op het ontwikkelen en evalueren van vraaggestuurde Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH) en het lopende project hierrond, zodat we personen met een handicap efficiënter kunnen toeleiden naar meer laagdrempelige ondersteuning. We verruimen de verworven inzichten uit het pilootproject RTH over alle erkende RTH-diensten. We hebben daarbij speciale aandacht voor de specifieke meerwaarde die laagdrempelige zorg en outreach kunnen bieden. We zien hier ook de mogelijkheid om een inclusieve werking met andere beleidsdomeinen op te schalen, waarbij het VAPH in samenwerking met actoren uit de sector kan functioneren als expertisecentrum handicap.

Bij het opmaken van een aangepast BVR RTH integreren we de inzichten uit het project GIO met de inzichten uit de pilootfase RTH. Hierbij zorgen we ervoor dat de doelstellingen en modaliteiten van de nieuwe functies uit de pilootfase en deze van de functie 'GIO' onderling congruent en afgestemd zijn.

Alle beleidsuitgaven voor RTH worden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT. In de BO2025 is voor RTH een krediet van 126,6 miljoen euro voorzien. Hiervan is 20 miljoen euro gereserveerd voor het pilootproject.

1.4. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

1.4.1. OD: We onderzoeken de oorzaken en elementen die bijdragen aan de krapte aan de arbeidsmarkt binnen de sector personen met een handicap.

We sluiten hiervoor aan bij de initiatieven die over sectoren heen (zie ook 1.4.2) en door de zorgambassadeur specifiek voor zorg en welzijn worden genomen. Daarnaast zetten we ook gericht in op het onderzoeken welke factoren bijdragen aan de krapte op de arbeidsmarkt specifiek binnen de sector personen met een handicap. Dit spitst zich dan zowel toe op het beroep van persoonlijk assistenten als eventuele krapte binnen de voorzieningen. We focussen daarbij op positieve elementen en het creëren van een toekomstperspectief. Ook hier wordt dit zoveel als mogelijk in overleg met de sector uitgevoerd.

We maken het beroep van persoonlijk assistent aantrekkelijker, zetten de al genomen maatregelen daarrond verder en versterken de pooling op de website [zorgwijs.be](http://zorgwijs.be), waarbij assistenten voor verschillende cliënten kunnen werken op een administratief lichte manier.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.4.2. OD: We formuleren (intersectorale) aanbevelingen om de krapte op de arbeidsmarkt binnen de sector te kunnen verminderen.

Er zijn andere beleidsdomeinen partner in dit verhaal: zo zijn er mogelijke initiatieven op het vlak van onderwijs en vorming, op vlak van beeldvorming in de media, en op coaching en het uitwisselen van best practices met andere domeinen.

We hebben hier ook bijzondere aandacht voor mogelijkheden die kunnen ontstaan door het verstevigen van partnerschappen met de VDAB.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.5. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

1.5.1. OD: We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van gegevens van personen met een handicap om deze op veilige wijze met andere overheden te kunnen uitwisselen.

We werken samen met Opgroeien, Departement Zorg, eHealth en Digitaal Vlaanderen aan een betere gegevensdeling van diagnostische gegevens en indicatiestellingen met het oog op vereenvoudiging en de realisatie van het only once principe.

We sporen overheden aan om aan te sluiten op de gegevensstroom die het VAPH aanbiedt via het MAGDA platform. We werken samen met de Kruispuntbank Sociale Zaken wanneer dit nodig is op federaal niveau.

Er zijn verschillende instanties die Vlamingen erkennen als 'persoon met een handicap' waar afgeleide rechten uit kunnen voortvloeien: Opgroeien, FOD Sociale Zekerheid, VDAB en het VAPH. Deze erkenningen worden soms bilateraal uitgewisseld, soms zijn ze niet beschikbaar. Het VAPH wil een bouwsteen (of desgevallend Vitalink) die via MAGDA ontsloten wordt waar



Vlaamse en Federale entiteiten medische gegevens, erkenningsgegevens... kunnen registreren en/of consulteren.

1.5.2. OD: We werken verder aan de digitalisering van onze dienstverlening voor burgers en hebben oog voor de toegankelijkheid ervan.

We verankeren de digitale dienstverleningstrategie van de Vlaamse overheid rond de website [www.vaph.be](http://www.vaph.be) en het e-loket [mijnvaph.be](http://mijnvaph.be). We gebruiken waar mogelijk de aangereikte bouwstenen.

We breiden het e-loket [mijnvaph.be](http://mijnvaph.be) verder uit. In 2025 zorgen we voor een meer overzichtelijke startpagina. Daarnaast vergroten we de mogelijkheden om aanvragen in te dienen, te verwerken en op te volgen, zowel voor personen met een handicap, de administratie als voor professionals. We geven personen met een handicap de mogelijkheid om zelf bepaalde persoonlijke zaken te beheren, zoals het toevoegen van een rekeningnummer. Formulieren die nuttig zijn om te integreren in het e-loket, zullen we blijvend integreren doorheen de legislatuur. We zetten daarmee in op verhoogde toegankelijkheid en efficiënte dienstverlening.

Daarnaast werken we aan het vereenvoudigen van de toegang van het e-loket [mijnvaph.be](http://mijnvaph.be) voor wettelijke vertegenwoordigers en samenwerkende organisaties. We doen dat respectievelijk door een uitbreiding van machtiging bij het rijksregister na te streven, en in te zetten op het decretaal verankeren van de opdrachten.

We vereenvoudigen de toegang tot [mijnvaph.be](http://mijnvaph.be) voor wettelijke vertegenwoordigers door een uitbreiding van onze machtiging tot het Rijksregister

Alle beleidsuitgaven voor SD 5 worden aangerekend op de werkingsmiddelen van het VAPH - GH0-AGGF2RF-WT, waar een budget van 4,5 miljoen euro zal besteed worden (IT).

1.6. SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten voor iedereen en op het voorkomen en bestrijden van armoede

1.6.1. OD: We houden de vinger aan de pols rond de betaalbaarheid van woon- en leefkosten en zetten samenwerkingsverbanden op met andere overheden om oplossingen te formuleren.

Binnen de werkgroep transparantie is een actie uitgewerkt om (potentiële) zorggebruikers een eerste indicatie over de woon- en leefkosten te bieden. Het betreft een inschatting die gemaakt wordt op maandbasis en op basis van de vraag van de zorggebruiker. Op die manier heeft de (potentiële) zorggebruiker al een idee omtrent de betaalbaarheid van de woon- en leefkosten alvorens men contact neemt met de zorgaanbieder. De zorggebruiker kan op die manier ook een eerste minimale vergelijking tussen zorgaanbieders maken. Belangrijk is echter dat dit de dialoog tussen de gebruiker en de zorgaanbieder niet vervangt.

Er is niet alleen nood aan transparantie rond woon- en leefkosten, er is ook aandacht nodig voor de stijging van die woon- en leefkosten. We nemen onze verantwoordelijkheid op naar andere overheden om hen te sensibiliseren over de rol die zij (kunnen) spelen bij armoedebestrijding. Bij de opstart van een interministeriële conferentie zal ik deze problematiek onder de aandacht brengen.

Hiervoor wordt in 2025 115 keuro aangewend, aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

1.6.2. OD: We onderzoeken de betaalproblemen rond vervoer en mobiliteit binnen de sector en werken aan gerichte oplossingen door de handen in elkaar te slaan met andere beleidsdomeinen.

Betaalbaarheid van zorg is en blijft voor de persoon met handicap een belangrijke pilaar. We blijven oog hebben voor transparantie van kosten, impact van woon- en leefkosten en specifieke uitgavenposten zoals vervoer.

Als expertisecentrum sensibiliseren we samen met de sector ook de reguliere actoren in functie van het zoveel mogelijk openen van rechten voor personen met een handicap.

Hiervoor worden in 2025 geen specifieke budgetten aangewend.

1.7. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	2.799.113	192.567	2.991.680	2.091.919	634.327	2.726.246
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>2.799.113</b>	<b>192.567</b>	<b>2.991.680</b>	<b>2.091.919</b>	<b>634.327</b>	<b>2.726.246</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

#### Inhoudelijke toelichting evolutie:

De wijzigingen worden per begrotingsartikel toegelicht.

1.7.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

*Uitgavenartikelen*

## GB0-1GGF2RX-IS - VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan het VAPH. Met deze werkingstoelage, aangevuld met de eigen inkomsten van het VAPH, wordt het beleid inzake personen met een handicap uitgevoerd. Het VAPH biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren.

Onder handicap wordt verstaan 'elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren'.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het IVA VAPH.

### Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	2.799.113	2.091.919
<i>Index</i>	52.317	48.382
<i>Compensaties</i>	-19.188	-19.242
<i>Andere bijstellingen</i>	159.438	605.187
<b>BO 2025</b>	2.991.680	2.726.246
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Het krediet op dit begrotingsartikel wijzigt naar aanleiding van een aantal compensaties en bijstellingen die hieronder meer in detail worden toegelicht.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GEF2MX-IS	34	34	Invulling crisisbegeleiding door MFC na oproep door Agentschap Opgroeien.
Naar GB0-1GHF2TH-WT	-1.075	-1.075	Compensatie in het kader van de extra uren gezinszorg voor de personen met een handicap in prioriteitengroep 3, conform begrotingsakkoord 2024-2133.
Naar GB0-1GEF2MX-IS	-23.273	-23.273	Deel IPO's die door Opgroeien wordt gesubsidieerd.
Van SG0-1SKC2TG-PR	317	317	Uitvoering sectoraal akkoord 2020-2022.
Naar GB0-1GEF2QX-IS	-155	-155	Compensatie naar Opgroeien regie in het kader van de ondersteuningstoelage
Van GB0-1GCF2BA-WT	0	-27	Eenmalige compensatie vanuit VAPH om de nodige VEK-kredieten te voorzien in 2025 voor de impactanalyse in het

			kader van European Health Data Space.
Van GB0-1GEF2QX-IS	4.332	4.332	Terugdraai eenmalige compensatie bij BA2024 in het kader van de ondersteuningstoelage.
Van GB0-1GCF2BA-WT	27	0	Terugdraai van de eenmalige compensatie van VAK in 2024 vanuit VAPH voor de impactanalyse in het kader van European Health Data Space.
Van GB0-1GHF2TX-IS	467	467	Terugdraai ondersteuningstoelage/BOB VSB.
Van GB0-1GCF2BA-WT	138	138	Terugdraai van de eenmalige compensatie vanuit VAPH bij BA2024 in het kader van het waarderingsplatform.
<b>TOTAAL</b>	<b>-19.188</b>	<b>-19.242</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
aanpassing VAK PVB omwille van onderbenutting	16.254	0	
aanpassing VAK PAB voor VIA	356	0	
Terugdraaien afroming saldo BA24	0	449.077	
aanpassing VAK PAB omwille van andere correcties (o.m. overlijden)	-734	0	
aanpassing VAK PVB voor VIA	2.416	0	
Aanwending ruiter IPO/MPIGO	0	38.510	
aanpassing VAK PVB omwille van andere correcties (o.m. overlijden)	-3.462	0	
aanpassing VAK PAB omwille van onderbenutting	499	0	
Effecten arrest RvS	12.000	12.000	Herstel budgetbepaling
Effecten arrest RvS	3.200	3.200	Herstel % beheerskosten
Netto beleidsruimte: AT en PG1	64.127	52.400	
Netto beleidsruimte: meerderjarigen	42.534	34.640	

Netto beleidsruimte: minderjarigen	22.248	15.360	
<b>TOTAAL</b>	<b>159.438</b>	<b>605.187</b>	

1.7.2. Overige entiteiten onder gezag: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

**GB0-1GGF2RX-IS - VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	2.799.113	2.091.919
<i>Index</i>	+52.317	+48.382
<i>Compensaties</i>	-19.188	-19.242
<i>Andere bijstellingen</i>	+159.438	+605.187
<b>BO 2025</b>	2.991.680	2.726.246
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de werkingstoelage aan het VAPH. Met deze werkingstoelage, aangevuld met de eigen inkomsten van het VAPH, wordt het beleid inzake personen met een handicap uitgevoerd. Het VAPH biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren.

Onder handicap wordt verstaan 'elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren'.

Het VAPH:

- streeft naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- treedt op als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;
- werkt het beleid uit voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueert de uitvoering ervan;
- behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en aanvragen voor het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen;
- stelt persoonsvolgende budgetten ter beschikking en ziet toe op de besteding ervan;

- erkent en vergunt diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- stemt de vraag naar zorg en ondersteuning af op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Index:

- Er wordt voor 52.317 keuro in VAK en 48.382 keuro in VEK toegevoegd omwille van de spilindexoverschrijding in 2024, met een effect op de lonen voor een volledig jaar in 2025, en de verwachte inflatie in 2025 met een effect op de niet-loongedeelten van de uitgaven.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GEF2MX-IS	+34	+34	Crisisbegeleiding jongeren
Naar GB0-1GHF2TH-WT	-1.075	-1.075	Bijkomende uren gezinszorg
Van SG0-1SKC2TG-PR	+317	+317	CAO VO-personeel
Naar GB0-1GEF2MX-IS	-23.273	-23.273	Internaten Onderwijs
GB0-1GCF2BA-WT	+27	-27	impactanalyse EHDS
GB0-1GCF2BA-WT	+138	+138	Waarderingstool
GB0-1GEF2QX-IS	+4.177	+4.177	Ondersteuningstoeslag
GB0-1GHF2TH-IS	+467	+467	Ondersteuningstoeslag / BOB
<b>TOTAAL</b>	<b>-19.188</b>	<b>-19.242</b>	

Compensaties:

- Compensatie vanuit het agentschap Opgroeien voor de intekening van een MFC in een crisisbegeleidingstraject, opgezet vanuit Opgroeien. De erkenning en bijhorende subsidie vanuit het VAPH zal hierdoor verhoogd worden: +34 keuro in VAK en VEK
- Compensatie naar het departement Zorg voor het inrichten van bijkomende uren gezinszorg, specifiek gericht naar personen met een handicap die wachten in prioriteitengroep 3: -1.075 keuro in VAK en VEK
- Compensatie vanuit BZ provisie AgO voor het sectoraal akkoord VO-personeel: +317 keuro in VAK en VEK
- Compensatie naar Opgroeien Regie voor de internaten. Vanuit het departement Onderwijs en Vorming werden vanaf 1 september 2023 de internaten in gekanteld in het VAPH, wat bij de BO2024 een bijkomend beleidskrediet betekende van 22.680 keuro miljoen euro. Bij BO25 wordt er in het kader hiervan 23.273 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar GB0-1GEF2MX-IS: -23.273 keuro voor de internaten die gesubsidieerd worden vanuit het agentschap Opgroeien

- Compensatie naar het departement Zorg voor impactanalyse European Health Data Space: +27 keuro VAK (terugname van een eenmalige overheveling in VAK in 2024). - 27 keuro VEK in 2025 (de eenmalige overheveling in VEK volgt pas in 2025, was nog niet overgeheveld in VEK in 2024)
- Compensatie vanuit het departement Zorg voor de gezamenlijke uitbouw van een waarderingstool: +138 keuro in VAK en VEK (terugname van een eenmalige overheveling in 2024)
- Compensatie vanuit Opgroeien voor de ondersteuningstoelage: +4.177 keuro in VAK en VEK (quasi integrale terugname van een eenmalige overheveling in 2024 ten belope van 4.332 keuro)
- Compensatie vanuit de Vlaamse Sociale Bescherming voor de ondersteuningstoelage/BOB: +467 keuro in VAK en VEK (terugname van een eenmalige overheveling in 2024)

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Internaten Onderwijs	0	+38.510	Verhoging werkingstoelage voor aanwending overgedragen krediet
Herstel basis	0	+449.077	Herstel basis werkingstoelage na afoming saldo
<b>Tussentotaal VEK aanpassing</b>	<b>0</b>	<b>+487.587</b>	
Impact arrest RvS	+15.200	+15.200	Terugdraaien nieuwe budgetbepaling en beheerskosten na arrest RvS
Tussentotaal	+15.200	+15.200	
<b>Tussentotaal VAK en VEK aanpassingen</b>	<b>+15.200</b>	<b>+15.200</b>	
PAB - onderbenutting	+499		
PAB - VIA	+356		
PAB - andere correcties	-734		
PVB - onderbenutting	+16.254		
PVB - VIA	+2.416		
PVB - andere correcties	-3.462		
<b>Tussentotaal VAK aanpassing</b>	<b>+15.329</b>	<b>0</b>	
<b>TOTAAL</b>	<b>+ 30.529</b>	<b>+ 502.787</b>	

<b>Bijstellingen</b>	<b>Netto</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Automatische toekenningen prioriteitengroep 1	en	+64.127	+52.400	Uitbreidingsbeleid meerderjarigen

Prioriteitengroep 2	+42.534	+34.640	Uitbreidingsbeleid meerderjarigen
PAB	+22.248	+15.360	Uitbreidingsbeleid minderjarigen
<b>Tussentotaal beleidsruimte</b>	<b>netto +128.909</b>	<b>+102.400</b>	

Bijstellingen 487.587 keuro VEK:

- Van de decretaal overgedragen kredieten in het kader van de overheveling van internaten vanuit het beleidsdomein onderwijs wordt 38.510 keuro voorzien om aangewend te worden in 2025. De werkingstoelage wordt hiervoor recurrent verhoogd met dat bedrag. Omwille van de integratie van een aantal internaten IPO en MPIGO! in Welzijn werden kredieten overgeheveld vanuit het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn. De geboden zorg kon hiermee worden uitgebreid en beter afgestemd op de noden van de zorgbehoevenden. Dit leidt ook tot een hogere kost. De meerkost wordt in VAK in 2025 opgevangen met de decretaal overgedragen kredieten. In 2025 wordt geraamd dat van de overgedragen kredieten er 38.510 keuro VAK zal aangewend worden.
- Het opgebouwd saldo uit de voorbije jaren wordt in 2024 aangewend ten belope van 449.077 keuro, door een eenmalige vermindering van de werkingstoelage. Voor 2025 wordt de werkingstoelage bijgevolg opnieuw op het 'normale peil' gebracht.

Beleidsmatige bijstellingen +15.200 keuro VAK en VEK:

- Ingevolge het arrest Raad van State van 8 januari 2024 werden bepaalde delen van de regelgeving geschrapt. Het betreft enerzijds de nieuwe methode van budgetbepaling die in maart 2020 werd ingevoerd, zodat de budgetten die worden toegekend beter zijn afgestemd op de ondersteuningsvragen en het zorgwaarteprofiel van de betrokken persoon met een handicap. De Raad van State besliste in haar arrest van 8 januari dat deze laatste correctiefase om alle gebruikers met een persoonsvolgend budget met een gelijke zorgnood een gelijk budget te geven, gedeeltelijk niet correct was. Zij vernietigde artikel 26. Dit betekent dat de ter beschikking gestelde budgetten moeten aangepast worden, met een meerkost van 12.000 keuro. De Raad van State besliste in hetzelfde arrest dat de verlaging van de beheerskosten van 11,94% naar 10,35% niet correct was en vernietigde artikel 31, 1° van het betreffende besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2021. In uitvoering van het arrest werden de beheerskosten terug verhoogd van 10,35% tot 11,94 %, hetgeen een meerkost vertegenwoordigt van 3.200 keuro.

Bijstellingen +15.329 keuro VAK:

- Voor de VCO-conforme aanrekening van de budgetten gebeurt vanaf begrotingsjaar 2023 voor elke terbeschikkingstelling een aanrekening op VAK. Vanaf de begroting 2023 werd hiervoor voor het eerst een extra VAK opgenomen in de begroting, op basis van de berekende onderbenutting op de PVB en PAB door de cliënten. Daarnaast wordt voor de PAB-budgethouders en voor de PVB-cashbesteders ook een extra VAK aangerekend voor het potentieel recht op bijkomende vergoedingen in het kader van de VIA-akkoorden. Concreet is dat het geval bij de besteding door middel van een arbeidsovereenkomst met een persoonlijk assistent. Ook hiervoor wordt een



extra VAK in de begroting voorzien. De werkelijke kosten zijn inbegrepen in de beschikbare VEK-kredieten.

De inkooporders van personen die uitstromen in de loop van het jaar worden niet verminderd. Tegelijk wordt ten belope van de geraamde effectieve minderkosten in dat jaar al nieuwe budgetten PAB en PVB ter beschikking gesteld. Dat leidt ertoe dat er een tijdelijke dubbele aanrekening op het VAK gebeurt, doch de effectieve uitgaven worden opgevangen binnen de bestaande VEK-kredieten.

Dit leidt tot de volgende aanpassingen:

PVB: +15.208 keuro

- Voor de uitstroom en andere correcties: -3.462 keuro
- Voor de onderbenutting: +16.254 keuro.
- Voor de VIA-akkoorden bij cashbesteding: +2.416 keuro.

PAB: +121 keuro

- Voor de uitstroom en andere correcties: -734 keuro
- Voor de onderbenutting: +499 keuro.
- Voor de VIA-akkoorden bij cashbesteding: +356 keuro.

Zie ook verder bij uitgavenartikel GH0-AGGF2RD-WT.

Bijstellingen + 128.909 keuro in VAK en + 102.400 keuro in VEK Netto Beleidsruimte:

- WARM VLAANDEREN betekent dat er bijkomende kredieten worden geïnvesteerd in personen met en handicap. Voor 2025 gaat het om de terbeschikkingstelling van bijkomende budgetten aan de personen met een handicap ten belope van 102,4 miljoen euro. Omwille van het hergebruik van de verwachte onderbenutting wordt erop geanticipeerd door een hoger VAK te voorzien.

Een verder detail is opgenomen onder uitgavenartikel GH0-AGGF2RD-WT.

#### *Ontvangstenartikelen*

#### **GH0-BGGFARA-OW** ONTVANGSTEN – TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

	<b>(duizend euro)</b>		
	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	10	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde vergoedingen in het kader van de toeleiding.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARB-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	500	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor hulpmiddelen, alsook terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie (WS) met betrekking tot de hulpmiddelen. Door de opdeling van de ontvangsten per doelstelling, worden de terugvorderingen WS verdeeld volgens hun oorsprong.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARC-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Hierop wordt geen afzonderlijk krediet voorzien aangezien de afrekening van de zorgverstrekkende organisaties steeds globaal per subsidie-eenheid (SE) gebeurt, voor alle zorgvormen (rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, zowel voor meerderjarigen als minderjarigen).

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARD-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES FINANCIERING VAN HET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>

BA 2024	5.000	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>5.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft terugvorderingen van eerder toegekende terugvorderbare voorschotten aan meerderjarige budgethouders PVB bij beëindiging cashbesteding en minderjarige budgethouders PAB bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH of door overstap naar het PVB.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARD-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**

**(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	20.800	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>20.800</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (nRTH).

Het omvat zowel terugvorderingen van teveel betaalde voorschotten aan zorgaanbieders als ten onrechte uitgekeerde vergoedingen aan de PAB- en PVB budgethouders bij de besteding van hun budget.

Tevens worden op dit begrotingsartikel de terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod aangerekend. Deze gebeuren voornamelijk van verzekeringsmaatschappijen.

Daar de afrekeningen per subsidie-eenheid (SE) van de zorginstellingen gebeuren van zowel RTH als nRTH samen, worden de terugvorderingen van de SE globaal op dit artikel aangerekend.

Tot slot wordt het artikel ook gespijsd met door de federale overheid aan de zorgvoorzieningen toegekende RSZ-kortingen. De zorgvoorzieningen storten deze korting door, aangezien de toegekende subsidie geen rekening houdt met deze korting.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet.

**GH0-BGGFARE-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES**

**(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	300	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>300</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van subsidies toegekend aan organisaties.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARF-OL** ONTVANGSTEN LENINGEN BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	1	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat waarborgen gestort aan het VAPH. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-LE).

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARF-OP** ONTVANGSTEN PARTICIPATIES BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	20	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>20</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat de terugstorting van eerder door het VAPH betaalde waarborgen. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden door het VAPH die nadien zou teruggestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-PA).

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFARF-OW** ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	455	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>455</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel omvat alle terugvorderingen vanuit de apparaatskredieten en opbrengsten van verkopen van goederen en diensten, alsook eventuele terugvorderingen van de loonkost van gedetacheerde personeelsleden.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-BGGFAZZ-OI** ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	2.091.919	0	0
Bijstellingen BO 2025	634.327	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>2.726.246</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het ontvangstenartikel betreft de werkingstoelage afkomstig van de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de opdrachten van het VAPH.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

De uitleg is terug te vinden bij de werkingstoelage (GB0-1GGF2RX-IS).

**GH0-BGGFAZZ-OG** OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	450.287	0	0
Bijstellingen BO 2025	-449.208	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>1.079</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het desgevallende gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Het overgedragen saldo wordt aangepast aan het geraamde over te dragen saldo per einde 2024 (uitgavenartikel GH0-AGGF2ZZ-OV van de aangepaste begroting 2024). In 2024 wordt

de werkingstoelage eenmalig verminderd ten belope van 449.077 keuro. Het VAPH zal ten belope van dat bedrag het gecumuleerd overgedragen saldo aanwenden. Daarnaast is er een jaarlijkse afname van het overgedragen saldo ten belope van 131 keuro voor de huur van de gebouwen van de Vlaamse overheid door de diensten van het VAPH.

#### *Uitgavenartikelen*

#### **GHO-AGGF2RA-WT TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	6.503	6.503
<i>Index</i>	117	117
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>6.620</b>	<b>6.620</b>
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door multidisciplinaire teams (MDT). Het agentschap erkent niet alleen de teams maar vergoedt hen ook voor de opmaak van het MDV.

Het MDV bestaat uit verschillende modules. Afhankelijk van het type aanvraag (eerste of volgende aanvraag, PVB of IMB, type procedure) zijn 1 of meerdere modules noodzakelijk om tot een volledige objectivering van de aanvraag te komen.

Er zijn vier modules binnen het MDV.

- Module A: beschrijving en objectivering en geobjectiveerd van de handicap in kader van aanvragen IMB en PVB.
- Module B: objectivering van de ondersteuningsnood of zorgzwaarte. Deze module moet ingediend worden wanneer de persoon een persoonsvolgend budget wil aanvragen bij het VAPH. Het MDT hanteert het zorgzwaarte-instrument (ZZI) voor de objectivering van de ondersteuningsnood.
- Module C: beschrijving van de dringendheid van de ondersteuningsvraag van het persoonsvolgend budget (PVB). De module C geeft informatie over de actuele situatie, de professionele ondersteuning, de ondersteuning door het netwerk, de gewenste ondersteuning die de cliënt vraagt en de kloof tussen de actuele ondersteuning en de gewenste noodzakelijke ondersteuning
- Module D: objectivering van de ondersteuningsnood en de indicering op het vlak van hulpmiddelen en aanpassingen

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Het krediet wordt verhoogd met 117 keuro in VAK en VEK omwille van de inflatie.

## **GHO-AGGF2RB-WT** FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	48.206	37.231
<i>Index</i>	588	369
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>48.794</b>	<b>37.600</b>
Aanwending VAK-ruiter		

### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel. Een aantal hulpmiddelen die individueel gebruikt worden, worden ook terugbetaald aan personen die verblijven in een voorziening.

Voorbeelden waarvoor een tegemoetkoming kan gebeuren:

- Activiteiten dagelijks leven (ADL): eetapparaat, aangepaste werktafel, kleurendetector, trilwekker, antidecubitusmateriaal, aangepaste stoel
- Mobiliteit: aanpassingen aan een auto, aanvullende rijlessen, een witte stok, een geleidehond voor blinden
- Wonen: een automatische deuropener, aanpassingen aan het sanitair, een hellingbaan
- Communicatie: computeraanpassingen, leesloep, beeldschermloep, een brailleleesregel, een tekstherkenningsprogramma
- Andere: pedagogische hulp bij hogere studies, incontinentiemateriaal.

Het VAPH voorziet voor veelgevraagde hulpmiddelen een maximum bedrag van terugbetaling (= refertebedrag). De refertebedragen zijn opgenomen in de refertelijst. De hulpmiddelen die terugbetaald worden aan personen die in een voorziening verblijven, zijn opgenomen in de refertelijst bis.

Voor sommige hulpmiddelen wordt in de refertelijst een basiskost opgenomen. Dat is de kost van een courant gebruiksvoorwerp voor personen zonder handicap (bv. standaardfiets). De basiskost wordt in mindering gebracht van de factuur.

Ook voor hulpmiddelen die niet opgenomen zijn in de refertelijst kan een tegemoetkoming gegeven worden. Zulke vragen worden beslist door de bijzondere bijstandsc commissie.

Een beslissing tot tegemoetkoming door het VAPH is geldig gedurende 2 jaar, behalve voor woningaanpassingen waar de beslissing 4 jaar geldig blijft.

Onder dit artikel worden ook tegemoetkomingen voor reis- en verblijfkosten naar school voor leerlingen van het gewoon onderwijs en de huurpakketten voor personen met een snel degeneratieve aandoening, zoals ALS, aangerekend.

Er wordt een extra bedrag aan VAK ingeschreven voor de aanrekening van de toezeggingen die gebeuren voor de tussenkomst in materiële hulpmiddelen. Het VEK blijft constant. In de praktijk leiden heel wat toezeggingen niet tot effectieve tussenkomsten omdat de cliënt finaal afziet van de aankoop of inrichting of een goedkoper hulpmiddel aanschaft dan het maximale refertebedrag. Het hoger VAK laat toe dat er effectief meer toezeggingen kunnen gebeuren zonder dat de effectieve uitgaven boven het beschikbare VEK zouden stijgen.

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Het krediet wordt verhoogd met 588 keuro in VAK en 369 keuro in VEK omwille van de inflatie.

#### **GH0-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	124.370	124.370
<i>Index</i>	2.030	2.030
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>126.400</b>	<b>126.400</b>
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH). Rechtstreeks toegankelijke hulp is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een persoonsvolgend budget en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

Een RTH-aanbieder wordt erkend voor het bieden van een aantal ondersteuning, uitgedrukt in personeelspunten.

Een zorgaanbieder kan volgende ondersteuning aanbieden:

- ambulante begeleiding
- mobiele begeleiding
- groepsbegeleiding
- dagopvang
- Verblijf
- Open functie
- Begeleid werken

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**



Het krediet wordt verhoogd door de index met 2.030 keuro in VAK en VEK omwille van de inflatie.

**GH0-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTEEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	25.000	25.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>25.000</b>	<b>25.000</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Naast het opnieuw gebruiken van de terugvorderingen bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH, die ook aan de ontvangstenzijde van de begroting van het VAPH zijn opgenomen op begrotingsartikel GH0-BGGFARD-OP, wordt ook een krediet voorzien voor nieuwe toekenningen ikv. de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet

**GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	2.557.364	2.310.195
<i>Index</i>	+48.376	+44.660
<i>Compensaties</i>	-19.670	-19.670
<i>Andere bijstellingen</i>	+30.529	+53.710
<i>Netto beleidsruimte</i>	128.909	102.400
<b>BO 2025</b>	<b>2.745.508</b>	<b>2.491.295</b>
Aanwending VAK-ruiter	38.510	

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De financiering van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH.

Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten, en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de cliënten zijn een persoonlijk assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen en een persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen.

- Persoonlijke-Assistentiebudget voor minderjarigen: Een PAB is een budget dat de Intersectorale toegangspoort van het Agentschap Opgroeien toekent aan een minderjarige persoon met een handicap of zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger om de assistentie thuis of op school te organiseren en te financieren. De budgethouder bepaalt zelf waar, wanneer, hoe en door wie de assistentie wordt gegeven. Een PAB wordt vaak besteed door middel van een overeenkomst met een persoonlijke assistent. Deze voert handelingen uit op het vlak van bijstand en begeleiding van de persoon met een handicap met het oog op de organisatie van diens dagelijks leven en bevordering van zijn sociale integratie. De budgethouder neemt zelf een persoonlijk assistent in dienst en sluit een overeenkomst af conform de Belgische arbeidswetgeving. Overeenkomsten kunnen afgesloten worden via een sociaal secretariaat, een interimkantoor, een dienstenchequebedrijf, wijkwerken, een zelfstandige, een voorziening of een vrijwilligersorganisatie die vrijwilligers ter beschikking stelt.
- Persoonsvolgend Budget voor meerderjarigen
- Aan meerderjarigen wordt sinds 2017 doorgaans een PVB toegekend.
- Met een PVB kunnen verschillende vormen van ondersteuning ingekocht worden:
  - dagbestedingsondersteuning (begeleiding in groep en permanentie gedurende de dag)
  - woonondersteuning (begeleiding en permanentie tijdens de nacht met inbegrip van avond- en ochtenduren)
  - individuele ondersteuning (één-op-één-begeleiding gedurende een aantal uren per week)
  - De persoon met een handicap (pmh) dient een overeenkomst af te sluiten met de persoon en/of de organisatie die ondersteuning aanbiedt. Dit kan o.a. zijn:
    - thuiszorg om te helpen met het huishouden
    - een individuele begeleider om bijvoorbeeld een daguitstap te maken
    - een vervoersbedrijf
    - een door het VAPH vergunde zorgaanbieder een interimkantoor
    - een dienstenchequebedrijf

- De persoon met een handicap kan zijn/haar PVB cash besteden of via een voucher bij een vergunde zorgaanbieder (VZA).
- Indien de pmh het PVB omzet in een cashbudget, kan hij/zij vrij kiezen hoe de ondersteuning zal worden ingekocht bij een zorgverlener.
- Op dat ogenblik wordt het PVB uitgedrukt in euro ipv. in personeelspunten, berekend volgens een vooraf bepaalde omslagsleutel (die jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie).

De pmh kan dat cashbudget dan alsnog bij een VZA besteden, maar ook bij een niet vergunde zorgaanbieder of door zelf een persoonlijk assistent in dienst te nemen. Op een PVB dat cash wordt ingezet krijgt de budgethouder ook een percentage beheerskosten.

Als het PVB ingezet wordt in voucher, registreert de VZA de individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt en hoeveel punten deze hiervoor zal inzetten.

De vergunde zorgaanbieder kan voor de punten uit de IDO personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

De vergunde zorgaanbieder ontvangt bovenop de personeelspunten vermeld in de IDO's een percentage aan subsidies voor organisatiegebonden personeelspunten (voor kosten die niet direct verbonden zijn met het aanbieden van zorg en ondersteuning).

Een budgethouder kan ook een vrij besteedbaar deel van zijn budget opvragen, waarvoor geen verantwoording hoeft gegeven te worden voor de inzet ervan. Het maximaal vrij besteedbaar deel bedraagt € 1.800 voor de laagste budgetcategorieën en € 3.600 voor de hogere budgetcategorieën.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de organisaties kan meerdere vormen aannemen.

- Multifunctioneel Centrum  
Een multifunctioneel centrum (MFC) biedt opvang voor personen met handicap tot en met 21 jaar (uitzonderlijk verlengbaar tot en met 25 jaar) die nood hebben aan handicap specifieke ondersteuning. Daarvoor is een jeugdhulpbeslissing van de intersectorale toegangspoort (ITP) vereist.  
Een MFC wordt erkend voor een aantal personeelspunten.

Het MFC registreert de begeleidingsovereenkomst met de cliënt waarin wordt vermeld welke ondersteuning de budgethouder ontvangt op regelmatige basis (vorken). De

ondersteuning die hij/zij effectief krijgt, wordt eveneens in dag-op-dagregistraties doorgegeven.

Het MFC kan voor de erkende punten personeel inzetten. De bruto loonkost op basis van de prestatie-eenheid (inclusief anciënniteit) wordt gesubsidieerd. Bovenop het bruto loon ontvangt de vergunde zorgaanbieder ook middelen voor: vakantiegeld, eindejaarspremie, variabele prestaties (een extra vergoeding voor zater-, zon- en feestdagen en voor avond- en nachtwerk), brugpensioen, VIA-maatregelen (werkgeversforfait, kwaliteit, conventioneel verlof, management, vorming, zware beroepen).

- **Persoonsvolgende Convenant**  
Minderjarigen kunnen via de intersectorale toegangspoort een budget als persoonsvolgend convenant (PVC) krijgen.
- **Intersectorale Prioritaire Hulpvragen**  
Een MFC kan ook ondersteuning bieden voor intersectorale prioritaire hulpvragen (IPH) aan minderjarigen.
- **Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits**  
Observatie-, diagnose en behandelingsunits (ODB-units) kunnen aan meerderjarigen die beschikken over een persoonsvolgend budget, een verstandelijke beperking hebben en bijkomende gedragsproblemen, ondersteuning aanbieden op het vlak van observatie, diagnose en behandeling in een residentiële setting, ambulant of mobiel. Tevens leveren zij specifieke knowhow aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap.  
  
De units maken in samenspraak met de andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de persoon met een handicap, een handelingsplan op met het oog op de terugkeer naar de reguliere woon- en leefsituatie.
- **Gespecialiseerde units voor geïnterneerden**  
Het VAPH erkent en subsidieert voorzieningen om ondersteuning te bieden aan personen die door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap, of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde.  
  
Drie voorzieningen bieden handicap specifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding. Tevens zorgen ze voor de overdracht van handicap specifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde.  
  
Daarnaast zijn er 3 voorzieningen erkend als unit voor geïnterneerden. Zij bieden ondersteuning aan personen met een handicap binnen hun eigen voorziening.
- **Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden**  
Zorgaanbieders kunnen gefinancierd worden voor de zorg en ondersteuning van geïnterneerde personen die uitstromen uit de gevangenis of uit een gespecialiseerde unit.
- **Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel**

Personen met een niet aangeboren hersenletsel (NAH) of tetraplegie ten gevolge van een hoge dwarslaesie met de hoogste zorg- en ondersteuningsnood kunnen aanspraak maken op zorg en ondersteuning.

De zorgaanbieder biedt hen een volledige zeven dagen op zeven dag- en woonondersteuning aan binnen de eigen voorziening.

### **Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

Het krediet wordt verhoogd door de index met 48.376 keuro in VAK en 44.660 keuro in VEK.

Compensaties:

Het krediet wordt in VAK en VEK verlaagd met 19.670 keuro in VAK en VEK:

- Compensatie vanuit het agentschap Opgroeien voor de intekening van een MFC in een crisisbegeleidingstraject, opgezet vanuit Opgroeien. De erkenning en bijhorende subsidie vanuit het VAPH zal hierdoor verhoogd worden: +34 keuro in VAK en VEK
- Compensatie naar het departement Zorg voor het inrichten van bijkomende uren gezinszorg, specifiek gericht naar personen met een handicap die wachten in prioriteitengroep 3: -1.075 keuro in VAK en VEK
- Compensatie naar Opgroeien Regie voor de internaten. Vanuit het departement Onderwijs en Vorming werden vanaf 1 september 2023 de internaten in gekanteld in het VAPH, wat bij de BO2024 een bijkomend beleidskrediet betekende van 22.680 keuro miljoen euro. Bij BO25 wordt er in het kader hiervan 23.273 keuro VAK en VEK gecompenseerd naar GB0-1GEF2MX-IS: -23.273 keuro voor de internaten die gesubsidieerd worden vanuit het agentschap Opgroeien
- Compensatie vanuit Opgroeien voor de ondersteuningstoelage: +4.177 keuro in VAK en VEK (quasi integrale terugname van een eenmalige overheveling in 2024 ten belope van 4.332 keuro)
- Compensatie vanuit de Vlaamse Sociale Bescherming voor de ondersteuningstoelage/BOB: +467 keuro in VAK en VEK (terugname van een eenmalige overheveling in 2024)

Andere bijstellingen:

Het krediet wordt verhoogd met 30.529 keuro in VAK en 53.710 keuro in VEK:

Bijstellingen +38.510 keuro VEK:

Van de decretaal overgedragen kredieten in het kader van de overheveling van internaten vanuit het beleidsdomein onderwijs wordt 38.510 keuro voorzien om aangewend te worden in 2025. De werkingstoelage wordt hiervoor recurrent verhoogd met dat bedrag. Omwille van de integratie van een aantal internaten IPO en MPIGO! in Welzijn werden kredieten overgeheveld vanuit het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn. De geboden zorg kon hiermee worden uitgebreid en beter afgestemd op de noden van de zorgbehoevenden. Dit leidt ook tot een hogere kost. De meerkost wordt in VAK in 2025 opgevangen met de decretaal overgedragen kredieten. In 2025 wordt geraamd dat van de overgedragen kredieten er 38.510 keuro VAK zal aangewend worden.

Beleidsmatige bijstellingen +15.200 keuro VAK+VEK:

Ingevolge het arrest Raad van State van 8 januari 2024 werden bepaalde delen van de regelgeving geschrapt. Het betreft enerzijds de nieuwe methode van budgetbepaling die in maart 2020 werd ingevoerd, zodat de budgetten die worden toegekend beter zijn afgestemd op de ondersteuningsvragen en het zorgzwaarteprofiel van de betrokken persoon met een handicap. De Raad van State besliste in haar arrest van 8 januari dat deze laatste correctiefase om alle gebruikers met een persoonsvolgend budget met een gelijke zorgnood een gelijk budget te geven, gedeeltelijk niet correct was. Zij vernietigde artikel 26. Dit betekent dat de ter beschikking gestelde budgetten moeten aangepast worden, met een meerkost van 12.000 keuro. De Raad van State besliste in hetzelfde arrest dat de verlaging van de beheerskosten van 11,94% naar 10,35% niet correct was en vernietigde artikel 31, 1° van het betreffende besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2021. In uitvoering van het arrest werden de beheerskosten terug verhoogd van 10,35% tot 11,94 %, hetgeen een meerkost vertegenwoordigt van 3.200 keuro.

Bijstellingen +15.329 keuro VAK:

Voor de VCO-conforme aanrekening van de budgetten gebeurt vanaf begrotingsjaar 2023 voor elke terbeschikkingstelling een aanrekening op VAK. Vanaf de begroting 2023 werd hiervoor voor het eerst een extra VAK opgenomen in de begroting, op basis van de berekende onderbenutting op de PVB en PAB door de cliënten.

Daarnaast wordt voor de PAB-budgethouders en voor de PVB-cashbesteders ook een extra VAK aangerekend voor het potentieel recht op bijkomende vergoedingen in het kader van de VIA-akkoorden. Concreet is dat het geval bij de besteding door middel van een arbeidsovereenkomst met een persoonlijk assistent. Ook hiervoor wordt een extra VAK in de begroting voorzien. De werkelijke kosten zijn inbegrepen in de beschikbare VEK-kredieten. De inkooporders van personen die uitstromen in de loop van het jaar worden niet verminderd. Tegelijk wordt ten belope van de geraamde effectieve minderkosten in dat jaar al nieuwe budgetten PAB en PVB ter beschikking gesteld. Dat leidt ertoe dat er een tijdelijke dubbele aanrekening op het VAK gebeurt, doch de effectieve uitgaven worden opgevangen binnen de bestaande VEK-kredieten.

Dit leidt tot de volgende aanpassingen:

PVB: +15.208 keuro

- Voor de uitstroom en andere correcties (o.m. overlijdens en stopzettingen): -3.462 keuro
- Voor de onderbenutting: +16.254 keuro.
- Voor de VIA-akkoorden bij cashbesteding: +2.416 keuro.  
Om toe te laten aan de cliënten de nodige extra uitkeringen te kunnen doen indien ze cash besteden via een persoonlijk assistent – hetgeen tot bijkomende VIA-middelen aanleiding geeft – wordt een bijkomend VAK ingeschreven tov. het beschikbare VEK-krediet. Het bedrag wordt tov. de BA2024 verhoogd met 2.416 keuro.

PAB: +121 keuro

- Voor de uitstroom en andere correcties (o.m. overlijdens en overschakeling naar PVB): -734 keuro

- Voor de onderbenutting: +499 keuro.
- Voor de VIA-akkoorden bij cashbesteding: +356 keuro.  
Om toe te laten aan de cliënten de nodige extra uitkeringen te kunnen doen indien ze cash besteden via een persoonlijk assistent – hetgeen tot bijkomende VIA-middelen aanleiding geeft – wordt een bijkomend VAK ingeschreven tov. het beschikbare VEK-krediet. Het bedrag wordt tov. de BA2024 verhoogd met 357 keuro.

De totale stijging van de VAK omwille van de onderbenutting, VIA en andere correcties bij zowel PAB als PVB bedraagt 18.451 keuro. Evenwel werd 3.122 keuro reeds verwerkt in bijkomend VAK in de index.

Bijstellingen vanuit de Netto Beleidsruimte:

Het krediet wordt verhoogd met 128.909 keuro in VAK en 102.400 keuro in VEK:

WARM VLAANDEREN betekent dat er bijkomende kredieten worden geïnvesteerd in personen met een handicap. Voor 2025 gaat het om een extra beleidsruimte ten belope van 102,4 miljoen euro VEK. Omwille van het hergebruik van de verwachte onderbenutting wordt erop geanticipeerd door een hoger VAK te voorzien.

De concrete invulling zal later gebeuren. Deze middelen zullen onder meer worden ingezet voor de volgende doeleinden:

- Terbeschikkingstellingen van PVB aan personen die voldoen aan een voorwaarden voor een automatische toekenning en de (nieuwe) wachtenden in prioriteitengroep 1.
- Terbeschikkingstellingen binnen prioriteitengroep 2.
- Terbeschikkingstellingen van PAB aan minderjarige personen met een handicap

#### **Aanwending van de begrotingsruiter:**

Omwille van de integratie van een aantal internaten (IPO en MPIGO!) in Welzijn werden kredieten overgeheveld vanuit het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn. De geboden zorg kon hiermee worden uitgebreid en beter afgestemd op de noden van de zorgbehoevenden. Dit leidt ook tot een hogere kost. De meerkost wordt in de eerste plaats opgevangen met de decretaal overgedragen kredieten. In 2025 wordt geraamd dat van de beschikbare overgedragen kredieten in VAK van 43.510 keuro er 38.510 keuro zal aangewend worden. Als de overgedragen kredieten opgebruikt zijn, zullen er bijkomende kredieten worden ingeschreven om de meerkost te financieren. In VEK wordt dit in 2025 reeds opgenomen door een verhoging van de werkingstoelage.

#### **GHO-AGGF2RE-WT FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	28.265	28.265
<i>Index</i>	+477	+477
<i>Compensaties</i>	+138	+138
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>28.880</b>	<b>28.880</b>
Aanwending VAK-ruiter		

### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereguleerde, semi-gereguleerde als niet gereguleerde subsidies.

Het betreft enerzijds organisaties die een direct ondersteunende rol verlenen aan de personen met een (vermoeden) handicap of het beleid en anderzijds organisaties die een intermediaire rol verlenen aan organisaties die personen met een (vermoeden) handicap of het beleid ondersteunen.

#### - Ondersteunende organisaties

Het betreft organisaties die een ondersteunende rol verlenen voor de personen met een (vermoeden) handicap. Ze richten zich op het direct leveren van diensten of ondersteuning aan personen met een handicap en hebben doorgaans een directe en gestructureerde relatie met degenen die ze ondersteunen.

Een aantal organisaties krijgen een erkenning als bijstandsorganisatie. Een bijstandsorganisatie is een organisatie van en voor personen met een handicap die ondersteuning biedt bij de besteding van een persoonsvolgend budget of bij de aanvraag van en het werken met een PAB. Er zijn 4 erkende bijstandsorganisaties.

Voor personen met een auditieve handicap kan een tegemoetkoming worden gegeven voor het inschakelen van een tolk Gebarentaal voor een tolkopdracht in de leefsituatie. Een centraal tolkenbureau, het Vlaams Communicatie Assistentie Bureau voor Doven (CAB), bemiddelt tussen gebruikers en tolken Gebarentaal. Het CAB is het enige centrum in Vlaanderen dat aan tolkenbemiddeling doet en tevens werkt voor de beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Tewerkstelling. Een aantal organisaties krijgen een erkenning als gebruikersvereniging met informatieloket waaraan een jaarlijkse subsidie gekoppeld is. Een aantal gebruikersverenigingen krijgen een erkenning als informatieloket, om personen met een (vermoeden van) handicap en hun omgeving wegwijs te maken in de verschillende mogelijkheden voor ondersteuning door het VAPH, de administratieve stappen die eventueel moeten gezet worden en het aanbod van andere (reguliere) diensten. Een aantal gebruikersverenigingen krijgen een erkenning als informatieloket voor collectieve overlegorganen om de personen met een handicap die een beroep doen op ondersteuning van een vergunde zorgaanbieder, te ondersteunen in het uitoefenen van hun rechten en plichten. Het digitaal platform, Zorgwijs.be, is een online platform waar mensen met een handicap een overzicht kunnen vinden van het beschikbare vergunde en niet-vergunde zorg- en ondersteuningsaanbod in de buurt. Het uitbouwen van dit digitaal platform is de opdracht van de vergunde organisatie, vzw PVBwijzer, dat hiervoor zal samenwerken met het VAPH. De vzw PVBwijzer kan deze gegevens gebruiken voor het Waarderingsplatform, een onafhankelijk gemodereerd (online) platform waar de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood en diens omgeving op een gebruiksvriendelijke en respectvolle manier zijn/haar ervaring en/of waardering voor een zorgvoorziening kan uiten. Tevens wordt binnen het digitaal platform de mogelijkheid gecreëerd voor de budgethouders om hun vraag naar ondersteuning kenbaar te maken aan potentiële aanbieders.

Het VAPH erkent per provincie één opdrachthouder consulente samenwerking. De consulente samenwerkingen beschikken over expertise in probleemanalyse en beeldvorming rond personen met een handicap of een vermoeden van handicap en bijkomende psychische problemen. Zij bieden die expertise aan bij vastgelopen situaties, met als doel de persoon met een handicap of een vermoeden van handicap in de reguliere woon-leefsituatie te laten blijven of er zo snel mogelijk naar te laten terugkeren. Indien nodig verwijzen ze de persoon



in kwestie door naar gepastere ondersteuning. De consulente werking werkt daarvoor samen met de aanbieders van zorg en ondersteuning én met het netwerk van de cliënt. De consulente werking coördineert die samenwerking. De consulente werking vormt daarmee een brug tussen de zorg voor mensen met een handicap of een vermoeden van handicap en bijkomende psychische problemen en de geestelijke gezondheidszorg.

Een aantal organisaties krijgen een erkenning als organisatie voor vrijetijdszorg. Organisaties voor vrijetijdszorg bieden aangepaste vrijetijdsactiviteiten aan voor personen met een handicap. Via die activiteiten bieden de vrijetijdszorgorganisaties aan personen met een handicap kansen om zich te ontspannen, om mensen te ontmoeten, om ervaringen op te doen, om vaardigheden aan te leren ... De meeste van de organisaties voor vrijetijdszorg staan zelf in voor de aangepaste activiteiten. Een aantal organisaties voor vrijetijdszorg legt eerder de nadruk op vrijetijdstrajectbemiddeling: zij stimuleren en begeleiden de personen met een handicap in hun zoektocht naar een geschikte vrijetijdsorganisatie.

Het VAPH kent subsidies toe aan 5 vergunde zorgaanbieders die een nauw samenwerkingsverband aangaan met een psychiatrisch ziekenhuis dat beschikt over een afdeling waar de residentiële behandeling van personen met een dubbeldiagnose verstandelijke handicap en psychiatrische stoornis zal worden georganiseerd

Een organisatie krijgt van het VAPH een subsidie voor het organiseren van een gratis en anoniem chathulpaanbod (Chathulp ASS) voor personen met autisme, en dit in samenspraak met de voorzieningen, erkend voor de uitbouw van rechtstreeks toegankelijke hulp die gespecialiseerd zijn in de begeleiding van personen met autisme.

Het Vertrouwenscentrum Kinder mishandeling Vlaams Brabant krijgt een subsidie voor de ondersteuning van de voorzieningen bij grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van personen met een handicap. VAPH-voorzieningen kunnen hierdoor een beroep doen op de expertise van het vertrouwenscentrum.

Een aantal organisaties krijgen een erkenning als een dienst ondersteuningsplan (DOP). Personen met een (vermoeden van) handicap kunnen bij de dienst ondersteuningsplan (DOP) terecht voor een traject waarin werk gemaakt wordt van netwerkversterking en vraagverheldering. Als uit dit traject blijkt dat de persoon met een handicap nood heeft aan een PVB kan de DOP ondersteunen bij de opmaak van een ondersteuningsplan PVB.

Extramurale revalidatiecentra of diensten kunnen een onderhoudstoelage ontvangen. Het VAPH subsidieert voor deze centra of diensten ook het loon van personen die tewerkgesteld zijn in een DAC-project.

Er worden nog een aantal organisaties gesubsidieerd die een aantal jaren geleden zijn overgekomen van de provincies in het kader van de interne staatshervorming.

#### Intermediaire organisaties

Het betreft organisaties die een intermediaire rol verlenen aan organisaties die personen met een (vermoeden) handicap ondersteunen. Ze fungeren als brug of schakel tussen verschillende partijen, waarbij ze diverse functies vervullen zoals bemiddeling, informatieverspreiding, belangenbehartiging en netwerkvorming. Ze hebben doorgaans een minder directe en gestructureerde relatie met degenen die ze bedienen, en werken meer op afstand om een gunstig klimaat te creëren voor interactie en samenwerking.

De Hogeschool Vives krijgt een jaarlijkse subsidie voor het organiseren van de Cel Machtiging Assistentiehondenscholen (CelMA). De Cel Machtiging Assistentiehondenscholen kan assistentiehondenscholen machtigen om hun assistentiehonden te attesteren en bepaalt de

voorwaarden hiertoe. Deze attestering laat het voor de persoon met assistentiehond toe toegang te krijgen tot publieke plaatsen.

De vertegenwoordiging van Verwijzende Instanties (VVI) heeft als opdracht om de vertegenwoordiging van de verwijzende instanties in alle overlegorganen van het agentschap, en in het bijzonder in de overlegorganen die de materies behandelen betreffende de afhandeling van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp en ondersteuning en de terbeschikkingstelling van dat budget, te organiseren.

GIPSo (Gids voor inclusieve Projecten en Sociaal) krijgt een subsidie voor het faciliteren van de realisatie van duurzame, kwaliteitsvolle en toegankelijke woon- en dagondersteuningsinitiatieven waarbij de kwaliteit van leven centraal staat, bij startende, kleinschalige initiatieven gericht op inclusie en empowerment.

Tot slot is er ruimte voor projectsubsidies en allerhande subsidies ikv. flankerende maatregelen bij de hervorming van de regelgeving.

### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

De index van het krediet wordt verhoogd met 477 keuro in VAK en VEK omwille van de inflatie.

Compensaties:

- Het krediet wordt verhoogd met 138 keuro:
- Het krediet werd bij BA2024 verlaagd omwille van een overheveling naar het departement Zorg van 138 keuro als bijdrage in de ontwikkeling van een waarderingstool. Bij BO2025 wordt het krediet teruggenomen: +138 keuro.

### **GH0-AGGF2RF-LE LENINGEN -BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	1	1
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Aanwending VAK-ruiter		

### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel bevat de terugbetaling van ontvangen waarborgen die gestort werden aan het VAPH. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een terugbetaling te kunnen doen als er een waarborg zou gestort worden aan het VAPH. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OL, waar de ontvangen waarborg wordt geregistreerd.

### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet.

### **GH0-AGGF2RF-LO LONEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>

<b>BA 2024</b>	26.878	26.878
<i>Index</i>	533	533
<i>Compensaties</i>	317	317
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>27.728</b>	<b>27.728</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer, ...).

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

De index van het krediet wordt verhoogd met 533 keuro omwille van de spilindexoverschrijding in 2024.

Compensaties:

- Het krediet wordt verhoogd met 317 keuro omwille van een overheveling van provisie voor het sectoraal akkoord VO-personeel.

**GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN –UITVOERING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	20	20
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>20</b>	<b>20</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg aan het VAPH zal worden geregistreerd.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet.

**GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	9.723	9.750
<i>Index</i>	+196	+196
<i>Compensaties</i>	+27	-27

<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>9.946</b>	<b>9.919</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

De index van het krediet wordt verhoogd met 196 keuro omwille van de inflatie.

Compensaties:

- In BA2024 werd een eenmalige overheveling doorgevoerd van 27 keuro in VAK naar het departement Zorg voor de impactanalyse European Health Data Space. Deze wordt in 2025 teruggenomen: + 27 keuro in VAK. Voor de betaling van de kosten wordt in 2025 een eenmalige overheveling in VEK doorgevoerd in 2025: -27 keuro in VEK.

**GH0 AGGF2ZZ-PR PROVISIES**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het uitbreidingsbeleid – afkomstig van de netto-beleidsruimte – werd in het verleden initieel ingeschreven op dit artikel om vandaar op een later ogenblik te worden overgeheveld naar de geëigende begrotingsartikelen in functie van de gekozen verdeling over de groepen, in functie van de prioritaire beleidsaccenten en de verdeling tussen minder- en meerderjarigen. De verdeling kan evenwel reeds gemaakt worden ter gelegenheid van de begrotingsopmaak of begrotingsaanpassing, zodat de kredieten onmiddellijk op de geëigende begrotingsartikelen werden ingeschreven.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet.

**GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	0	1.079
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0

<i>Andere bijstellingen</i>	0	-131
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>948</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren. Omwille van de decretaal ingeschreven overdracht van kredieten zal een deel hiervan worden aangewend in het lopend jaar.

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Het over te dragen overschot wordt aangepast aan het overgedragen overschot geraamd in de begrotingsaanpassing van 2024.

De opbrengsten van de verkoop van gebouwen van het VAPH, die in het overgedragen saldo werden opgenomen, wordt elk jaar ten belope van 131 keuro aangewend om de huur van kantoorruimte in het VAC te Antwerpen en Hasselt te financieren.

Het over te dragen saldo wordt op die manier telkens verminderd ten belope van dat bedrag.

## VIII. BELEIDSVELD V: SOCIALE BESCHERMING

### 1. ISE: SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

De Vlaamse sociale bescherming (VSB) is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. In geval van zorgbehoevendheid kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming, zoals de tegemoetkoming voor zorg. De uitvoering hiervan gebeurt door de zorgkassen. Kennisgevingen, aanvragen en financiering van prestaties voor gebruikers die aangesloten zijn bij een zorgkas, gebeuren via een digitale VSB-toepassing.

VSB bestaat momenteel uit volgende pijlers:

- Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering);
- Zorgbudget voor mensen met een handicap (ook basisondersteuningsbudget);
- Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden);
- Financiering residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra);
- Mobiliteitshulpmiddelen
- Geestelijke gezondheidszorg (psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen);
- Revalidatie vooral gericht op psychosociale aspecten;
- Revalidatie gericht op het herstel van fysieke functies, met inbegrip van revalidatieziekenhuizen en voorzieningen met een revalidatieovereenkomst;
- Multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging (MBE).

In een latere fase worden daar nog volgende pijlers aan toegevoegd:

- Gezinszorg en aanvullende thuiszorg;
- Transmurale zorg (herstelverblijf).

#### 1.1. SD We waarborgen de sociale bescherming van de burger

##### 1.1.1. OD We verbeteren de financiële toegankelijkheid met vereenvoudigde en transparante (aanvraag)procedures en werken ongelijkheden weg

We voeren gedetailleerde analyses uit over hoe we een geïntegreerde en vereenvoudigde digitale aanvraagprocedure voor de zorgbudgetten, gebaseerd op de BelRAI-inschaling, kunnen realiseren. Dit proces omvat onder andere het identificeren van de huidige knelpunten en inefficiënties in de bestaande procedures.

Met de Vlaamse Zorgkas zorgen we ervoor dat iedereen wordt aangesloten bij de Vlaamse Sociale Bescherming en niemand wordt uitgesloten.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood worden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT.

##### 1.1.2. OD We ontwikkelen een zorgprognosemodel om verwachte zorgnoden in kaart te brengen

We starten met de ontwikkeling van een zorgprognose-instrument op basis van de beschikbare data (zoals bvb BelRAI), en dit via het ZorgAtlas Data Platform. Op die manier

willen we verwachte zorgnoden inschatten met het oog op programmatie en financiering van het aanbod.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

**SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB**

(duizend euro)

	<b>AO</b>			<b>TO</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	40.000	-40.000	0	0	0	0
<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>40.000</b>	<b>-40.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Het betreft hier een begrotingstechnische verwerking namelijk de terugdraai van de afroaming ad. 40.000 k euro van het boekhoudkundig saldo doorgevoerd bij BA 2024

**(duizend euro)**

	<b>VAK</b>			<b>VEK</b>		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	1.294.369	29.499	1.323.868	1.297.321	29.566	1.326.887
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	3.877.627	112.736	3.990.363	3.877.775	112.736	3.990.511
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>5.171.996</b>	<b>142.235</b>	<b>5.314.231</b>	<b>5.175.096</b>	<b>142.302</b>	<b>5.317.398</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra toegelicht per begrotingsartikel.

## 1.2.1. Departement Zorg

*Ontvangstenartikelen***GB0-9GHFATX-OI - VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat éénmalige ontvangsten voor de begrotingstechnische verwerking van de uitgaven voor IFIC in 2024.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	40.000	0	0
Bijstellingen BO 2025	-40.000	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Het betreft hier een begrotingstechnische verwerking namelijk de terugdraai van de afroming van het boekhoudkundig saldo doorgevoerd bij BA 2024.

*Uitgavenartikelen***GB0-1GHF2TF-WT - MAXIMUMFACTUUR****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op de interministeriële conferentie van 13 september 2023 is een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen de deelstaten en de federale overheid met betrekking tot: de maximumfactuur, de forfaitaire toelage voor chronisch zieken en het statuut van personen met een chronische aandoening. Op basis van dit akkoord zal de uitvoering van de MAF verder geoperationaliseerd worden in overleg met de federale overheid en de andere regio's.

**Kredietevolutive:**

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	4.104	4.104
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	4.104	4.104
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:**

Er zijn geen evoluties in het krediet.

**GB0-1GHF2TG-WT - THUIS- EN OUDERENZORGBELEID****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van deze voorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen er toe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen:

- lokale dienstencentra;
- thuiszorgvoorzieningen:
  - o diensten voor oppashulp;
  - o diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
  - o diensten voor gastopvang;
  - o de centra voor kortverblijf type 3;
  - o de centra voor herstelverblijf;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.
- projectsubsidies thuiszorg

Voor de ouderenvoorzieningen betreft het volgende subsidies die vanop dit artikel worden uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de centra voor dagverzorging en de centra voor dagopvang;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de projectgesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale

expertisecentra;

- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Daarnaast werd op dit artikel tot en met 2024 nog budget voorzien voor de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg wat betreft:

- vrijstelling arbeidsprestaties en eindeloopbaan;
- beroepstitels en kwalificaties voor de centra voor dagverzorging;
- de dotatiefondsen sociale maribel;
- de tegemoetkoming in de vakbondspremie.

Vanaf BO2025 worden deze middelen voor de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg gecompenseerd naar GB0-1GHF2TR-WT.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1: We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

### Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	272.857	275.809
<i>Index</i>	1.543	1.543
<i>Compensaties</i>	-202.777	-202.777
<i>Andere bijstellingen</i>	7.134	7.201
<b>BO 2025</b>	78.757	81.776
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GCF2BA-WT	48	48	In 2024 werden deze middelen eenmalig ter beschikking gesteld voor de uitwerking van de eWZCfiches voor de woonzorgcentra. Vanaf 2025 komt dit budget terug.
Naar GB0-1GHF2TR-WT	-204.511	-204.511	Middelen eindeloopbaan, beroepstitels en kwalificaties voor de centra voor dagverzorging, fondsen Sociale Maribel en Syndicale premie voor de ouderenvoorzieningen worden overgedragen naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TR-WT
Van GB0-1GHF2TU-PR	1.050	1.050	Deze middelen worden gebruikt voor de financiering van de centra voor herstelverblijf in het

			Woonzorgdecreet van 15 februari 2019.
Van GB0-1GHF2TU-PR	636	636	Deze middelen dienen om 15 nieuwe lokale dienstencentra te subsidiëren die in 2024 in aanmerking komen voor financiering.
<b>TOTAAL</b>	<b>-202.777</b>	<b>-202.777</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Facturen Probis	0	-3	Voor de uitbetaling van Probis voor de opdracht "het ondersteunen op afroep van het Departement Zorg in de ontwikkeling van de implementatie van de BelRAI Home Care en de BelRAI long term facilities" verwachten we in 2025 nog 57.000 euro (VEK) nodig te hebben. Dat is 3 duizend euro minder dan in 2024
Uitbetaling laatste schijf BEVAK in 2024	0	-64	Een aantal serviceflatgebouwen ontvingen in 2024 hun laatste schijf van de 18-jarige subsidie waardoor het vereist VEK voor 2025 vermindert.
Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningsskalender.	0	143	Vereist VEK om aan de in 2025 en eerder aangegeven verbintenissen te voldoen.
Eindeloopbaan	5.000	5.000	Extra budget voor de financiering van de eindeloopbaanmaatregelen in de ouderenvoorzieningen.
Aangroei CDV/CDO binnen omzettingsskalender	352	352	Extra budget voor de toekenning van werkingsubsidies voor nieuwe centra voor dagverzorging en centra voor dagopvang.
Uitbetaling laatste schijf BEVAK in 2024	0	-9	Een aantal serviceflatgebouwen ontvingen in 2024 hun laatste schijf van de 18-jarige subsidie waardoor het vereist VEK voor 2025 vermindert.
Omzettingsskalender VV WZC naar een lokaal dienstencentrum 2025	10	10	In het kader van de omzettingsskalender VV "Woonzorgcentra" worden voorafgaande vergunningen geconverteerd in 1 lokaal

			dienstencentrum in 2025 (vanaf Q4) voor een totaalbedrag van 10 duizend euro VAK/VEK
Dotaties fondsen sociale maribel	1.256	1.256	Extra budget voor de financiering van de sociale maribel in de ouderenvoorzieningen.
Groeipad lokale dienstencentra 2025	477	477	Extra budget om 11 nieuwe lokale dienstencentra te financieren in 2025
Syndicale premie	39	39	Extra budget voor de financiering van de syndicale premie in de ouderenvoorzieningen.
<b>TOTAAL</b>	<b>7.134</b>	<b>7.201</b>	

### GB0-1GHF2TH-WT - THUIS- EN GEZINSZORG

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de diensten voor gezinszorg gesubsidieerd die er toe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen. De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 2.1:

We werken aan een kwaliteitsvol en gespreid aanbod van woonzorgvoorzieningen.

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	986.734	986.734
<i>Index</i>	19.651	19.651
<i>Compensaties</i>	1.075	1.075
<i>Andere bijstellingen</i>	16.249	16.249
<b>BO 2025</b>	1.023.709	1.023.709
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GGF2RX-IS	1.075	1.075	Compensatie vanuit het VAPH in het kader van extra uren gezinszorg voor personen met een handicap in prioriteitengroep 3
<b>TOTAAL</b>	<b>1.075</b>	<b>1.075</b>	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting

Uitbreiding urencontingent gezinszorg.	4.249	4.249	Extra budget om het urencontingent van gezinszorg met 0,5% of 95.939 extra uren gezinszorg te laten groeien. In 2024 bedraagt het totale subsidiabele urencontingent gezinszorg 19.187.849 uren.
Warm Vlaanderen (1GD348)	12.000	12.000	We investeren in een warm Vlaanderen door extra in te zetten op zorg.
<b>TOTAAL</b>	<b>16.249</b>	<b>16.249</b>	

### GB0-1GHF2TI-PA - REVALIDATIE

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Voor de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G-(geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) en de uitgaven voor de revalidatie-overeenkomsten wordt gebruik gemaakt van een thesaurie-rekening GE0-7G0726-02. Dit artikel wordt gecreëerd om het saldo van de thesaurie-rekening GE0-7G0726-02 te kunnen overboeken.

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen aan dit krediet.

### GB0-1GHF2TI-WT - REVALIDATIE

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

De uitgaven op dit artikel werden ingekanteld in de Vlaamse Sociale Bescherming.

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De uitgaven op dit artikel werden ingekanteld in de Vlaamse Sociale Bescherming.

### **GB0-1GHF2TJ-WT - GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

De uitgaven op dit artikel werden ingekanteld in de Vlaamse Sociale Bescherming.

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	4.718	4.718
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-4.718	-4.718
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Het budget voorzien bij BA 2024 dient voor een eenmalige boekhoudkundige correctie voor de sector IBW voor de periode 2019-2023. Vanaf BO 2025 is dit budget bijgevolg niet langer nodig.

	<b>(duizend euro)</b>		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Enmalig BA 2024: Bijstelling afrekening 2023 IBW	-4.718	-4.718	Terugdraai eenmalige bijstelling BA2024 afrekening 2023 IBW.
<b>TOTAAL</b>	<b>-4.718</b>	<b>-4.718</b>	

### **GB0-1GHF2TR-WT - UITVOERING SOCIALE AKKOORDEN**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op 1-1-2024 zijn alle sectoren vanuit de zesde staatshervorming ingekanteld in de VSB. Dit geldt voor de prestatiemiddelen en de daaraan gekoppelde budgetten. De budgetten voor Eindeloopbaan beroepstitels en -kwalificaties voor de centra voor dagverzorging, fondsen Sociale Maribel en Syndicale premie worden gegroepeerd op dit nieuwe artikel.

Dit bevordert het overzicht en garandeert dat deze budgetten correct kunnen opgevolgd worden aangezien het nieuwe artikel maar één invulling kent: sociale akkoorden.

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	10.521	10.521
<i>Index</i>	210	210
<i>Compensaties</i>	206.567	206.567
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	217.298	217.298
Aanwending VAK-ruiter		

#### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van begrotingsartikel GB0-1GHF2TG-WT	204.511	204.511	Middelen eindeloopbaan, beroepstitels en -kwalificaties voor de centra voor dagverzorging, fondsen Sociale Maribel en Syndicale premie voor de ouderenvoorzieningen worden overgedragen naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TR-WT.
Van begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS	2.056	2.056	Overdracht budget Eindeloopbaan IBW.  In het kader van dezelfde methodiek aan te houden voor alle sectoren wordt ook het Eindeloopbaan budget voor de sector IBW toegevoegd aan dit artikel.
<b>TOTAAL</b>	<b>206.567</b>	<b>206.567</b>	

#### **GB0-1GHF2TU-PR - PROVISIE VERSTERKING OUDERENZORGBELEID**

##### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel werden provisionele middelen voorzien voor nieuwe beleidsinitiatieven in de ouderenzorg. Deze provisie wordt niet meer voorzien in 2025.

##### **Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	15.435	15.435
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-15.435	-15.435
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

##### **Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GDF2LA-WT	2.000	2.000	Terugdraai van een eenmalig compensatie bij BO 2024 in functie van IFIC betalingen voor de openbare

			psychiatrische ziekenhuizen Rekem en Geel.
Naar GB0-1GDF2KA-WT	-4.535	-4.535	Compensatie hervorming palliatieve sector naar begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT
Van GD0-1GAF2ZZ-LO	2.112	2.112	Terugdraai van een eenmalig compensatie bij BO 2024
Naar GB0-1GDF2KA-WT	-1.200	-1.200	Compensatie ten behoeve van de zorggraden naar begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT
Van GB0-1GCF2BA-WT	5.000	5.000	Terugdraai van een eenmalige compensatie bij BO 2024 in functie van de uitgaven voor Crisis preparedness, gezondheidsbeleid en IT
Naar GB0-1GDF2KA-WT	-3.567	-3.567	Compensatie voor de financiering van het interfederaal plan geïntegreerde zorg naar begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT
Naar GB0-1GHF2TG-WT	-1.050	-1.050	Compensatie ten behoeve van de centra voor herstelverblijf naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TG-WT
Naar GB0-1GHF2TG-WT	-636	-636	Compensatie ten behoeve van het groeipad LDC naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TG-WT
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-465	-465	Compensatie in functie van de hervorming van de palliatieve sector – werking multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging (MBE) naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-13.094	-13.094	Terugdraai van het eenmalig gedeelte van de provisie versterking ouderenzorgbeleid naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS
<b>TOTAAL</b>	<b>-15.435</b>	<b>-15.435</b>	

### **GB0-1GHF2TX-IS - VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)**

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de ontvangsten interne stromen voor de diverse VSB-pijlers:Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, zorgbudget ouderen met zorgnood, zorgbudget personen met een



handicap (vroegere basisondersteuningsbudget), tegemoetkomingen mobiliteit- en hulpmiddelen, tegemoetkomingen in de residentiële ouderenzorg, revalidatie ziekenhuizen, revalidatie conventies/voorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, multidisciplinair overleg, initiatieven beschut wonen, multidisciplinaire begeleidingsequipes palliatieve zorg en algemeen beleid Vlaamse Sociale Bescherming.

### Kredietevolutive:

(duizend euro)

	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	3.877.627	3.877.775
<i>Index</i>	75.412	75.412
<i>Compensaties</i>	9.861	9.861
<i>Andere bijstellingen</i>	27.463	27.463
<b>BO 2025</b>	3.990.363	3.990.511
Aanwending VAK-ruiter		

### Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Stijging van de kredieten door:

- Indexering (75.412 keuro) zijnde de manuele berekende indexen, de voorziene indexen uit de provisie (72.879 keuro) en de herberekening van indexen (gezondheids/spil);
- Compensaties voor een totaalbedrag van 9.861 keuro (zie infra)
- Andere bijstellingen voor een totaalbedrag van 27.463 keuro (zie infra)

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GHF2TU-PR	13.094	13.094	Eenmalig BO 2024: Provisie versterking ouderenzorgbeleid
Van GB0-1GDF2LA-WT	1.747	1.747	Subsidies aan de zorgkassen - pijler IBW - GM0-AGHF2TP-WT
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-39	-39	WERKINGSSUBSIDIE AAN DE ZORGKASSEN - INSTELLINGEN BESCHUT WONEN - naar vzw Vlaamse Zorgkas
Naar GB0-1GDF2LA-WT	-830	-830	Subsidies aan de zorgkassen - pijler PVT GM0-AGHF2TP-WT
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-719	-719	Overdrachten in het kader van kosten THAB (Medische inschalingen door FOD SZ)
Naar GB0-1GEF2QX-IS	-4.237	-4.237	Subsidies aan de zorgkassen - pijler ZPH (zorgbudget personen met een handicap) GM0-AGHF2TD-WT  Beslissing TB: compensatie wordt beperkt tot -4.237 keuro i.p.v. -4.704 keuro zodat binnen VSB een beschikbaar budget van 25.207 keuro

			overblijft. Verschil van 467 keuro te compenseren op herverdeelde onderbenutting bij VAPH & Agentschap Opgroeien.
Naar GB0-1GHF2TR-WT	-2.056	-2.056	Subsidies aan de zorgkassen - pijler IBW GM0-AGHF2TP-WT
Van GB0-1GHF2TX-IS	250	250	SPECIFIEKE WERKINGSSUBSIDIE AAN DE VZW VLAAMSE ZORGKAS
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-9	-9	WERKINGSSUBSIDIE AAN DE ZORGKASSEN - MULTIDISCIPLINAIRE BEGELEIDINGSEQUIPES - naar vzw Vlaamse Zorgkas
Van GB0-1GHF2TU-PR	465	465	Subsidie aan de zorgkassen - pijler MBE compensatie vanuit ELGEZ
Van GB0-1GDF2LA-WT	2.834	2.834	Subsidie aan de zorgkassen - pijler Reva Voorzieningen - GM0-AGHF2TO-WT
Naar GB0-1GGF2RX-IS	-467	-467	<p>Eenmalig BA 2024: Tegemoetkomingen - VSB - Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH - vroegere Basisondersteuningsbudget)</p> <p>Beslissing TB: te compenseren op eerder herverdeelde onderbenutting bij VAPH (6.531 keuro) en/of Agentschap Opgroeien (1.811 keuro).</p>
Naar GB0-1GDF2LA-WT	-217	-217	Eenmalig BA 2024: Subsidie aan de zorgkassen - Pijler Initiatieven Beschut Wonen (IBW) artikel GM0-AGHF2TP-WT
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-61	-61	WERKINGSSUBSIDIE AAN DE ZORGKASSEN - PSYCHIATRISCHE VERZORGINGSTEHUIZEN - naar vzw Vlaamse Zorgkas
Van GB0-1GHF2TX-IS	719	719	Werkingsubsidies aan de zorgkassen - vergoeding aan de indicatiestellers
Naar GB0-1GHF2TX-IS	-141	-141	WERKINGSSUBSIDIE AAN DE ZORGKASSEN - REVALIDATIE VOORZIENINGEN - compensatie naar vzw Vlaamse zorgkas

Naar GB0-1GDF2LA-WT	-472	-472	Enmalig BA 2024: Subsidie aan de zorgkassen - Pijler Revalidatie Voorzieningen (RVZ) Artikel GM0-AGHF2TO-WT
<b>TOTAAL</b>	<b>9.861</b>	<b>9.861</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
RIZIV administratieve vergoeding in het kader van de internationale overeenkomsten - daling met 1.993 k euro	-1.993	-1.993	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TA-WT
Verhoging van de tegemoetkomingen aan de zorgkassen - pijler ZZZ (zorgbudget zwaar zorgbehoevenden)	6.066	6.066	Zie art. GM0-AGHF2TC-WT
Subsidies aan de zorgkassen - pijler ZBO (zorgbudget voor ouderen met een zorgnood)	-8.295	-8.295	Zie art. GM0-AGHF2TB-WT
Aanpassing van de dossiertaksen - daling van de inkomsten uit taksen.	58	58	Zie ontvangsten
Investeringsuitgaven AVSB (daling met 9 k euro)	-9	-9	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TA-WT
Tegemoetkomingen aan de zorgkassen - pijler MOHM (mobiliteitshulpmiddelen) begrotingsartikel- GM0-AGHF2TK-WT	3.078	3.078	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TK-WT
Ontvangsten LAK VMM INVEST	-1	-1	Zie ontvangsten
Aangroei 2024 en 2025	29.895	29.895	Middelen voor de financiering van de tegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf Zie toelichting infra bij begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT
Mobiliteitshulpmiddelen (groei van 3,5% beperken) conform het regeerakkoord.	-1.800	-1.800	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TK-WT

Oriënterend kortverblijf	933	933	Middelen voor de financiering van de tegemoetkoming voor oriënterend kortverblijf Zie art. GM0-AGHF2TL-WT
Zorgzwaarte woonzorgcent cf. meerjarenraming	10.000	10.000	Middelen voor de financiering van de tegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf Zie art. GM0-AGHF2TL-WT
Zorgpremies - stijging van inkomsten uit zorgpremies	-8.733	-8.733	Zie ontvangsten
Inkomsten uit beleggingen - overheidssector, actualisatie 11/10	120	120	Zie ontvangsten
Correctie compensatie provisie ouderenzorg (terugdraai)	-13.094	-13.094	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT
Vergoeding indicatiestellers vzw Vlaamse zorgkas - begrotingsartikel GM0-AGHF2TY-IS	64	64	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TY-IS
Budget bestaande + aangroei 80 plaatsen en omzettingkalender	2.298	2.298	Middelen voor de financiering van de tegemoetkoming voor zorg in centra voor dagevrzorging Zie art. GM0-AGHF2TL-WT
Subsidie aan de zorgkassen - vergoeding indicatiestellers begrotingsartikel GM0-AGHF2TC-WT	67	67	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TC-WT
Kosten beheer beleggingen - daling met 113k	-113	-113	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TA-WT
AGH026 - Bezettingsgraad	12.941	12.941	Middelen voor de financiering van de tegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf Zie art. GM0-AGHF2TL-WT
In 2024 was er een eenmalig budget van 7.173 deuro nodig voor de tegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf nodig omwille van het schrikkeljaar.	-7.173	-7.173	Zie begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT

Deze bijstelling wordt teruggedraaid.			
Inkomsten uit beleggingen niet overheid - daling van de inkomsten	191	191	Zie ontvangsten
Inkomsten uit beleggingen overheidssector - daling van inkomsten	2.963	2.963	Zie ontvangsten
<b>TOTAAL</b>	<b>27.463</b>	<b>27.463</b>	

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)

Ontvangstenartikelen

**GMO-BGHFATC-OW** – Ontvangsten Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Zorgverzekering: 336.961 keuro

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de inkomsten uit de beleggingsportefeuille (obligaties/aandelenfonds Vladubel/participaties), de inkomsten administratieve geldboetes en achterstallige zorgpremies, de zorgpremies, de ontvangsten uit internationale overeenkomsten, inkomsten uit subrogatiedossiers, de dossiertaksen en diverse terugvorderingen.

**Kredietevolutie:**

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2024	371.560	0	0
Bijstelling BO 2025	-34.599	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>336.961</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Bij BO 2025 wordt het krediet verminderd met 34.999 keuro. Dit is het resultaat van:

- Een daling met 3.274 keuro van de inkomsten uit beleggingen (voornamelijk door een daling van de couponincasso's in de overheidsobligatieportefeuille)
- Een stijging met 8.733 keuro van de inkomsten uit zorgpremies
- Een daling met 58 keuro van de verwachte inkomsten uit dossiertaksen
- Een daling met 40.000 keuro – correctie TOF vzw IFIC (rechten en eindejaarspremie) – wordt betaald binnen departement Zorg

De overige ontvangsten worden in de BO 2025 status quo gehouden ten aanzien van de BA 2024.

**GMO-BGHFATC-OP** – Ontvangsten Participaties – Sociale Bescherming – Zorgverzekering: 156 keuro

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>		
	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	155	0	0
Bijstelling BO 2025	1	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>156</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

De verwachte inkomsten die het AVSB heeft uit de participatie bij LAK VMM wordt op dit artikel aangerekend. In 2025 wordt de ontvangst op 156 keuro geraamd.

**GMO-BGHFAZZ-OI** – Ontvangsten Interne Stroom: 3.990.511 keuro

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de ontvangsten interne stromen voor de diverse VSB-pijlers te weten: Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, zorgbudget ouderen met zorgnood, zorgbudget personen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget), tegemoetkomingen mobiliteit- en hulpmiddelen, tegemoetkomingen in de residentiële ouderenzorg, revalidatie ziekenhuizen, revalidatie conventies/voorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen, multidisciplinair overleg, initiatieven beschut wonen, multidisciplinaire begeleidingsequipes palliatieve zorg en algemeen beleid Vlaamse Sociale Bescherming.

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>		
	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	3.877.775	0	0
Bijstelling BO 2025	112.736	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>3.990.511</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Stijging van de toelage AVSB met 112.736 keuro. Meer duiding vindt men bij de uitgavenartikelen.

**GMO-BGHFAZZ-OG** – Overgedragen overschot vorige boekjaren

Het geraamde overgedragen overschot van het vorige begrotingsjaar bedraagt 155.159 keuro. Dit is een intering op het saldo van 104.185 keuro

*Uitgavenartikelen*

**GMO-AGHF2TA-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Algemeen Beleid: 23.733 keuro in VAK en VEK

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn de uitgaven voor algemene werking gealloceerd. De uitgaven hebben o.m. betrekking op de kosten voor het beheer van beleggingen (beheer- en bewaarlonen, effectentaks), de kosten voor het innen van administratieve geldboetes (deurwaarderskosten, boetemailings), de kosten aan MediWé voor de controles op de indicatiestellingen van het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden, de roerende voorheffing ad. 30% van het aandelenfonds Vladubel, de subsidie voor het kwaliteitscentrum diagnostiek, de subsidie voor de vzw Vlaams Integratieplatform BelRAI, de jaarlijkse te betalen vergoedingen aan het RIZIV in het kader van het protocol internationale overeenkomsten, de subrogatie fee aan de zorgkassen, de overige werkingsuitgaven en de investeringen voor ICT (inclusief onderhoud).

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	<b>25.689</b>	<b>25.689</b>
<i>Index</i>	159	159
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-2.115	-2.115
<b>BO 2025</b>	<b>23.733</b>	<b>23.733</b>
Aanwending VAK-ruiter		

Het indexbedrag ad. 159 keuro betreft een indexering van de looncomponent van de subsidie aan het Kwaliteitsinstituut voor de Diagnostiek (+7 keuro), 184 keuro als indexatie van de werkingsuitgaven van het agentschap (uit de indexprovisie), een actualisatie van de index LBP en NLBP van 2 naar 2,1% ad. + 9 k euro en tenslotte een besparing ad. 41 keuro (50% op werking NLBP).

De belangrijkste bijstellingen hebben betrekking op een daling met 1.993 keuro van de uitgaven met betrekking tot de jaarlijks te betalen administratieve vergoeding aan het RIZIV in het kader van de internationale overeenkomsten.

De beleggingsuitgaven (beheer- en bewaarlonen portefeuillebeheer en effectentaks) dalen met 113 keuro.

Tenslotte daalden de investeringsuitgaven van het agentschap met 9 keuro.

**GMO- AGHF2TB – WT** Hulp aan Bejaarden (Zorgbudget Ouderen met Zorgnood): 344.178 keuro in VAK en VEK

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler, de werkingssubsidie aan de zorgkassen en de overdrachten aan de federale overheid in het kader van de medische inschalingen.

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood heeft tot doel ouderen met een beperking en met een beperkt inkomen die bijkomende kosten hebben vanwege een vermindering van de zelfredzaamheid in staat te stellen een deel van de bijkomende kosten te financieren. Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood wordt toegekend vanaf de leeftijd van 65 jaar, in functie van de zorgbehoefendheid, met een getrapte inschaling.

Het aantal rechthebbenden voor het zorgbudget ouderen vertoont de voorbije jaren een dalende trend.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>345.777</b>	<b>345.777</b>
<i>Index</i>	7.415	7.415
<i>Compensaties</i>	-719	-743
<i>Andere bijstellingen</i>	-8.295	-8.295
<b>BO 2025</b>	<b>344.178</b>	<b>344.178</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De raming voor de pijler Zorgbudget Ouderen daalt met 8.295 keuro ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2024.

Het bedrag ad. 719 keuro wordt overgeheveld via compensatie van de allocatie medische inschalingen FOD Sociale Zaken binnen deze pijler naar het artikel GM0-AGHF2TC-WT allocatie vergoeding indicatiestellers (pijler zorgbudget zwaar zorgbehoevenden) wegens de introductie van de BelRai screener (BRS) en het uitdovende karakter van de federale medische inschalingen.

De index ad. 7.415 keuro betreft +2 procent aanpassing loonkredieten wegens overschrijding van de spilindex in april 2024. Bedrag te verdelen naar 378 keuro werking zorgkassen en 7.037 keuro op de pijler zorgbudget ouderen.

**GMO-AGHF2TC-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Zorgverzekering: 457.999 keuro in VAK en VEK

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler, de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekken van de vergoeding voor indicatiestellers.

Het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden betaalt een tegemoetkoming uit aan personen met een zwaar verminderd vermogen tot zelfzorg. En dit zowel voor gebruikers in residentieel, semi-residentieel of ambulante verband. Met deze tegemoetkoming wil de Vlaamse Sociale Bescherming de kosten voor niet-medische hulp- en dienstverlening betaalbaar houden voor de gebruiker. Het zorgbudget zorgbehoevenden bedraagt momenteel 140 euro (situatie 2024).

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en



personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	<b>450.872</b>	<b>450.872</b>
<i>Index</i>	275	275
<i>Compensaties</i>	719	719
<i>Andere bijstellingen</i>	6.133	6.133
<b>BO 2025</b>	<b>457.999</b>	<b>457.999</b>
Aanwending VAK-ruiter		

Index:

+ 275 keuro: het betreft de indexering van de looncomponent van de werkingssubsidie aan de zorgkassen voor deze VSB-pijler (manuele indexberekening) ad. 289 keuro minus een doorgevoerde besparing ad. 14 keuro.

Compensatie:

De compensatie ad. 719 keuro heeft betrekking op de overheveling vanuit het artikel GM0-AGHF2TB-WT (pijler zorgbudget ouderen) – medische inschalingen gedaan door de FOD Sociale Zaken. Zie ook supra onder GM0-AGHF2TB-WT.

Bijstellingen:

De bijstelling ad. 6.133 keuro heeft betrekking op:

+ 6.066 keuro (effect demografische evolutie – actualiseren van de berekening zorgbudget zwaar zorgbehoevenden);

+ 67 keuro (verwachte stijging van het aantal uitgevoerde indicatiestellingen).

**GMO-AGHF2TD-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Basisondersteuningsbudget (Zorgbudget Personen met Handicap): 25.433 keuro in VAK en VEK

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven.

Het zorgbudget voor mensen met een handicap (vroegere basisondersteuningsbudget) is een maandelijks bedrag van 300 euro dat vrij besteedbaar is en dat de gebruiker niet moet verantwoorden.

In uitvoering van het regeerakkoord is het basisondersteuningsbudget uitdovend. Dat betekent dat er niet langer een instroom is van nieuwe rechthebbenden met een integratietegemoetkoming. Ook is er een cumulverbod ingeschreven tussen enerzijds de inkomensvervangende tegemoetkoming/ integratietegemoetkoming en anderzijds het basisondersteuningsbudget.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep

**Kredietevolutie:**

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	<b>30.131</b>	<b>30.131</b>
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	-4.704	-4.704
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>25.433</b>	<b>25.433</b>
Aanwending VAK-ruiter		

In 2025 wordt een bedrag ad. 4.237 keuro aan compensaties naar Opgroeien (artikel GB0-1GEF2QX-IS allocatie GF005) in de begroting ingeschreven. Een bedrag ad. 467 k euro is te compenseren op de herverdeelde onderbenutting bij het VAPH of Opgroeien.

De indexering ad. 6 keuro heeft betrekking op de looncomponent werkingssubsidie van de zorgkassen (berekening manuele index).

**GMO-AGHF2TK-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Mobiliteit en Hulpmiddelen: 101.016 keuro in VAK en VEK

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Bij de BO 2024 werd voor het eerst ook de tegemoetkomingen aan de zorgkassen (luik rolstoeladviesrapporten) ingeschreven.

Mobiliteitshulpmiddelen hebben als doel om de bewegingsfunctie van gebruikers te ondersteunen. Als mobiliteitshulpmiddelen worden beschouwd: rolstoelen, loophulpmiddelen, orthopedische driewiel fietsen, sta-systemen, zitkussens ter preventie van doorzitwonden, modulair aanpasbare systemen ter ondersteuning van de zithouding en onderstellen en hun aanpassingen. Er wordt een stijging van de uitgaven verwacht die vooral verklaard wordt door een toename van het aantal aanvragen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling: We evalueren het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen en sturen bij waar nodig.

**Kredietevolutie:**

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	<b>96.936</b>	<b>96.936</b>
<i>Index</i>	2.802	2.802
<i>Compensaties</i>	0	0

<i>Andere bijstellingen</i>	1.278	1.278
<b>BO 2025</b>	<b>101.016</b>	<b>101.016</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De indexeringen hebben betrekking op de looncomponent van de werkingssubsidie aan de zorgkassen (212 keuro), op de subsidie tegemoetkomingen mobiliteits- en hulpmiddelen aan de zorgkassen (2.576 keuro) en de subsidie tegemoetkomingen rolstoeladviesrapporten (25 keuro). Er werd een besparing op de index doorgevoerd m.b.t. de werkingssubsidie aan de zorgkassen (minus 11 keuro). Totaal aan index bedraagt dan 2.802 keuro.

Met ingang van 1 januari 2024 werden de rolstoeladviesteams ingekanteld in VSB.

De tegemoetkomingen voor een rolstoeladviesrapport zijn voor 100% bestemd voor de financiering van de loonkost en worden gekoppeld aan de spilindex.

De bijstelling met + 1.278 keuro betreft een (netto) aanvaarde kostendrijver (jaarlijkse groei van het volume ad. 3.078 keuro minus besparende maatregel ad. 1.800 keuro).

**GMO-AGHF2TL-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Residentiële Ouderenzorg : 2.881.720 keuro in VAK en 2.881.720 keuro in VEK

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met deze middelen worden volgende zaken gefinancierd:

- de basistegemoetkomingen voor zorg die de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf per dag per bewoner factureren aan de zorgkassen;
- de tegemoetkoming in de gesolidariseerde kosten van het incontinentiemateriaal;
- de projecten werkbaar werk;
- de bijzondere erkenning voor woonzorgcentra die personen met jongdementie opnemen;
- de bijkomende erkenning oriënterend kortverblijf;
- de aanvullende financiering naar aanleiding van de hervorming van het derde luik;
- de basistegemoetkomingen voor zorg en de tussenkomst in de reiskosten voor de centra voor dagverzorging;
- de informaticapremies in de ouderenzorg;
- het infrastructuurforfait in de ouderenzorg;
- de werkingssubsidies aan de zorgkassen.

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>2.777.692</b>	<b>2.777.692</b>
<i>Index</i>	55.134	55.134
<i>Compensaties</i>	13.094	13.094
<i>Andere bijstellingen</i>	35.800	35.800
<b>BO 2025</b>	<b>2.881.720</b>	<b>2.881.720</b>

Aanwending VAK-ruiter	
-----------------------	--

### **Kredietevolutie woonzorgcentra en centra voor kortverblijf**

Raming: 2.786.592 keuro in VAK en 2.786.592 keuro in VEK.

Het budget neemt in totaal toe met 100.746 keuro VAK en VEK. Deze verhoging is inclusief een indexering uit de provisie ad. 54.859 keuro en actualisatie van de index infrastructuurforfait-709 keuro.

De resterende 46.596 keuro wordt hierna verder verklaard in tabel infra.

De compensatie ad. 13.094 keuro voor provisie ouderenzorg voor hetzelfde bedrag wordt teruggedraaid via min van de post bijstellingen, waardoor de totale bijstelling gelijk is aan 33.502.

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VAK</b>
Schrikkeljaar	-7.173	-7.173
Bezettingsgraad	12.941	12.941
Zorgzwaarte	10.000	10.000
Aangroei 2024 en 2025	29.895	29.895
Oriënterend kortverblijf	933	933
<b>Subtotaal</b>	<b>46.596</b>	<b>46.596</b>
Terugdraai compensatie provisie ouderenzorg	-13.094	-13.094
<b>TOTAAL</b>	<b>33.502</b>	<b>33.502</b>

### **Kredietevolutie tegemoetkomingen voor centra voor dagverzorging**

Raming: 51.785 keuro in VAK en VEK.

Deze tegemoetkomingen omvatten enerzijds de basistegemoetkoming voor zorg die de centra voor dagverzorging per dag per gebruiker factureren aan de zorgkassen en anderzijds een vergoeding voor de reiskosten voor de gebruikers van en naar het centrum voor dagverzorging.

Kredietevolutie: er wordt een totale stijging van de uitgaven verwacht van 3.282 keuro.

Er wordt een stijging van de uitgaven verwacht van 2.298 keuro voor de financiering van 80 extra plaatsen bijkomende erkenning en de voorziene aangroei binnen de omzettingsskalender.

Bijkomend werd de index ad. 984 keuro (DVC) met betrekking tot de toepassing van 2 procent kruissnelheid overschrijding per april 2024 voor de pijler Residentiële Ouderenzorg in rekening gebracht.

### **Werkingsubsidies aan de zorgkassen (luik residentiële ouderenzorg)**

Raming: 7.877 keuro

Met deze subsidie worden de recurrente werkingsuitgaven van de zorgkassen voor deze pijler gefinancierd.

### **Informaticapremies en projecten**

Raming: 0 keuro

### **Infrastructuurforfait in de ouderenzorg**

Raming: 35.466 keuro

Dit betreft een jaarlijkse tussenkomst als tegemoetkoming voor infrastructuurkosten voor de woonzorgcentra. Dit bedrag wordt op hetzelfde niveau gehouden dan in 2024.

**GMO-AGHF2TM-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Multidisciplinair Overleg : 1.377 keuro in VAK en VEK

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler (financiering van de diverse multidisciplinaire overleggen door de zorgkassen).

Het betreft de vergoeding van zorgcoördinatie, een ondersteunende dienst die door een zorgaanbieder geleverd wordt ten behoeve van een persoon met een langdurige zorgnood. Tot en met 2020 werd die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting was van het vroegere federale vergoedingssysteem).

Sedert 2021 is de opdracht toevertrouwd aan de zorgkassen en vanaf 2022 werd het MDO volledig geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

#### **Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>1.350</b>	<b>1.350</b>
<i>Index</i>	<i>27</i>	<i>27</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<b>BO 2025</b>	<b>1.377</b>	<b>1.377</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De kredieten MDO stijgen met 27 keuro zijnde de indexatie met betrekking tot de toepassing van 2 procent kruissnelheid overschrijding april 2024.

**GMO-AGHF2TN-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming –Revalidatie Ziekenhuizen : 119.564 keuro in VAK en VEK

#### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de geïsoleerde G- (geriatrie) en Sp-diensten (gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) die door de zesde

staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 8 instellingen.

Tot en met 2021 werd die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting was van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 2022 zijn de revalidatieziekenhuizen geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming. De middelen werden overgedragen vanuit de begroting van het agentschap Zorg en Gezondheid.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming

### Kredietevolutie:

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>117.220</b>	<b>117.220</b>
<i>Index</i>	<i>2.344</i>	<i>2.344</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<b>BO 2025</b>	<b>119.564</b>	<b>119.564</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De indexeringen ad. 2.344 keuro betreffen de 2% toename van de loonkredieten wegens de overschrijding van de spilindex april 2024.

Het indexbedrag werd geventileerd naar 2.211 keuro op de pijler revalidatie ziekenhuizen en 133 keuro op de werkingssubsidie aan de zorgkassen

**GMO-AGHF2TO-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Revalidatie Voorzieningen : 207.531 keuro in VAK en VEK

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de voorzieningen voor psychosociale revalidatie voor volwassenen die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 15 voorzieningen.

Tot 01/10/2022 wordt die opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting is van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 01/10/2022 worden de voorzieningen voor psychosociale revalidatie voor volwassenen geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.6. We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming.

Vanaf 01/10/2023 werd deel 2 van de voorzieningen met een revalidatieovereenkomst (geestelijke gezondheid en fysieke revalidatie) ingekanteld in de VSB.

### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	<b>201.295</b>	<b>201.295</b>
<i>Index</i>	4.015	4.015
<i>Compensaties</i>	2.221	2.221
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>207.531</b>	<b>207.531</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De compensaties ad. 2.221 keuro betreffen:

+ 2.834 keuro zijnde de overheveling vanuit het artikel GB0-1GDF2LA-WT (GD331) bij het departement Zorg (Eerstelijns Gezondheid) voor het aanpassen van de werkingskosten van de revalidatievoorzieningen, naar aanleiding van de inwerkingtreding van het BVR VIPA voor de revalidatievoorzieningen.

-472 keuro: er wordt 472 keuro herverdeeld vanop GB0-GDF2LA-WT (GD331) voor het aanpassen van de werkingskosten van de revalidatievoorzieningen, naar aanleiding van de inwerkingtreding van het BVR VIPA revalidatievoorzieningen Er wordt 2/12den van het budget op jaarbasis eenmalig herverdeeld. Vanaf BO 2025 wordt het volledige budget recurrent herverdeeld.

-141 keuro : interne compensatie binnen budget naar het artikel GM0-AGHF2TY-IS – Specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas.

De indexeringen ad. 4.015 keuro betreffen de 2% toename van de loonkredieten wegens de overschrijding van de spilindex april 2024.

Het indexbedrag werd geventileerd naar 3.940 keuro op de pijler revalidatie voorzieningen en 75 keuro op de werkingssubsidie aan de zorgkassen

**GMO-AGHF2TP-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Psychiatrische Verzorgingstehuizen : 150.709 keuro in VAK en VEK

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de tegemoetkomingen sociale bescherming voor deze VSB-pijler en de werkingssubsidie aan de zorgkassen tot dekking van hun recurrente uitgaven. Het betreft de werkingsuitgaven voor de psychiatrische verzorgingstehuizen die door de zesde staatshervorming integraal aan de Gemeenschappen en Gewesten zijn overgedragen. Het gaat over 23 voorzieningen.

Tot 01/04/2023 werd deze opdracht uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen (wat een verderzetting is van het vroegere federale vergoedingssysteem). Vanaf 01/04/2023 worden de pijler PVT geïntegreerd in de Vlaamse sociale bescherming.

In 2024 werden de initiatieven in het kader van beschut wonen opgenomen onder dit artikel zowel wat betreft de tegemoetkomingen als de werkingssubsidie aan de zorgkassen.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.6. We zetten verdere stappen voor de inkanteling van de sectoren thuiszorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg in de Vlaamse sociale bescherming.

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>149.170</b>	<b>149.170</b>
<i>Index</i>	2.995	2.995
<i>Compensaties</i>	-1.456	-1.456
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>150.709</b>	<b>150.709</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De compensaties ad. – 1.456 keuro betreffen de overheveling van:

- -830 keuro (pijler PVT) naar artikel GB0-1GDF2LA-WT (GD390) – departement Zorg
- -2.056 keuro (pijler IBW) naar artikel GB0-1GHF2TR-WT (1GH035) – departement Zorg
- + 1.747 keuro voor de pijler IBW (initiatieven beschut wonen) vanuit artikel GB0-1GDF2LA-WT (GD390)
- -217 keuro (pijler IBW) naar artikel GB0-1GDF2LA-WT (GD390) – departement Zorg
- -100 keuro die vanuit de pijlers werking PVT en werking IBW overgeheveld worden naar de specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas.

De indexeringen ad. 2.995 keuro betreffen de 2% toename van de loonkredieten wegens de overschrijding van de spilindex april 2024.

Het indexbedrag werd geventileerd naar 1.809 keuro op de pijler PVT, 1.062 keuro op de pijler IBW, 104 keuro op de werking zorgkassen(PVT) en 20 keuro op de werking zorgkassen (pijler IBW)

**GMO-AGHF2TQ-WT** – Werking en Toelagen – Sociale Bescherming – Multidisciplinaire Begeleidingsequipes : 12.714 keuro in VAK en VEK

Vanaf 1 januari 2024 kantelen de multidisciplinaire begeleidingsequipes in de Vlaamse sociale bescherming in. De nodige kredieten werden voorzien en overgeheveld via compensaties vanuit het departement Zorg (ELGEZ).

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>12.018</b>	<b>12.018</b>
<i>Index</i>	240	240
<i>Compensaties</i>	456	456
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0



<b>BO 2025</b>	<b>12.714</b>	<b>12.714</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De compensatie ad. 456 keuro is resultaat van:

+ 465 keuro van het artikel GB0-1GHF2TU-PR (allocatie 1GH033) bij het departement Zorg (ELGEZ)

-9 keuro die vanuit de pijler werking MBE naar de specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas wordt overgeheveld.

**GMO-AGHF2TY-IS** – Interne Stromen – Sociale Bescherming – vzw Vlaamse zorgkas : 1.654 keuro in VAK en VEK

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de specifieke werkingssubsidie aan de vzw Vlaamse zorgkas tot dekking van haar recurrente uitgaven evenals de subsidie aan de vzw voor de vergoeding indicatiestellers.

De middelen op dit begrotingsartikel worden onder meer aangewend voor het realiseren van operationele doelstelling OD 1.2: Met het zorgbudget voor ouderen, zorgbehoevenden en personen met een handicap verbeteren we de financiële toegankelijkheid voor zorg op maat voor deze doelgroep.

### Kredietevolutie:

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>1.340</b>	<b>1.340</b>
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>250</i>	<i>250</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>64</i>	<i>64</i>
<b>BO 2025</b>	<b>1.654</b>	<b>1.654</b>
Aanwending VAK-ruiter		

De werkingssubsidie aan de zorgkas stijgt in 2025 met 250 keuro. Dit bedrag wordt overgeheveld vanuit de volgende pijlers werking zorgkassen: revalidatie voorzieningen (141 keuro), PVT (61 keuro), IBW (39 keuro) en MBE (9 keuro). Zie ook supra.

De subsidie indicatiestellingen wordt met 64 keuro verhoogd tot 343 keuro.

**GMO-AGHF2ZZ-IS** – Interne Stromen – Sociale Bescherming – Terugstortingen in het kader van afomingen: 0 keuro

### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat de terugstortingen die in het kader van diverse afomingen op de uitgavenkredieten (allocaties AGH071 en AGH072) aangerekend worden (bv. afomingen van relancemiddelen). In 2025 worden alzo de in de BA 2024 geraamde bedragen (relance en IFIC vzw) teruggedraaid.

**Kredietevolucie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	<b>44.185</b>	<b>44.185</b>
<i>Index</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Compensaties</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Andere bijstellingen</i>	<i>-44.185</i>	<i>-44.185</i>
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**GMO-AGHF2ZZ-OV** – Over te dragen overschot van het boekjaar: 155.159 keuro in VEK**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat het vermoedelijke saldo per einde 2025: 155.159 keuro.

## **IX.BELEIDSVELD VI: ZORGINFRASTRUCTUUR**

### **1. ISE: ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB**

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

1.1. SD We realiseren duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur

1.1.1. OD We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren

We beginnen met een aantal evaluaties van de infrastructuursubsidies zoals het subsidiëeringsmechanisme voor de ziekenhuisinfrastructuur en het infrastructuurforfait voor personen met een handicap.

Aangezien de internaten onderwijs meer en meer geplaatste jongeren en personen met een handicap opvangen, zijn de internaten met permanente openstelling (IPO) overgeheveld van het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, respectievelijk in de sectoren jeugdhulp en personen met een handicap. Zij komen in die hoedanigheid ook in aanmerking voor infrastructuursubsidies. Ook voor de IPO die beide doelgroepen samen opvangen, voorzien we heldere voorwaarden voor infrastructuursubsidies.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

1.1.2. OD We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

We continueren het verstrekken van de investeringssubsidies en de klimaatsubsidies. Duurzaamheid en integrale toegankelijkheid blijven daarbij de sleutelwoorden.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren worden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

1.2. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### **ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB**

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-ontvangsten</b> (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
<b>Toelagen</b> (ontvangsten interne stromen (OI))	21.933	-21.933	0	0	0	0
<b>Overige</b> (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	75.399	75.399	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>21.933</b>	<b>53.466</b>	<b>75.399</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Dit betreft mutaties met betrekking tot de verrekening van C2.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
<b>ESR-uitgaven</b> (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	2.350	0	2.350	2.350	0	2.350
<b>Toelagen</b> (interne stromen (IS))	369.666	90.312	459.978	342.283	98.295	440.578
<b>Overige</b> (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	505.340	-157.579	347.761	505.340	-157.579	347.761
<b>Totaal</b>	<b>877.356</b>	<b>-67.267</b>	<b>810.089</b>	<b>849.973</b>	<b>-59.284</b>	<b>790.689</b>
<b>Aanwending VAK-ruiter</b>						

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

Globaal wijzigt het vastleggingskrediet naar 810.089 keuro en het vereffeningskrediet naar 790.689 keuro. Dit ten gevolge van wijzigingen die geduid worden bij de bespreking van de begrotingsartikelen.

*Ontvangstenartikelen*

**GB0-9GIFASX-OI - VIPA**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Onder dit artikel wordt het terug te vorderen deel van de C2 ingeboekt dat als ESR-ontvangst kan worden beschouwd.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>		
	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	21.933	0	0
Bijstellingen BO 2025	-21.933	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

In 2024 was er een effectieve ESR-ontvangst, die echter niet meer voorkomt in 2025.

**GB0-9GIFASX-OP - VIPA**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het artikel betreft de aflossing van C2 onder A1/A3 BFM van de ziekenhuizen.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>		
	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	75.399	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>75.399</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

In 2024 werd in het kader van de negatieve C2 ook uitstel van betaling verleend aan de ziekenhuizen voor 75 399 keuro. Dit wordt nu in 2025 terugbetaald door de ziekenhuizen, waardoor een ontvangst van de vordering op de ziekenhuizen.

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GIF2SB-WT - VLABZORGINVEST**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen om de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	2.350	2.350
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>2.350</b>	<b>2.350</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Er zijn geen wijzigingen in dit krediet.

**GB0-1GIF2SX-IS - VIPA**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
  - Ziekenhuizen (instandhouding + strategisch forfait);
  - Ouderenforfait;
  - VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op volgende operationele doelstellingen:

OD We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren

OD We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

**Kredietevolutie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	281.886	281.886
<i>Index</i>	3.149	3.149
<i>Compensaties</i>	2.660	2.660
<i>Andere bijstellingen</i>	87.324	87.324
<b>BO 2025</b>	<b>375.019</b>	<b>375.019</b>
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Hierna de evolutie op basis van index, compensaties en andere bijstellingen.

<b>(duizend euro)</b>			
<b>Index</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>

Werking	1	1	
Instandhoudingsforfait	185	185	
Strategisch forfait	2.883	2.883	
VAPH- infrastructuurforfait	80	80	
<b>TOTAAL</b>	<b>3.149</b>	<b>3.149</b>	

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GIF2SX-LE	-5.121	-5.121	Kapitaaldeel gebruikstoelagen: de gebruikstoelagen bestaan uit een intrest- en kapitaaldeel. Het intrestdeel neemt elk jaar af ten voordele van het kapitaaldeel. Op dit artikel zit het intrestdeel, wat ook in 2025 verminderd en waarbij hetzelfde bedrag wordt overgedragen naar het LE-artikel.
Van GB0-1GIF5SX-IS	5.781	5.781	Strategische forfaits - precare dossiers: de strategische forfaits verhogen omwille van bijkomende te verwachten ingebruiknames en toevoeging van de nieuwe indexering.
Van GB0-1GIF5SX-IS	2.000	2.000	VAPH-Infrastructuurforfait: het VAPH-infrastructuurforfait vertoont verdere stijging van kredietbehoeften door instroom nieuwe dossiers met een toename van 2.000 keuro tot gevolg. Dit vloeit voort uit eerder beslist beleid: bij BO24 werd reeds opgenomen dat VIPA gemachtigd is tot 12 mio euro verbintenissen aan te gaan voor het VAPH-infrastructuurforfait (uitgavenbegroting BO24, artikel 45, 7e lid).
<b>TOTAAL</b>	<b>2.660</b>	<b>2.660</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Strategisch forfait bouwkalender	-310	-310	Actualisatie bouwkalenderprojecten.
Revalidatieziekenhuizen	1.893	1.893	Bij BA24 was er geen toelage omwille van C2-verrekening, nu wordt het actuele bedrag verrekend.

Instandhoudingsforfait	11.519	11.519	Instandhoudingsforfait neemt toe omwille van verwachte stijging AGI met 2% , stijging daghospitalisatie met 2% en afname van het BFM 1/7/2024.
A1/A3 excl. reva	74.222	74.222	Berekening op basis van meest actuele cijfers in juni 2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>87.324</b>	<b>87.324</b>	

#### GB0-1GIF2SX-LE - VIPA

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het kapitaaldeel van de volgende uitgaven dat niet ESR-matig moet aangerekend worden:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	429.941	429.941
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	5.121	5.121
<i>Andere bijstellingen</i>	-87.301	-87.301
<b>BO 2025</b>	<b>347.761</b>	<b>347.761</b>
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Hierna de evoluties op basis van de compensaties en de andere bijstellingen:

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van GB0-1GIF2SX-IS	5.121	5.121	Alternatieve financiering: overboeking intrest- naar kapitaaldeel
<b>TOTAAL</b>	<b>5.121</b>	<b>5.121</b>	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Aflossing schuld BFM reva	-4.468	-4.468	De aflossing ESR-schuld BFM voor de revalidatieziekenhuizen was in 2024 10.053 keuro mede door verrekening van de C2. In 2025 wordt geraamd dat dit afneemt tot 5 585 keuro.
Aflossing schuld BFM excl. reva	-82.833	-82.833	De aflossing ESR-schuld BFM voor de ziekenhuizen exclusief revalidatieziekenhuizen bedroeg in 2024 299 546



			keuro. Dit jaar wordt geraamd dat dit afneemt tot 216 713 keuro.
<b>TOTAAL</b>	<b>-87.301</b>	<b>-87.301</b>	

#### GB0-1GIF2SX-PA - VIPA

##### Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden vordering C2 afgeboekt. Concrete inboeking wordt afgestemd met Financiën en Begroting

##### Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	75.399	75.399
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-75.399	-75.399
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

##### Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

In 2024 was er i.v.m. de C2 nog een vordering op de ziekenhuizen voor de C2. Deze wordt in 2025 afgelost en ingeruild voor het OP-artikel aan de ontvangstenzijde (GB0-9GIFASX-OP).

	(duizend euro)		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Enmalig betaalluitstel in 2024 voor C2	-75.399	-75.399	
<b>TOTAAL</b>	<b>-75.399</b>	<b>-75.399</b>	

#### GB0-1GIF5SX-IS - VIPA

##### Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan VIPA met betrekking tot de klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald.

##### Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	87.780	60.397
<i>Index</i>	1.211	268
<i>Compensaties</i>	-5.377	-7.781
<i>Andere bijstellingen</i>	1.345	12.675
<b>BO 2025</b>	<b>84.959</b>	<b>65.559</b>
Aanwending VAK-ruiter		

##### Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Hierna de toelichting van de evolutie op basis van index, compensaties en andere bijstellingen.

<b>Index</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Klassieke subsidie	1 631	0	
Infrastructuurforfait ouderen	709	709	Gezien compensatie vanuit de klassieke naar het infrastructuurforfait ouderen, wordt hieraan index toegekend. Infrastructuurforfait ouderen heeft eigen indexmechanisme wat inbegrepen is in het gecompenseerde bedrag
Besparingen	-1.211	-441	
Extra 2,1%	82		
<b>TOTAAL</b>	<b>1.211</b>	<b>268</b>	

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GEF5MX-IS	2.404	0	Opgroeien: de compensatie naar Opgroeien daalt van 11 033 keuro naar 8 629 keuro, wat 2 404 keuro extra VAK oplevert.
Naar GB0-1GIF2SX-IS	-2.000	-2.000	VAPH-infrastructuurforfait: het bijkomende bedrag naar het VAPH-infrastructuurforfait wordt hier gecompenseerd.
Naar GB0-1GIF2SX-IS	-5.781	-5.781	Strategische forfaits (precaire deel): de bijkomende precaire strategische forfaits worden hier gecompenseerd.
<b>TOTAAL</b>	<b>-5.377</b>	<b>-7.781</b>	

(duizend euro)

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Bijkomende VEK-behoefte: Het VEK dat werd overgeheveld naar de forfaits wordt hier gecompenseerd. Daar bovenop is er op basis van de betaalkalender nog 4 487 keuro extra vereist. Dit ligt in lijn van de trend van de laatste jaren waarbij er steeds dienden ingeteerd te worden op het saldo:	0	4.894	

- 2022: 17.800 keuro - 2023: 1.439 keuro			
Infrastructuurforfaits ouderen + VAPH: het betaalkrediet wordt hier bijgezet gezien VAK ook direct tot VEK-uitgave leidt.	0	7.781	
Benutting relance: In 2025 overstijgen de preciaire forfaits de 20 000 keuro met 1 345 keuro. Conform de eerdere afspraken kan van de 10 mio euro relance, nu 1 345 keuro worden aangesproken.	1.345	0	
<b>TOTAAL</b>	<b>1.345</b>	<b>12.675</b>	

1.2.1. Overige entiteiten onder gezag: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

**Omschrijving:**

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

<b>in keuro</b>	<b>BA24</b>	<b>BO25</b>	<b>delta</b>
<b>ontvangsten</b>			
<b>dotaties</b>			
GB0-9GIFASX-OI	21 933	0	-21 933
GB0-9GIFASX-OP	0	75 399	75 399
GB0-1GIF2SX-IS	281 886	375 019	93 133 (1)
GB0-1GIF2SX-LE	429 941	347 761	-82 180
GB0-1GIF2SX-PA	75 399	0	-75 399
GB0-1GIF5SX-IS	60 397	65 559	5 162
diverse opbrengsten	300	300	0
waarborgpremies	25	25	0
opname reservefonds	25	25	0
overgedragen overschot	95 879	87 179	-8 700
<b>totaal</b>	<b>965 785</b>	<b>951 267</b>	<b>-14 518</b>
<b>uitgaven</b>			
VEK	869 556	863 738	-5 818
klimaatfonds	8 700	8 700	0
werkingskost bovenop dotatie	300	300	0
spijziging reservefonds	25	25	0
hypotheekkosten	25	25	0
over te dragen overschot	87 179	78 479	-8 700
<b>totaal (VEK)</b>	<b>965 785</b>	<b>951 267</b>	<b>-14 518</b>
VAK			
- saldo	-87 179	-78 479	8 700
+ VAK klassieke subsidies	87 780	84 959	-2 821 (2)
- VEK klassieke subsidies	-60 397	-65 559	
- VEK klimaatsubsidies	-8 700	-8 700	
<b>totaal (VAK)</b>	<b>897 289</b>	<b>883 488</b>	

### **ONTVANGSTEN:**

De ontvangsten dalen met 14 518 keuro tussen BA24 en BO25. 5 818 keuro daling is toe schrijven aan de mutaties van de dotaties, zoals eerder bij de bespreking van de dotaties toegelicht. Per saldo is het een samenspel van enerzijds een verdere afbouw van A1/A3 BFM en anderzijds indexeringen. De overige 8 700 keuro betreft intering op het saldo voor het VEK van de klimaatsubsidies.

### **UITGAVEN:**

De uitgaven aan VEK liggen 8 700 keuro hoger dan de ontvangsten uit dotaties, wat overeenstemt met de intering op het saldo voor de klimaatsubsidies voor 8 700 keuro.

De uitgaven aan VAK liggen lager omwille van de uitsluiting van het saldo en de VEK-uitgaven voor de klimaatsubsidies. Het VAK van de klassieke subsidies ligt sowieso hoger dan het VEK gezien dit los van het VEK op basis van de beschikbare kredieten na aftrek van de compensaties en forfaits wordt bepaald.

Het VAK van de klassieke subsidie van 2025 ligt 2 821 keuro lager, wat ook bij artikel GBO-1GIF5SX-IS werd toegelicht.

De wijziging in de dotaties verhoudt zich als volgt tot de extra beleidskredieten van afgerond 90,3 mio euro:

in keuro		
<b>GBO-1GIF2SX</b>	76 115	ziekenhuizen A1/A3
VAK=VEK	1	werking: indexering
	-5 121	alternatieve financiering: afbouw intrest
	14 402	instandhoudingsforfait incl. index
	2 080	VAPH incl. index
	5 656	Strategische forfaits
	<b>93 133</b>	<b>totale mutatie =(1)</b>
	-5 781	compensatie naar SF vanuit klassiek
	-2 000	compensatie naar VAPH vanuit klassiek
<b>A</b>	<b>85 352</b>	
<b>GBO-1GIF5SX</b>	<b>-2 821</b>	<b>totale mutatie VAK =(2)</b>
	5 781	compensatie naar SF vanuit klassiek
	2 000	compensatie naar VAPH vanuit klassiek
<b>B</b>	<b>4 960</b>	
	<b>bestaande uit:</b>	
	2 404	opgroeien
	1 345	deel 10 mio relance voor ziekenhuizen
	1 211	index
<b>A+B=</b>	<b>90 312</b>	<b>extra beleidskredieten</b>

## X. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

### 1. Apparaatskredieten

#### PROGRAMMA GA - GB0 - DEPARTEMENT WVG

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	5	496	0	62.957	62.957
Bijstelling BO 2025	0	-165	0	1.503	1.787
<b>BO 2025</b>	<b>5</b>	<b>331</b>	<b>0</b>	<b>64.460</b>	<b>64.744</b>

#### Inhoudelijke toelichting evolutie:

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

#### *Departement Zorg*

#### *Ontvangstenartikelen*

#### **GB0-9GAFAZZ-OW** - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend met betrekking tot de interne werking (apparaatskredieten) van het ministerie WVG.

#### Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	5	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
<b>BO 2025</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De raming van de algemene ontvangsten op dit begrotingsartikel wordt behouden op 5 keuro.

#### **GB0-9GAFTZY-OW** - FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

#### Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd. Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend.

Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	345	0
Bijstellingen BO 2025	0	-77	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>268</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De raming van de ontvangsten voor 2025 wordt gealigneerd met de raming van de uitgaven voor 2025. De bijstelling ten opzichte van 2024 heeft te maken met de verwachte uitstroom van 1 van de betrokken personeelsleden.

**GB0-9GAFTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT van de uitgavenbegroting.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>
BA 2024	0	151	0
Bijstellingen BO 2025	0	-88	0
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>63</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Een aantal van de lopende terugvorderingen van lonen hebben betrekking op personeelsleden die gedetacheerd zijn naar een lokaal bestuur. Vermits 2024 een verkiezingsjaar is, werd de raming van de ontvangsten met betrekking tot 2025 naar onder bijgesteld.

*Uitgavenartikelen*

**GB0-1GAF2ZZ-LO - LONEN**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, toelagen en sociale voordelen aangerekend van de personeelsleden van het Departement Zorg.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	56.602	56.602
<i>Index</i>	1.136	1.136
<i>Compensaties</i>	1.195	1.195
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	58.933	58.933
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De kredieten wijzigen naar aanleiding van een aantal compensaties die hieronder meer in detail worden toegelicht.

(duizend euro)

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van GB0-1GAF2ZZ-WT	446	446	Bij BA 2024 werd er eenmalig een budget herverdeeld naar GB0-1GAF2ZZ-WT voor de inhuring van externe expertise met betrekking tot SharePoint. Dit budget wordt bij BO 2025 teruggezet.
Van SG0-1SKC2TG-PR	667	667	Budget dat ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het sectoraal akkoord 2020-2022
Van SG0-1SAC2ZZ-LO	82	82	Bij BA 2024 werd er eenmalig een budget herverdeeld naar SG0-1SAC2ZZ-LO (loonartikel bij agentschap voor Overheidspersoneel) voor de inzet van een tijdelijk personeelslid niveau A1 om mee de piek in het aantal selectieprocedures bij het Departement Zorg te helpen ondervangen. Dit budget wordt bij BO 2025 teruggezet.
<b>TOTAAL</b>	<b>1.195</b>	<b>1.195</b>	

**GB0-1GAF2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het Departement Zorg.

**Kredietevolutie:**



	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	5.859	5.859
<i>Index</i>	42	42
<i>Compensaties</i>	-805	-805
<i>Andere bijstellingen</i>	0	284
<b>BO 2025</b>	5.096	5.380
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De kredieten wijzigen naar aanleiding van een aantal compensaties die hieronder meer in detail worden toegelicht.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar GB0-1GAF2ZZ-LO	-446	-446	Bij BA 2024 werd er eenmalig een budget herverdeeld van GB0-1GAF2ZZ-LO voor de inhuring van externe expertise met betrekking tot SharePoint. Dit budget wordt bij BO 2025 teruggezet.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-35	-35	Bij BA 2024 werd er eenmalig een budget herverdeeld van GB0-1GCF2BA-WT met betrekking tot eenmalige werkingskosten voor de personeelsuitbreiding met 10 functies in het kader van de reserve-eenheid paraatheid ('VR 2023 1011 DOC.1450'). Dit budget wordt bij BO 2025 teruggezet.
Van SG0-1SAC2ZZ-WT	1	1	Bij BA 2024 werd er eenmalig een budget herverdeeld naar SG0-1SAC2ZZ-WT in het kader van de centralisatie van het vormingsbeheer bij AgO. Dit budget wordt bij BO 2025 teruggezet.
Naar GB0-1GCF2BA-WT	-325	-325	Kosten met betrekking tot advocaten zullen vanaf begrotingsjaar 2025 niet langer op de apparaatskredieten worden aangerekend maar wel op een specifieke basisallocatie op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.
<b>TOTAAL</b>	<b>-805</b>	<b>-805</b>	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VEK-bijstelling	0	284	Het VEK wordt bijgesteld op basis van de vereffeningsskalender.
<b>TOTAAL</b>	<b>0</b>	<b>284</b>	

**GB0-1GAF4ZY-LO - FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd. Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend.

Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

**Kredietevolutie:**

(duizend euro)

	VAK	VEK
<b>BA 2024</b>	345	345
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-77	-77
<b>BO 2025</b>	268	268
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De bijstelling van de geraamde uitgaven ten opzichte van 2024 heeft te maken met de verwachte uitstroom van 1 van de betrokken personeelsleden in de loop van 2025.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Actualisatie raming uitgaven ikv BO 2025	-77	-77	Bijstelling in functie van de verwachte loonkost 2025 voor de betrokken personeelsleden
<b>TOTAAL</b>	<b>-77</b>	<b>-77</b>	

**GB0-1GAF4ZZ-LO - LONEN**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de

aalmoezeners en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend met betrekking tot enerzijds de aalmoezeners en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem en anderzijds met betrekking tot de personeelsleden aangeworven ter vervanging van personeelsleden met verlof voor opdracht.

#### Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	7	7
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-6	-6
<b>BO 2025</b>	1	1
Aanwending VAK-ruiter		

#### Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De raming van de uitgaven op dit begrotingsartikel wordt naar onder bijgesteld en gealigneerd met de gerealiseerde uitgaven in 2023.

	(duizend euro)		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Actualisatie raming uitgaven ikv BO 2025	-6	-6	De raming van de uitgaven werd gealigneerd op de gerealiseerde uitgaven in 2023
<b>TOTAAL</b>	<b>-6</b>	<b>-6</b>	

#### **GB0-1GAF4ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**

##### **Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeners en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert. Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing: GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT.

Op dit begrotingsartikel worden uitgaven aangerekend met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	144	144
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	18	18
<b>BO 2025</b>	162	162
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

De raming van de uitgaven op dit begrotingsartikel werd bepaald in functie van een afbouw in 2025 met 100 keuro van het historisch opgebouwd saldo op dit begrotingsfonds.

**(duizend euro)**

<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Actualisatie raming uitgaven ikv BO 2025	18	18	De raming van de uitgaven op dit begrotingsartikel werd bepaald in functie van een afbouw in 2025 met 100 keuro van het historisch opgebouwd saldo op dit begrotingsfonds.
<b>TOTAAL</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	

**PROGRAMMA GA - GD0 - OPGROEIEN****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	0	0	0	126.386	126.555
Bijstelling BO 2025	0	0	0	2.279	2.279
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>128.665</b>	<b>128.834</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie van de kredieten wordt infra per begrotingsartikel toegelicht.

**IVA Opgroeien**

*Uitgavenartikelen*

**GD0-1GAF2ZZ-LO - LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op de personeelsuitgaven in het kader van jeugdhulp en jeugddelinquentie.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	123.081	123.081
<i>Index</i>	2.490	2.490
<i>Compensaties</i>	-79	-79
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	125.492	125.492
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:P**

Enerzijds worden de middelen van sectoraal akkoord 2020-2022 hier ingeschreven t.b.v. 1.860 keuro. Anderzijds wordt 1.939 keuro teruggezet naar de provisie ouderenzorgbeleid.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Van SG0-1SKC2TG-PR	1.860	1.860	Uitvoering sectoraal akkoord 2020-2022.
Naar GB0-1GHF2TU-PR	-1.939	-1.939	Terugzetten van de eenmalige compensatie van bij BO2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>-79</b>	<b>-79</b>	

**GD0-1GAF2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op de werkingsuitgaven gerelateerd aan personeel van Opgroeien.

**Kredietevolutie:****(duizend euro)**

	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	3.305	3.474
<i>Index</i>	41	41
<i>Compensaties</i>	-173	-173
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	3.173	3.342
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**

Een éénmalige compensatie van bij BO2024 keert terug naar de provisie Ouderenzorg.

**(duizend euro)**

<b>Compensaties</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Naar GB0-1GHF2TU-PR	-173	-173	Terugzetten van de eenmalige compensatie van bij BO2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>-173</b>	<b>-173</b>	

**2. Thema overschrijdend****PROGRAMMA GB - GB0 - DEPARTEMENT ZORG****(duizend euro)**

	<b>AO</b>	<b>TO</b>	<b>LO</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
BA 2024	0	0	0	5.000	5.000
Bijstelling BO 2025	0	0	0	-5.000	-5.000
<b>BO 2025</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

De evolutie valt te verklaren door de bijstelling met betrekking tot de coronaprovisie binnen het Departement Zorg.

**Departement Zorg***Uitgavenartikelen***GB0-1GBF2FA-PR - VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD**

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de herverdeling van middelen voor de uitvoering van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden.

De middelen op dit begrotingsartikel hadden betrekking op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord VIA-5 en werden bij BO2023 recurrent overgedragen naar de begrotingsartikelen waar de subsidies aan de door Vlaanderen gesubsidieerde organisaties in de social/non-profitsector zijn opgenomen.

Er wordt voorlopig geen budget voor bijkomende herverdelingen voorzien.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

Er wordt voor 2025 geen budget voorzien voor bijkomende herverdelingen in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden.

**GB0-1GBF2JA-PR - UITGAVEN IN HET PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID N.A.V. COVID-19****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De provisionele kredieten op dit artikel zijn bestemd voor de uitgaven in het preventief gezondheidsbeleid naar aanleiding van de bestrijding en preventie van COVID-19.

**Kredietevolucie:**

	<b>(duizend euro)</b>	
	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>
<b>BA 2024</b>	5.000	5.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-5.000	-5.000
<b>BO 2025</b>	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

**Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:**

Deze provisionele kredieten in het kader van de bestrijding en preventie van COVID-19 worden bijgesteld tot 0 keuro conform de afspraken op technische bilaterale bij BO2024.

	<b>(duizend euro)</b>		
<b>Andere bijstellingen</b>	<b>VAK</b>	<b>VEK</b>	<b>Toelichting</b>
Bijstelling coronaprovisie	-5.000	-5.000	De coronaprovisie wordt bijgesteld tot 0 keuro conform

			de afspraken op technische bilaterale bij BO2024.
<b>TOTAAL</b>	<b>-5.000</b>	<b>-5.000</b>	



## XI.LIJST MET AFKORTINGEN

AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BOB	Basisondersteuningsbudget
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DNA	Deoxyribonucleic acid
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
EWI	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBM	Humane biomonitoring
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IFG	Intrafamiliaal Geweld
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
JKP	Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LOGO	Locoregionaal gezondheidsoverleg en -organisatie
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMK	Medisch milieukundige
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening

OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
REVA	Revalidatievoorzieningen
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
SUM	Samenwerkingsplatform Uitbraakmanagement
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VN	Verenigde Naties
VSB	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

## **XII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'**

<b>Titel:</b> Aanpassing regelgeving over de werk- en zorgtrajecten
---

<b>ISE</b>	Welzijnswerk
<b>SD</b>	We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning
<b>Aard van het initiatief</b>	Aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	We bekijken samen met de domeinen Werk en Sociale Economie hoe we het aanbod binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen versterken, verbeteren en stroomlijnen en passen de regelgeving indien nodig aan.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Departement Zorg, WSE en VDAB
<b>Vooropgestelde planning</b>	Opstart in 2025

<b>Titel:</b> Fase 3 van aanpassing van het preventiedecreet.	
<b>ISE</b>	Preventie
<b>SD</b>	We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen
<b>Aard van het initiatief</b>	regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	In deze derde fase worden een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot de uitvoering van het preventief gezondheidsbeleid, met de nadruk op bepalingen om gegevensregistratie, -verwerking en -deling te regelen conform de AVG vereisten. In fase 3a worden enkele dringende aspecten geregeld mbt de meldingsplicht en contact- en brononderzoek, het vaccinatiebeleid, de bevolkingsonderzoeken naar kanker, rookstopbegeleiding en beweging op verwijzing. In een latere fase (3b) zullen de andere bepalingen geëvalueerd worden op vlak van AVG-conformiteit en zullen er nieuwe bepalingen opgenomen worden ikv crisis preparedness.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Departement Zorg
<b>Vooropgestelde planning</b>	Fase 3a: publicatie in SB voor eind september 2025

<b>Titel:</b> Uitvoering van het decreet geestelijke gezondheidszorg
--

<b>ISE</b>	Gespecialiseerde Zorg
<b>SD</b>	We versterken de geestelijke gezondheid en bieden gepaste zorg en ondersteuning voor geestelijke gezondheidsproblemen
<b>Aard van het initiatief</b>	regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	We maken verder werk van de organisatie van de geestelijke gezondheidszorg zoals voorzien in het decreet van 5 april 2019 betreffende de organisatie en ondersteuning van het geestelijke gezondheidsaanbod. We pakken dit samen met het federale niveau aan zoals afgesproken in het protocolakkoord van 7/6/2024.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Departement Zorg
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start 2025

<b>Titel:</b> Decreet integrale jeugdhulp	
<b>ISE</b>	Jeugdhulp
<b>SD</b>	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	We zorgen voor een meer gestroomlijnde procesflow mbt jeugdbescherming en recht op gepaste hulp met aandacht voor het wegwerken van overbodige drempels. We zetten ook in op 1 gemandateerde voorziening ipv 2 zoals nu decretaal bepaald.  Uitbreiding toepassingsgebied van de jeugdhulp naar het ongebooren kind en de aanstaande ouders, zodat er al voor de geboorte, waar mogelijk binnen de vrijwilligheid, een traject kan worden aangegaan + via gerechtelijke weg.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start 2025

<b>Titel:</b> Wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp	
<b>ISE</b>	Jeugdhulp

<b>SD</b>	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Op basis van de beleidsacties opgenomen in het meerjarenplan Jeugdhulp 2024-2029 voeren we de nodige evaluatie en regelgevende aanpassingen door aan het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien, departement Zorg en VAPH
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start 2025

<b>Titel:</b> aanpassing/uitvoering van het decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid	
<b>ISE</b>	Jeugdhulp - Geïntegreerd gezinsbeleid
<b>SD</b>	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien.
<b>Aard van het initiatief</b>	Aanpassing of wijziging van bestaand decreet
<b>Korte omschrijving</b>	Voor sommige elementen moet het Vlaamse Regering uitvoeringsbesluit maken. Voorafgaand moet screening gebeuren van compatibiliteit van het decreet met het regeerakkoord en moet het op sommige punten desgevallend aangepast worden.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien, departement Zorg en VAPH
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start 2025

<b>Titel:</b> Uitvoering van het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten	
<b>ISE</b>	Geïntegreerd gezinsbeleid

<b>SD</b>	We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	We streven naar een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) voor alle kinderen. Daartoe voeren we het BOA-decreet verder uit en geven we de lokale besturen de regie en de nodige middelen in handen, in functie van een zinvol aanbod nog meer gericht op Nederlands. Lokale besturen kunnen een voorrangsregel voor werkende ouders instellen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start in 2025

<b>Titel:</b> Uitvoering en aanpassing van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters	
<b>ISE</b>	Geïntegreerd gezinsbeleid
<b>SD</b>	We voeren de regie en de strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Het voorzorgsprincipe, beveiligende maatregelen in de kinderopvang moeten geconcretiseerd worden, het lokaal loket kinderopvang zal een stevigere verankering krijgen als aanmeldpunt, en het subsidiesysteem, minstens inkomensgerelateerde kinderopvang, zal herbekeken worden en de berekening van het inkomenstarief zal gerelateerd aan de automatische rechtentoekenning van het groeipakket
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start in 2025/2026

<b>Titel:</b> Aanpassing van het decreet tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in
---

het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren	
<b>ISE</b>	Geïntegreerd gezinsbeleid
<b>SD</b>	We voeren de regie en de strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	De beleidsintentie van de Vlaamse Regering om de IKT-ouderbijdrage te hervormen in lijn met hoe het gezinsinkomen wordt gebruikt in het Groeipakket, en om de berekening van het IKT in te bedden in het performante ecosysteem van het Groeipakket wat vele mogelijkheden biedt op vlak van automatische rechtentoekening, vergt ook wijzigingen in dit decreet.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start einde 2025/begin 2026

<b>Titel:</b> Wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin	
<b>ISE</b>	Geïntegreerd gezinsbeleid
<b>SD</b>	We voeren het voorzorgsprincipe en de eraan gekoppelde handhaving verder uit, we bekijken de rol van het lokaal loket kinderopvang, alsook het globale subsidiesysteem.
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en aanpassing regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Aanpassingen om de noodzakelijke verdere stappen in gegevensdeling (bv. I.f.v. stroomlijning IKT-Groeipakket) juridisch mogelijk en sluitend te maken.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Start einde 2025- begin 2026

<b>Titel:</b> Versterking afstammingscentrum	
<b>ISE</b>	Geïntegreerd gezinsbeleid

<b>SD</b>	We voeren regie met betrekking tot adoptie en afstamming
<b>Aard van het initiatief</b>	Aanpassing van het decreet en financiële versterking
<b>Korte omschrijving</b>	We versterken en professionaliseren de werking van het Afstammingscentrum
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Aanpassing van het decreet houdende de oprichting van het Afstammingscentrum, tegen eind 2025  Structurele versterking van de werking van het Afstammingscentrum vanaf 1/6/2025

<b>Titel:</b> Benutten authentieke gegevens voor dienstverlening i.h.k.v. een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid	
<b>ISE</b>	/
<b>SD</b>	We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren
<b>Aard van het initiatief</b>	regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Aanpassen van decreet met oog op ontwikkelen adequaat wettelijk kader voor verwerken, bewaren en delen van gegevens voor het geheel van organisatie / alle beleidsdomeinen waarvoor agentschap bevoegd is.  We benutten authentieke gegevens om onze dienstverlening in het kader van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid aan gezinnen te optimaliseren. We passen onze regelgeving aan zodat we ook gegevens van andere overheden zelf kunnen gebruiken, onder meer in het kader van erkennen, vergunnen en subsidiëren van voorzieningen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Aanpassing van oprichtingsdecreet Opgroeien en sectorale decreten, tegen 2026

<b>Titel:</b> Groeipakket – koppeling aan gezondheidsindex	
<b>ISE</b>	Groeipakket



<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Het Groeipakket is er om ieder kind en de ouders te ondersteunen in de opvoeding. Om die ondersteuning welvaartsvast te maken, koppelen we het Groeipakket aan de afgevlakte gezondheidsindex, waarbij we telkens in september indexeren met een gegarandeerd minimum van 2 procent, ook als de afgevlakte gezondheidsindex minder sterk zou stijgen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 via het programmadecreet bij begroting 2025. Inwerkingtreding vanaf 1 januari 2025

<b>Titel:</b> Groeipakket – Geleidelijke uitfasering sociale toeslag	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	We onderzoeken hoe het nieuwe systeem van sociale toeslag op basis waarvan de inkomensgrenzen van de sociale toeslagen geleidelijker worden uitgefaseerd, kan worden toegepast vanaf het inkomstenjaar 2026
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 zodat we het nieuwe systeem kunnen toepassen vanaf het inkomstenjaar 2026.

<b>Titel:</b> Groeipakket – schoolbonus - taalkennis	
<b>ISE</b>	Groeipakket

<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie van de juridische haalbaarheid en regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Ouders die hun kinderen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs, leveren van minstens een van hen een bewijs van kennis van het Nederlands of engageren zich om zelf ook Nederlands te leren en leveren daarvan het deelnamebewijs binnen een vooraf bepaalde termijn. Wie niet tijdig een deelnamebewijs kan voorleggen, verliest de schoolbonus(sen) voor alle schoolgaande kinderen tot wanneer een deelnamebewijs kan worden voorgelegd.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

<b>Titel:</b> Groeipakket – schooltoeslag – ongewettigde afwezigheid	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Momenteel duurt het 2 jaar alvorens wordt ingegrepen op de schooltoeslag wanneer een leerling te vaak ongewettigd afwezig is van school. We willen een betere opvolging en sneller ingrijpen. Daarom verlagen we de termijn waarna ingegrepen wordt van 2 schooljaren naar 1 schooljaar. Te veel ongewettigd afwezig in 1 schooljaar betekent het verlies van de schooltoeslag. Samen met Onderwijs bekijken we hoe de informatie met betrekking tot de aanwezigheden en ongewettigde afwezigheden sneller het Groeipakket kan bereiken. We bouwen deze maatregel uit in een rechtszeker kader en onderzoeken of we de uitbetaling van de schooltoeslag anders kunnen moduleren om de realisatie van de vooruitgeschoven maatregel te kunnen garanderen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG

<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 via het programmadecreet bij begroting 2025. Inwerkingtreding vanaf 1 september 2025
--------------------------------	--

<b>Titel:</b> Groeipakket – schooltoeslag – ongewettigde afwezigheid	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie
<b>Korte omschrijving</b>	We onderzoeken of we de uitbetaling van de schooltoeslag anders kunnen moduleren om de realisatie van de doelstelling van de schooltoeslag te kunnen garanderen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	voorbereiding

<b>Titel:</b> Groeipakket – schooltoeslag en schoolbonus – ouderlijke verantwoordelijkheid	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie van de juridische haalbaarheid en regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Wanneer ouders hun verantwoordelijkheid niet willen opnemen, kan het lokaal sociaal beleid, op basis van signalen die door scholen via het CLB worden aangereikt, de schoolbonus en de schooltoeslag rechtstreeks naar de school laten gaan (betaling schoolfacturen, schoolmateriaal, schoolmaaltijd, ...). Alle kinderen verdienen immers alle onderwijskansen. We onderzoeken en ontwikkelen een systeem van informatie-uitwisseling tussen het Groeipakket en actoren binnen het lokaal sociaal beleid. We werken het juridisch sluitend kader uit waarmee deze maatregel kan worden geïmplementeerd.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG

<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018
--------------------------------	---

<b>Titel:</b> Groeipakket – afschaffing circulaire cheque	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	We schaffen de toepassing van de circulaire cheques in het Groeipakket af en bouwen een ruim kader in de dienstverlening uit waarmee we de burger stimuleren richting het doorgeven van een rekeningnummer. Ook onderzoeken we de mogelijkheden met betrekking tot een alternatieve betaalmodaliteit zodat gezinnen hun Groeipakket zo vlot mogelijk kunnen ontvangen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 in de loop van 2025

<b>Titel:</b> Groeipakket – aanvraag zorgtoeslag	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	We werken de drempels weg die ouders nog ervaren in het doorlopen van de aanvraagprocedure. Concreet zorgen we ervoor dat gezinnen (en professionals op vraag van gezinnen) hun aanvraag zelf rechtstreeks kunnen opstarten bij Opgroeien.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag

<b>Titel:</b> Groeipakket – Inschalingsinstrument zorgtoeslag	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	<p>We blijven inzetten op vereenvoudiging, onder andere door het evalueren en bijsturen van de medisch-sociale schaal voor de inschaling van specifieke ondersteuningsbehoeften van kinderen en jongeren.</p> <p>Met de zorgtoeslag binnen het Groeipakket en het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden versterken we de draagkracht van gezinnen met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Met het persoonlijk assistentiebudget voor minderjarigen kan de assistentie voor een kind thuis of op school georganiseerd en gefinancierd worden. We onderzoeken hoe de betreffende inschalingsinstrumenten en -schalen kunnen afgestemd en geharmoniseerd worden, zodat kinderen en hun ouders niet nodeloos gelijkaardige elementen binnen aanvraagprocedures moeten doorlopen. Het uiteindelijke doel is om hun rechten sneller en zonder nutteloze administratieve overbelasting toegekend te krijgen.</p>
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de nadere regels voor het verkrijgen van een zorgtoeslag

<b>Titel:</b> Groeipakket – Knelpunten combinaties ondersteuningstoeslag	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	We bekijken hoe combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren flexibel gemaakt kunnen worden tussen sectoren, waarbij

	we oog hebben voor valkuilen zoals dubbele subsidiëring of overmatige administratieve lasten.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het besluit Ondersteuningstoeslag van 2022

<b>Titel:</b> Groeipakket – 1 uitbetalingsactor	
<b>ISE</b>	
<b>SD</b>	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Er komt 1 uitbetalingsactor voor het Groeipakket. Deze transitie gebeurt met de grootste zorg.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 en het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

<b>Titel:</b> Groeipakket – afschaffing kleutertoeslag	
<b>ISE</b>	
<b>SD</b>	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kleuters zo vroeg mogelijk naar school te sturen. Die maatregel schiet echter zijn doel voorbij, gezien het stabiele hoge

	percentage aanwezige kleuters. Daarom kiezen we ervoor om de kleutertoeslag af te schaffen en de vrijgekomen middelen te herinvesteren in het Vlaams gezinsbeleid. We onderzoeken gepaste overgangsmaatregelen.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 via het programmadecreet bij begroting 2025. Inwerkingtreding vanaf 1 januari 2025 (m.u.v. de kinderen die vier jaar worden in 2025)

<b>Titel:</b> Groeipakket – inkomensbegrip	
<b>ISE</b>	Groeipakket
<b>SD</b>	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
<b>Aard van het initiatief</b>	Evaluatie en regelgevend
<b>Korte omschrijving</b>	Bij de toekenning van sociale toeslagen en schooltoeslagen in het Groeipakket nemen we, naast inkomen en kadastraal inkomen van onroerende goederen in vreemd gebruik, ook maximaal andere inkomsten uit roerende of onroerende goederen, direct of indirect aangehouden, in overweging.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	Opgroeien en VUTG
<b>Vooropgestelde planning</b>	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoeslagen leerling

<b>Titel:</b> Decreet van 7/5/2004 tot oprichting van het IVA met RP VAPH	
<b>ISE</b>	Personen met een handicap
<b>SD</b>	We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Het oprichtingsdecreet van het VAPH wordt aangepast om gegevensverwerking te optimaliseren. Wat persoonsgegevens betreft, wordt de machtiging van het VAPH voor het rijksregister

	uitgebreid en wordt een wettelijke basis voorzien voor organisaties die samenwerken met het VAPH zodat zij - voor de tijd dat zij ondersteuning bieden aan de cliënt - ook toegang krijgen tot deze gegevens.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	VAPH
<b>Vooropgestelde planning</b>	Voorjaar 2025

<b>Titel:</b> Decreet van 25/04/2014 houdende de PVF voor personen met een handicap	
<b>ISE</b>	Personen met een handicap
<b>SD</b>	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren
<b>Aard van het initiatief</b>	Regelgeving
<b>Korte omschrijving</b>	Het decreet persoonsvolgende financiering wordt aangepast om de toeleidingsprocedure aan te pakken. Doelstellingen van de aanpassing zijn een nauwere aansluiting met de terbeschikkingstelling, de beperking van het aantal processtappen en actoren en het schrappen van overbodige systeemkosten.
<b>Betrokken entiteit(en)</b>	VAPH
<b>Vooropgestelde planning</b>	Voorjaar 2025